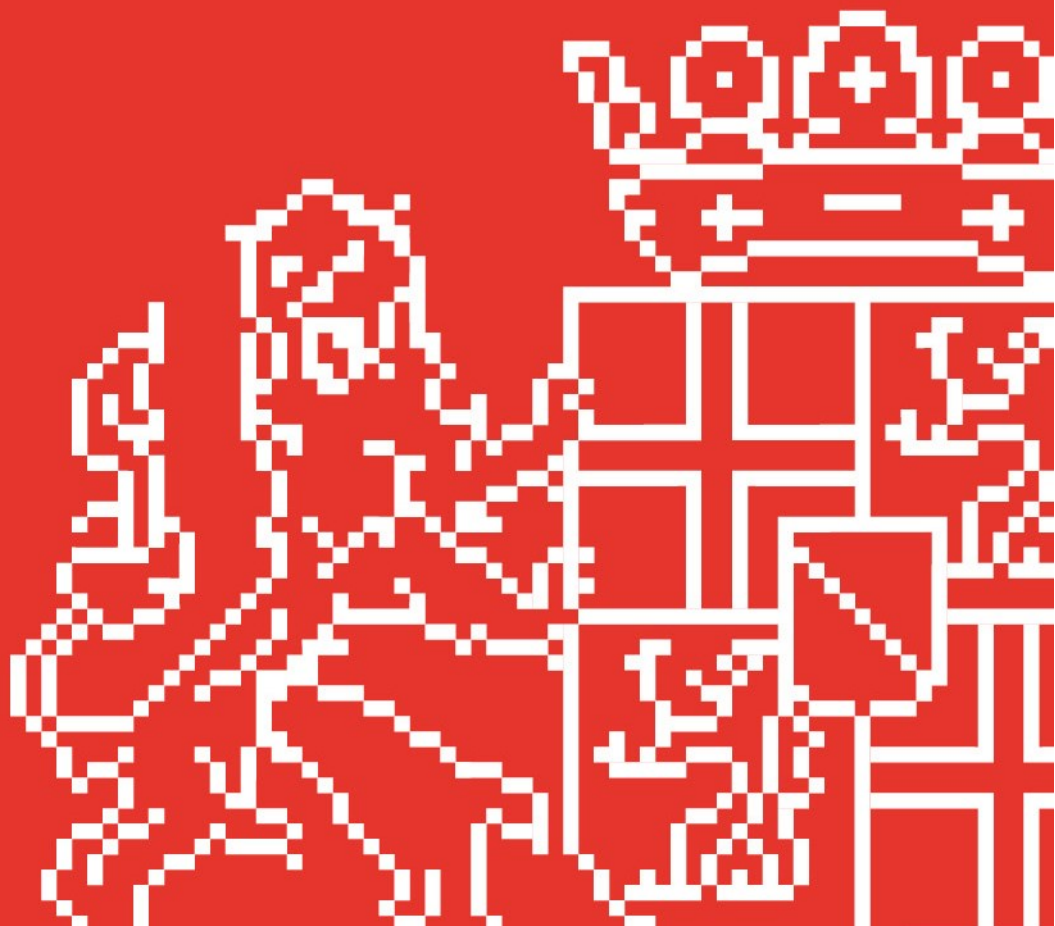

SLOTWIJZIGING 2022

Publicatiedatum 18 oktober 2022
Status Openbaar
Referentienummer UTSP-467451590-48

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
1.1 Leeswijzer.....	3
2. Financieel beeld Slotwijziging 2022.....	6
2.1 Saldo van baten en lasten (begrotingssaldo) 2022.....	6
2.2 Samenvattend beeld bijgestelde begroting 2022 en realisatie per 31 augustus 2022.....	7
2.3 Analyse bijgestelde begroting (stand Slotwijziging) in relatie tot de realisatie per 31 augustus 2022	10
2.4 Verwachte ontwikkeling van de reserves.....	16
2.5 Financiële bijstellingen Slotwijziging met een meerjarig effect.....	18
3. Programmaverantwoording.....	21
1. Ruimtelijke ontwikkeling	22
2. Landelijk gebied.....	31
3. Bodem, water, milieu	44
4. Energietransitie.....	54
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	62
6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	77
7. Cultuur en erfgoed.....	83
8. Economie.....	90
9. Bestuur	99
10. Overzicht overhead.....	111
Algemene middelen	121
Bijlagen.....	125
Bijlage 1. Staat van Begrotingssubsidies	125
Bijlage 2. Gewijzigde winstnemingsystematiek HvdH/VBS	131

1. Inleiding

Voor u ligt de Slotwijziging 2022. De Slotwijziging is het laatste product in de planning- en controlcyclus dat de mogelijkheid biedt om bijstellingen door te voeren in de Begroting 2022. In de Zomernota 2022 lag de focus op de beleidsmatige voortgang van de beleidsdoelstellingen en eventueel daaruit voortvloeiende financiële bijstellingen. In de Slotwijziging wordt geen voortgang gerapporteerd over de beleidsdoelen, maar zijn enkel bijstellingen op de begroting opgenomen. Deze bijstellingen dienen door uw Staten te worden vastgesteld en hebben tot doel om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de verwachte omvang van baten en lasten zoals die straks in de jaarstukken 2022 aan u worden gepresenteerd.

De voorgestelde begrotingsbijstellingen zijn in vijf categorieën ingedeeld die in paragraaf 1.1.3 nader zijn toegelicht. Een groot deel daarvan heeft géén effect op het saldo van baten en lasten. Het betreft voornamelijk kasritmebijstellingen waarbij de niet bestede middelen in het jaar 2022 worden (terug)gestort in de daarvoor ingestelde bestemmingsreserves.

Net als in de voorgaande planning- en control producten is ook in deze Slotwijziging een samenvattend financieel beeld opgenomen. Dit treft u aan in hoofdstuk 2 waarin we aan de hand van diverse visualisaties inzicht geven in de in deze Slotwijziging opgenomen bijstellingen op de begroting. Ook maken we inzichtelijk hoe zich dit verhoudt tot de realisatiecijfers per 31 augustus 2022. Daarnaast wordt een prognose gegeven van het positieve begrotingssaldo (= verwacht jaarrekeningresultaat) waar we verwachten op uit te komen eind 2022.

1.1 Leeswijzer

1.1.1 Indeling Slotwijziging

In hoofdstuk 2 wordt een samenvattend financieel beeld gegeven van de bijstellingen die zijn opgenomen in de Slotwijziging en wordt ingegaan op het verwachte jaarrekeningresultaat van 2022. Daarnaast wordt ingegaan op de realisatie tot en met 31 augustus 2022 en de verwachte ontwikkeling van de reserves.

In hoofdstuk 3 wordt per programma een toelichting gegeven op de daarin opgenomen begrotingswijzigingen die aan uw Staten ter vaststelling worden voorgelegd.

Tot slot zijn twee bijlagen opgenomen:

- Bijlage 1 bevat de geactualiseerde staat van begrotingssubsidies;
- Bijlage 2 bevat een toelichting op de gewijzigde winstnemingsystematiek van Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg. Zoals in het Statenvoorstel is toegelicht betreft dit een financieel-administratieve wijziging die vanwege de lengte van de toelichting als aparte bijlage is opgenomen.

1.1.2 Plaats van de Slotwijziging in de planning- en controlcyclus

Provinciale Staten leggen in de begroting zowel de financiële kaders alsook de beleidskaders voor het komend jaar vast. Via de planning- en controlcyclus controleert u of het college de beleidsdoelstellingen binnen deze kaders realiseert. Het college stuurt en beheert het realiseren van de beleidsdoelstellingen en de budgetten via de planning- en controlcyclus. Via deze cyclus van verschillende financiële producten legt zij verantwoording af aan PS. Elke cyclus start met een kadernota of kaderbrief, de kaders en uitgangspunten voor de begroting, daarna volgt de planning. De planning wordt vastgelegd in de Begroting. Na de planning volgt de uitvoering van deze planning. In de Zomernota wordt u geïnformeerd over de voortgang van de beleidsdoelen die opgenomen zijn in de Begroting. In deze Slotwijziging worden de technische wijzigingen met u gecommuniceerd. Met de Jaarrekening sluiten we de planning- en controlcyclus af. Daarmee evalueren we de uitvoering van het beleid en leggen we verantwoording af.

Alle P&C producten zijn ook digitaal beschikbaar via de Portal van de provincie Utrecht.

1.1.3 Classificatie begrotingswijzigingen

In deze Slotwijziging worden diverse begrotingswijzigingen aan uw Staten ter vaststelling voorgelegd. Hiervoor maken we gebruik van verschillende classificaties, die hierna worden toegelicht:

Classificatie	Toelichting
1. Beleidsmatige bijstellingen	Begrotingswijzigingen met een financieel effect voor onze begroting die vallen binnen het budgetrecht van uw Staten. Dit kan zijn nieuw beleid voor niet eerder vastgestelde te bereiken doelen of niet eerder vastgestelde activiteiten of middelen bedoeld om deze doelen te bereiken. Nieuw wil in de praktijk zeggen, dat wij deze activiteiten nog niet doen en dat wij hier nog geen middelen voor beschikbaar hebben gesteld. In deze categorie zijn ook begrotingswijzigingen opgenomen met betrekking tot de actualisatie van bestaand beleid in de vorm van intensivering of heroverweging. Het gaat hierbij om actualisatie van activiteiten of de inzet van middelen binnen een bestaand takenpakket, gericht op het bereiken van vastgestelde doelstellingen. Ook kan dit een aanpassing van de planning betekenen. Dit betreft dus activiteiten die we al doen en middelen die we al beschikbaar stellen, maar die we uit gaan breiden, inhoudelijk of financieel, of gaan verminderen. Hieronder vallen dus ook de bijstellingen op al eerder opgenomen onttrekkingen aan of stortingen in reserves, evenals bijstellingen op de baten en/of lasten die in de begroting zijn opgenomen.
2. Autonome ontwikkelingen	Dit zijn door ons niet te beïnvloeden ontwikkelingen op basis van door ons vastgesteld beleid of beleid van andere overheden of maatschappelijke ontwikkelingen. Autonome ontwikkelingen hebben verplichte consequenties voor onze begroting. Dit kan dus zijn door in het verleden genomen besluiten van onze Staten, maar ook verbonden partijen en het Rijk. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om accressen in het kader van de Algemene uitkering uit het Provinciefonds of loon- en prijsontwikkelingen. Deze wijzigingen vallen binnen het budgetrecht van uw Staten.
3. Administratieve bijstellingen PS	Dit betreft wijzigingen die vallen binnen het budgetrecht van uw Staten, maar vooral administratief van aard zijn. Dit betreft bijvoorbeeld een verhoging van zowel de lasten als de baten. Ook zijn hierin wijzigingen opgenomen die een

	effect hebben op het saldo van lasten en baten die vooral administratief van aard zijn, zoals de afwikkeling van oude boekjaren.
4. Administratieve bijstellingen GS	Dit betreft budgettair neutrale wijzigingen binnen een programma of beleidsdoel en wijzigingen van een meer technische aard. Deze wijzigingen zijn niet beleidsmatig en vallen binnen het budgetrecht van Gedeputeerde Staten (artikel 6.4 van de financiële verordening). Het betreft bijvoorbeeld verschuivingen tussen of binnen meerjarendoelen. Deze bijstellingen zijn ter kennisname voor uw Staten opgenomen en inzichtelijk gemaakt.
5. Technische bijstellingen	Dit betreft budgettair neutrale wijzigingen op het laagste niveau in onze administratie (kostenplaatsen), waarbij er verschuivingen zijn doorgevoerd qua kostencategorie. Bijvoorbeeld de materiële lasten zijn verlaagd, en de subsidies zijn opgehoogd omdat nu bekend is op welke wijze het beschikbare budget tot besteding komt. Vanwege het technische karakter van deze wijziging zijn deze mutaties niet apart toegelicht of inzichtelijk gemaakt. Bij verschuivingen tussen kostencategorieën is dit wel zichtbaar meegenomen in de tellingen in de kolom 'Bijstellingen'.

Naast bovengenoemde begrotingswijzigingen is de Staat van begrotingswijzigingen geactualiseerd.

1.1.4 Getalnotatie en stoplichtscores

De bedragen in de financiële tabellen staan weergegeven in eenheden van € 1.000. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 25.000 staat dus als 25 vermeld in een financiële tabel. Een positief bedrag in de tabellen onder lasten, baten, storting of onttrekking betekent dat er per saldo sprake is hogere lasten en/of hogere baten. Een negatief bedrag, c.q. een “-“ voor het bedrag betekent per saldo lagere lasten en/of lagere baten.

Met betrekking tot de bedragen die in de kolom 'Saldo' worden genoemd in zowel hoofdstuk 2 als 3 geldt dat een positief bedrag betekent dat dit een voordelig effect heeft voor de algemene middelen. Terwijl een negatief bedrag betekent dat dit een nadelig effect heeft voor de algemene middelen.

Stoplichtscores

In hoofdstuk 3 hebben we, zowel op het totaal van het programma als per afzonderlijk beleidsdoel, inzichtelijk gemaakt hoe de realisatie tot en met 31 augustus zich verhoudt tot de bijgestelde begroting. Dit is vervolgens uitgedrukt in een percentage. Deze percentages zijn aan de hand van onderstaande normering voorzien van een stoplichtkleur. Dit in lijn met de [motie](#) Wet van Wijntjes die ertoe oproept om de prognosekracht zodanig te verbeteren dat de onderbesteding op de lasten tot 2% van de begrotingsomvang wordt beperkt. Als norm per 31 augustus is 67% gehanteerd; dat is gelijk aan 8 van de 12 maanden.

	De realisatie is 65% of meer van de bijgestelde begroting.
	De realisatie is 62%-65% van de bijgestelde begroting.
	De realisatie is minder dan 62% van de bijgestelde begroting.

Bij de beleidsdoelen is een toelichting gegeven indien die realisatie kleiner is dan 65% (oranje of rood). De beperkte onderbesteding op de personeelslasten is niet apart toegelicht bij elk beleidsdoel, omdat hiervoor steeds dezelfde verklaring geldt. Dit wordt namelijk veroorzaakt doordat de cao-effecten 2022 pas in november worden uitbetaald en administratief verwerkt.

Eveneens geldt dat er ook geen toelichting en stoplichtscore is opgenomen m.b.t. stortingen in of onttrekkingen uit reserves. Deze worden grotendeels pas in het vierde kwartaal in de administratie verwerkt, waardoor het toelichten van afwijkingen geen inhoudelijke meerwaarde heeft.

2. Financieel beeld Slotwijziging 2022

2.1 Saldo van baten en lasten (begrotingsaldo) 2022

In deze Slotwijziging is het saldo van baten en lasten (begrotingsaldo) geraamd op € 22,1 miljoen voordelig. Bij de Zomernota 2022 werd nog uitgegaan van € 17,282 miljoen voordelig. Deze toename van € 4,788 miljoen wordt verklaard vanuit € 14,419 miljoen aan bijstellingen met een financieel voordelig effect en -/- € 9,631 miljoen uit bijstellingen met een financieel nadelig effect. In onderstaande tabellen hebben we dit inzichtelijk gemaakt en gecategoriseerd naar de verschillende type begrotingsbijstellingen.

Bijstellingen met een voordelig effect	Programma	Bedrag (x € 1.000)
1. Beleidsmatige bijstellingen		5.833
Verlaging begrote subsidielasten Fiets	5. Bereikbaarheid I	1.304
Verlaging begrote lasten Vast onderhoud OV	6. Bereikbaarheid II	1.000
Verlaging subsidies Verkeersveiligheid	5. Bereikbaarheid I	929
Verlaging begrote subsidielasten Doorstroommaatregelen OV	6. Bereikbaarheid II	627
Regionale onderwijs-arbeidsmarktagenda (naar 2023)	8. Economie	500
Verlaging begrote lasten t.a.v. het Innovatiebudget directie	9. Bestuur	300
Subsidie herinrichting Nationaal Glasmuseum (naar 2023)	7. Cultuur en erfgoed	250
Opvolging ondersteuning MKB vouchers (naar 2023)	8. Economie	190
Vrijval deel budget Groeisprong 2040	9. Bestuur	180
Verlaging begrote personeelslasten Concerncontrol	Overzicht Overhead	150
Verlaging begrote Interne - en representatiekosten GS	9. Bestuur	100
Verlaging begrote subsidies zakelijk toerisme	8. Economie	88
Vertraging afronding onderzoeken/projecten Sport (naar 2023)	3. Bodem, water, milieu	55
Verlaging begrote lasten Klimaat Centraal	9. Bestuur	50
Verlaging begrote lasten Advies Governance, risk en compliance	Overzicht Overhead	50
Vertraging uitkomsten pilots Verblijfsrecreatie (naar 2023)	8. Economie	50
Verlaging begrote lasten UtrechtLab	9. Bestuur	10
2. Autonome ontwikkelingen		4.244
Septembercirculaire provinciefonds 2022	Algemene middelen	4.244
3. Administratieve bijstellingen PS		4.342
Opvang Oekraïense vluchtelingen	Overzicht Overhead	1.156
Vrijval resterend saldo post onvoorzien	Algemene middelen	604
Gedeeltelijke vrijval reservering IPO-budget	Algemene middelen	558
Vrijval transitorische verplichtingen	6. Bereikbaarheid II	364
Ontbinding en liquidatie NV REMU	Algemene middelen	300
Ontvangen schade-uitkering m.b.t. Paushuize	9. Bestuur	288
Vrijval transitorische verplichtingen	5. Bereikbaarheid I	244
Verlaging begrote lasten t.a.v. wachtgelden voormalig GS	9. Bestuur	212
Beperkt voordeel afgeronde subsidies Binnenstedelijke ontw.	1. Ruimtelijke ontw.	184
Verlaging begrote lasten Geluid	3. Bodem, water, milieu	170
Verlaging begrote lasten Sociaal werkgeverschap	Overzicht Overhead	70
Hogere baten door leges en dwangsommen	3. Bodem, water, milieu	70

Lager aantal aanvragen t.a.v. MER	3. Bodem, water, milieu	65
Verlaging begrote lasten Lucht	3. Bodem, water, milieu	38
Vrijval gerelateerd aan detachering regionaal kansmaker	9. Bestuur	19
Voordelig effect op het saldo van baten en lasten 2022		14.419

Bijstellingen met een nadelig effect	Programma	Bedrag (x € 1.000)
1. Beleidsmatige bijstellingen		-6.020
Extra budget beheer en onderhoud (vaar)wegen	5. Bereikbaarheid I	-5.446
Ophoging stelpost meerjarige exploitatiesubsidies	Algemene middelen	-374
Verhoging begrote lasten t.a.v. Wet Open Overheid 2022	Overzicht Overhead	-200
2. Autonome ontwikkelingen		-2.214
Ophoging stelpost salarissen i.v.m. nieuwe cao 2022/2023	Algemene middelen	-1.194
Septembercirculaire provinciefonds 2022 (Verhoging beheervergoeding Subsiestelsel Natuur en Landschap)	2. Landelijk gebied	-1.020
3. Administratieve bijstellingen PS		-1.397
3%-vertragsfactor overhead en niet volledig gerealiseerde ingeboekte besparing	Overzicht Overhead	-1.199
Meicirculaire provinciefonds 2022 (Apparaatskosten Bodemsanering)	3. Bodem, water, milieu	-198
Nadelig effect op het saldo van baten en lasten 2022		-9.631

Meerjarige bijstelling met effect op saldo van baten en lasten

Voor vijf bijstellingen met een voordelig effect à € 1,045 miljoen op het saldo van baten en lasten in het jaar 2022 geldt dat gelijktijdig hetzelfde bedrag wordt opgevoerd in het jaar 2023 ten laste van het saldo van baten en lasten. Voor de in 2022 beschikbaar gestelde budgetten wordt dus voorgesteld om die door te schuiven naar 2023, omdat dan de lasten gerealiseerd gaan worden. Omdat er voor deze bijstellingen geen aparte reserve beschikbaar is, heeft dit effect op het saldo van baten en lasten. Daarnaast zijn er ook nog twee bijstellingen m.b.t. de Septembercirculaire die in 2023 of later tot een bijstelling van de lastenbudgetten leidt. Zie voor een nadere toelichting [paragraaf 2.5](#) 'Financiële bijstellingen Slotwijziging met een meerjarig effect'.

2.2 Samenvattend beeld bijgestelde begroting 2022 en realisatie per 31 augustus 2022

In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt dat in deze Slotwijziging wordt voorgesteld om het lastensaldo te verlagen met € 20,113 miljoen, en het batensaldo te verhogen met € 30,389 miljoen. Hierbij zij opgemerkt dat in deze bijstellingen het definitieve bedrag is opgenomen van de van het Rijk te ontvangen beschikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer als gevolg van corona voor het jaar 2023 (+ € 14,308 miljoen boven op de € 28 miljoen die al in de Zomernota was verwerkt). Exclusief de genoemde vergoeding wordt het lastensaldo naar beneden bijgesteld met bijna € 34 miljoen, terwijl het batensaldo toeneemt met ruim € 16 miljoen.

Naast de bijstellingen die betrekking hebben op de exploitatielasten en -baten, wordt ook voorgesteld om de verschillende reserves te muteren. Per saldo stellen we voor om bijna € 33 miljoen extra in de diverse reserves te storten, en tegelijkertijd voor een bedrag van bijna € 13 miljoen minder aan de diverse reserves te onttrekken. De totale omvang van de reserves neemt daarmee toe met bijna € 46 miljoen ten opzichte van waar eerder van was uitgegaan. In [paragraaf 2.4](#) 'Overzicht verwachte ontwikkeling van de reserves in 2022' hebben wij dit inzichtelijk gemaakt.

Ook zijn de realisatiecijfers die in de periode januari t/m augustus 2022 zijn verantwoord in deze Slotwijziging opgenomen. In [paragraaf 2.3](#) 'Analyse bijgestelde begroting (stand Slotwijziging) in relatie tot de realisatie per 31 augustus 2022' wordt dit inzichtelijk gemaakt met behulp van diverse visualisaties.

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Ruimtelijke ontwikkeling	20.717	175	-20.542	-443	7.057	20.274	7.232	-13.042	11.950		-11.950
2. Landelijk gebied	68.747	6.598	-62.149	-13.425	-3.480	55.322	3.118	-52.204	37.948	2.006	-35.942
3. Bodem, water, milieu	29.981	3.480	-26.501	-1.631	451	28.350	3.931	-24.420	16.271	945	-15.326
4. Energietransitie	9.194	515	-8.679	-1.983	350	7.211	865	-6.346	3.552	415	-3.137
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	89.219	3.346	-85.873	-8.860	1.414	80.359	4.760	-75.599	38.958	-169	-39.127
6. Bereikbaarheid II - Openbaar	194.964	55.065	-139.899	9.447	18.145	204.411	73.210	-131.201	115.727	13.192	-102.535
Vervoer											
7. Cultuur en erfgoed	23.557		-23.557	-608		22.949		-22.949	16.919	21	-16.898
8. Economie	22.181	3.187	-18.994	-1.545	-871	20.636	2.316	-18.320	14.375	1.371	-13.004
9. Bestuur	18.456	714	-17.742	-806	339	17.650	1.053	-16.597	9.805	345	-9.460
10. Overzicht overhead	60.019	3.192	-56.827	2.590	2.440	62.609	5.632	-56.977	37.318	2.666	-34.652
Totaal programma's voor bestemming	537.036	76.272	-460.764	-17.264	25.845	519.772	102.117	-417.655	302.824	20.792	-282.032
Algemene dekkingsmiddelen	-584	402.508	403.092	-1	4.544	-585	407.052	407.637	-793	260.655	261.448
Onvoorzien	604		-604	-604							
Stelposten	2.244		-2.244	-2.244							
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Algemene middelen voor bestemming	2.264	402.508	400.244	-2.849	4.544	-585	407.052	407.637	-793	260.655	261.448
Totaal saldo voor bestemming	539.300	478.780	-60.520	-20.113	30.389	519.187	509.169	-10.018	302.031	281.447	-20.584
Mutaties reserves											
1. Ruimtelijke ontwikkeling	128	4.634	4.506	7.883	-285	8.011	4.349	-3.662			
2. Landelijk gebied	7.929	8.161	232	4.196	-7.049	12.125	1.112	-11.013			
3. Bodem, water, milieu	9.217	6.358	-2.859	1.500	-1.062	10.717	5.296	-5.421	3.730	622	-3.108
4. Energietransitie	2.109		-2.109	2.401		4.510		-4.510	2.109		-2.109
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	14.538	50.748	36.210	10.622	-3.163	25.160	47.585	22.425			
6. Bereikbaarheid II - Openbaar	18.923	52.913	33.990	4.305	-2.543	23.228	50.370	27.142	18.923	49.135	30.212
Vervoer											
7. Cultuur en erfgoed	1.200	1.290	90	450	-415	1.650	875	-775			
8. Economie	3.403	265	-3.138	1.120	1.600	4.523	1.865	-2.658			
10. Overzicht overhead	328		-328	320		648		-648			
Algemene middelen	51.197	62.405	11.208			51.197	62.405	11.208	49.135		-49.135
Totaal mutaties reserves	108.972	186.774	77.802	32.797	-12.917	141.769	173.857	32.088	73.897	49.757	-24.140
Totaal saldo na bestemming	648.272	665.554	17.282	12.684	17.472	660.956	683.026	22.070	375.928	331.204	-44.724

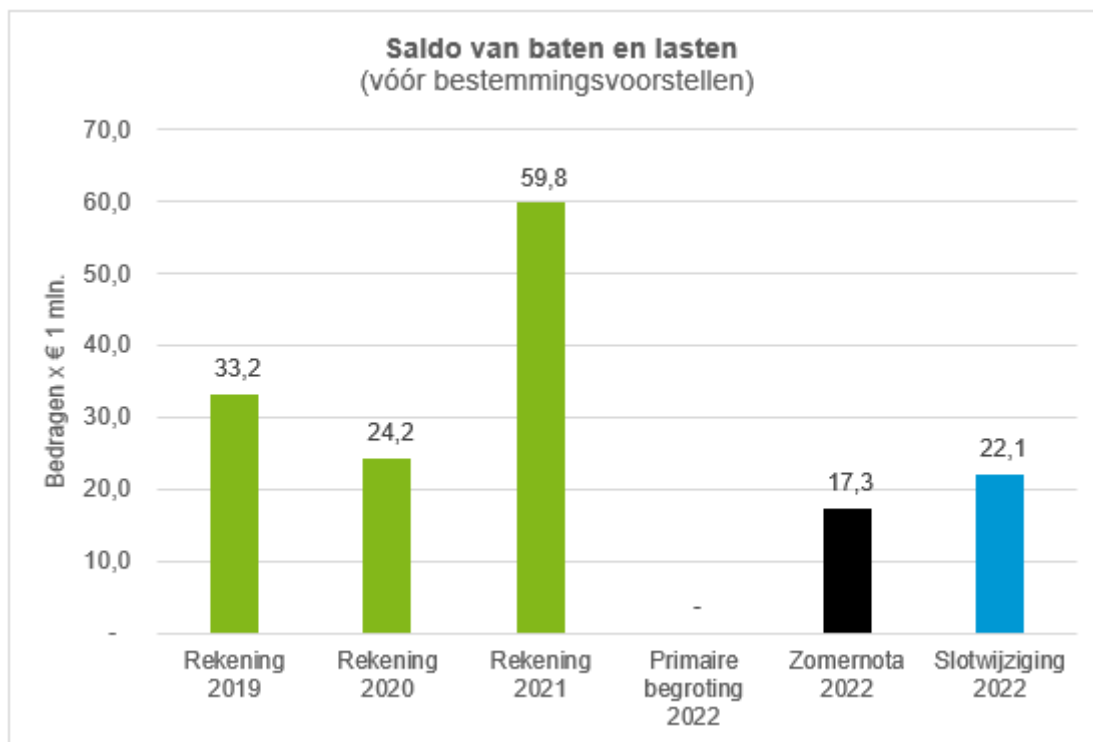
Overzicht bijstellingen

Programma (bedragen x € 1.000)	Beleidsmatige bijstellingen		Autonome ontwikkelingen		Administratieve bijstellingen		Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo
1. Ruimtelijke ontwikkeling	-1.860	6.183	0	0	1.147	874	-443	7.057	7.500
2. Landelijk gebied	-15.722	-4.352	1.020	0	1.277	872	-13.425	-3.480	9.945
3. Bodem, water, milieu	-1.551	368	0	0	-80	83	-1.631	451	2.082
4. Energietransitie	-2.051	350	0	0	68	0	-1.983	350	2.333
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	-9.158	1.414	0	0	298	0	-8.860	1.414	10.274
6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer	-8.038	437	0	0	17.485	17.708	9.447	18.145	8.698
7. Cultuur en erfgoed	-1.115	0	0	0	507	0	-608	0	608
8. Economie	-1.719	-871	0	0	174	0	-1.545	-871	674
9. Bestuur	-640	0	0	0	-166	339	-806	339	1.145
10. Overzicht overhead	0	0	0	0	2.590	2.440	2.590	2.440	-150
Totaal Programma's	-41.854	3.529	1.020	0	23.570	22.316	-17.264	25.845	43.109
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	4.244	-1	300	-1	4.544	4.545
Stelposten	374	0	1.194	0	-3.812	0	-2.244	0	2.244
Onvoorzien	0	0	0	0	-604	0	-604	0	604
Totaal Algemene middelen	374	0	1.194	4.244	-4.417	300	-2.849	4.544	7.393
Totaal exclusief reserves	-41.480	3.529	2.214	4.244	19.153	22.616	-20.113	30.389	50.502
	Starting	Onttrek	Starting	Onttrek	Starting	Onttrek	Starting	Onttrek	Saldo
Mutaties reserves	32.477	-12.719	0	0	320	-198	32.797	-12.917	-45.714
Totaal saldo inclusief reserves	-9.003	-9.190	2.214	4.244	19.473	22.418	12.684	17.472	4.788

2.3 Analyse bijgestelde begroting (stand Slotwijziging) in relatie tot de realisatie per 31 augustus 2022

In deze paragraaf wordt met behulp van visualisaties inzicht gegeven in de financiële stand van zaken in deze Slotwijziging. De toelichtende tekst volgt ná de visualisatie.

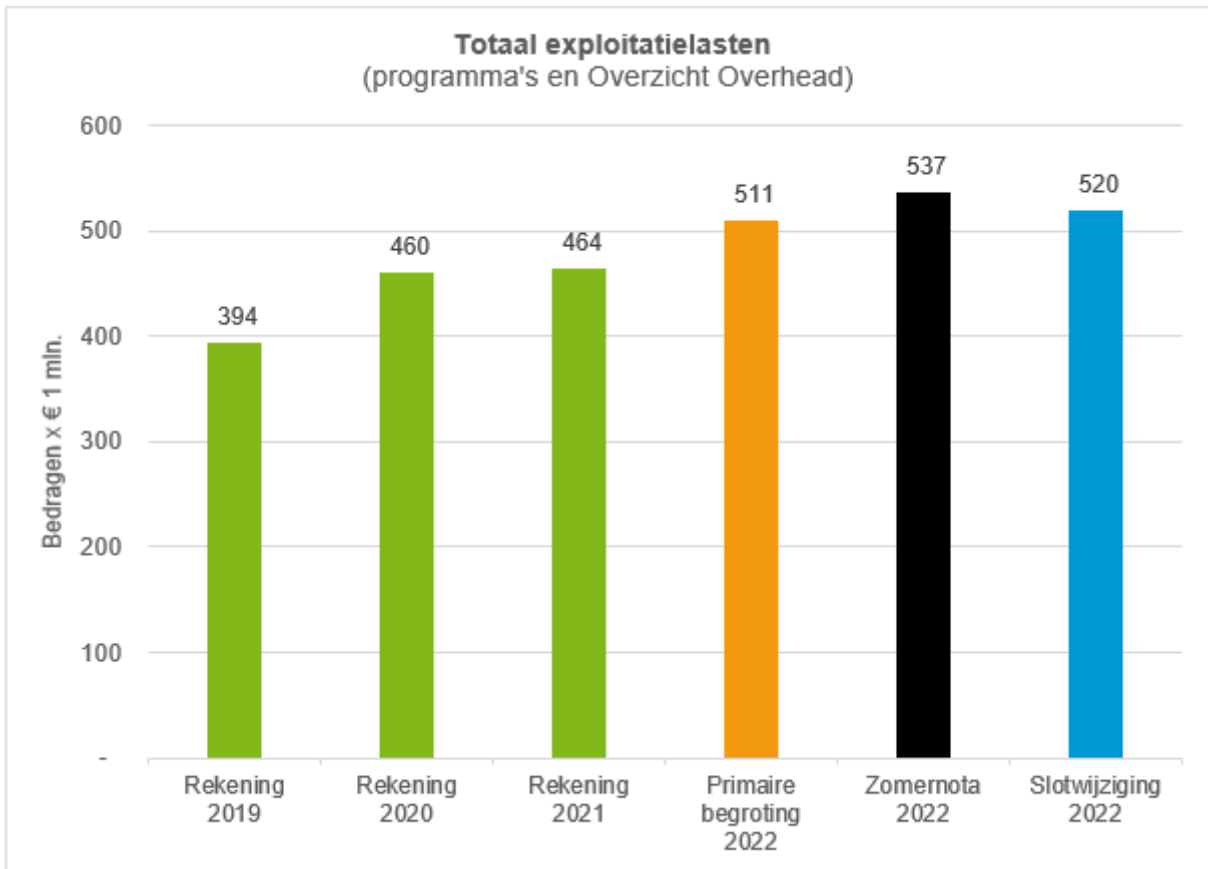
Saldo van baten en lasten (begrotingssaldo)

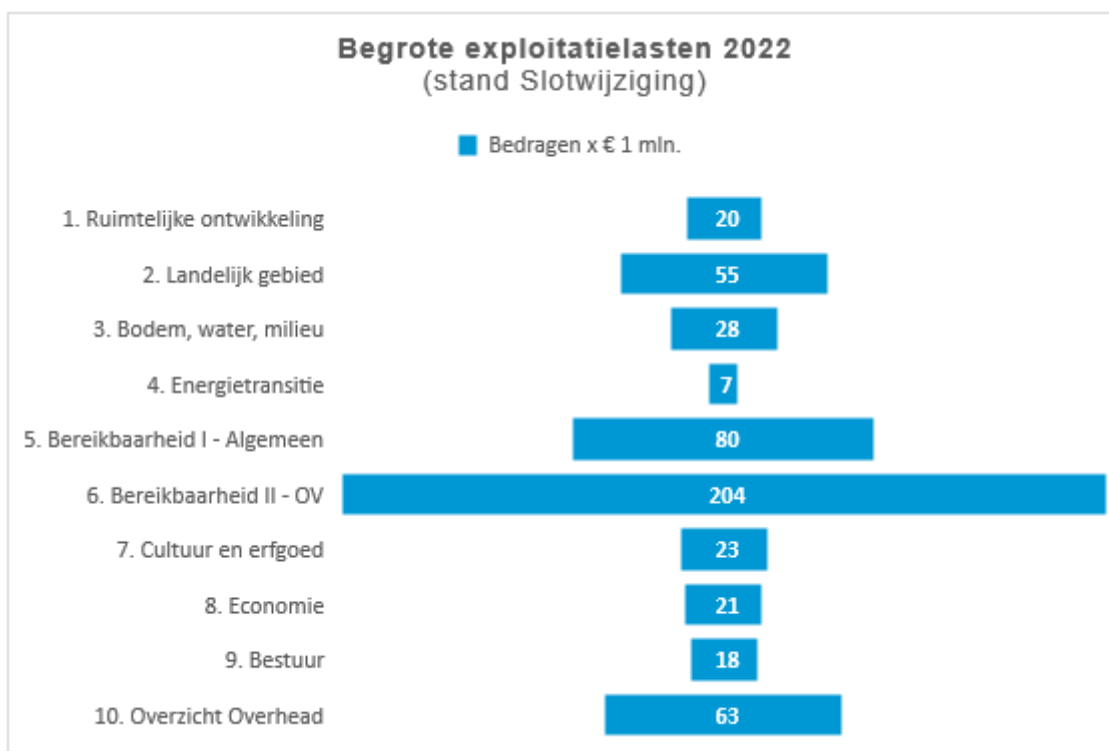
In deze Slotwijziging komt het saldo van baten en lasten uit op ruim € 22 miljoen voordelig. Het definitieve saldo van baten en lasten (jaarrekeningresultaat) zal, na vaststelling van de jaarstukken 2022, gestort worden in de saldireserve.

In de Begroting 2022 was rekening gehouden met een onderbesteding van 3% op de materiële budgetten (€ 7,3 miljoen) en daarnaast met een vertragingsfactor van € 0,7 miljoen op de personele lasten. In de Zomernota was al € 2,1 miljoen hiervan ingevuld. In deze Slotwijziging is € 4,1 miljoen hiervan ingevuld. Per saldo is er in de bijgestelde begroting dan nog een verwachte vertragingsfactor opgenomen van bijna € 1,8 miljoen, bestaande uit € 1,6 miljoen in programma Landelijk gebied en € 0,2 miljoen in programma Cultuur en erfgoed.

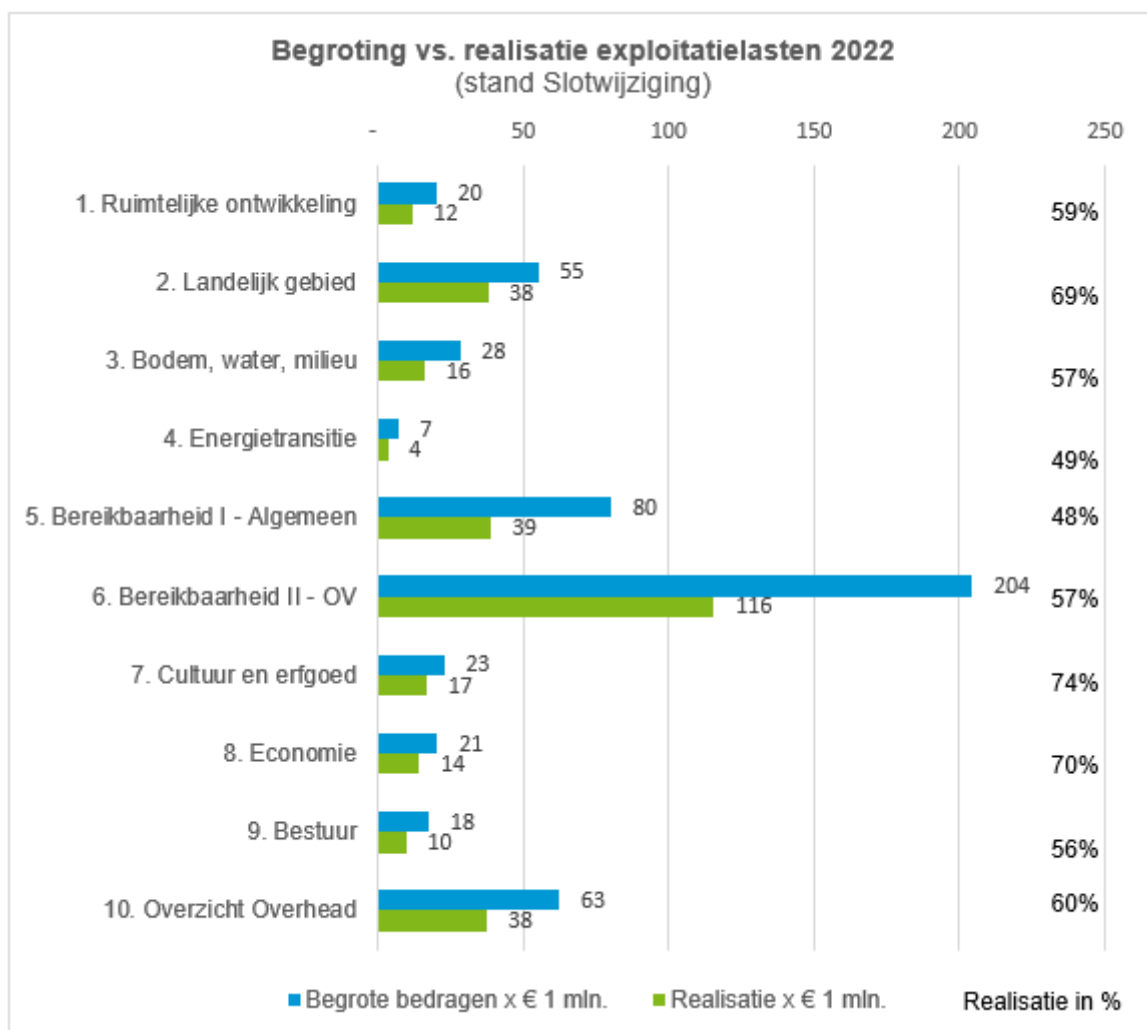
Exploitatielasten

Na vaststelling van de voorgestelde begrotingswijzigingen bedraagt het begrote lastensaldo in de programma's en het Overzicht Overhead voor 2022 € 520 miljoen. Dit is inclusief de inschatting dat we € 42,308 miljoen aan beschikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer ontvangen van het Rijk, die we vervolgens doorstorten aan de concessiehouders. In de Zomernota 2022 was reeds rekening gehouden met € 28 miljoen voor deze vergoeding.

De begrote € 520 miljoen aan exploitatielasten heeft betrekking op de negen programma's en het Overzicht Overhead. De programma's van Bereikbaarheid nemen gezamenlijk 55% van de lasten voor hun rekening.

In deze Slotwijziging zijn bij elk programma per beleidsdoel ook de realisatiecijfers per 31 augustus 2022 getoond. In bovenstaande visualisatie is daarbij de vergelijking gemaakt met de bijgestelde begroting ná verwerking van de voorgestelde begrotingswijzigingen in deze Slotwijziging. Het gerealiseerde lastensaldo bedraagt per 31 augustus ongeveer € 303 miljoen. Dat is ruim 58% van het begrote lastensaldo en is minder dan hetgeen op basis van 8/12^e qua aantal maanden mag worden verwacht (67%). Op de gepresenteerde realisatiecijfers zijn twee majeure bijstellingen benodigd die betrekking hebben op programma 6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer:

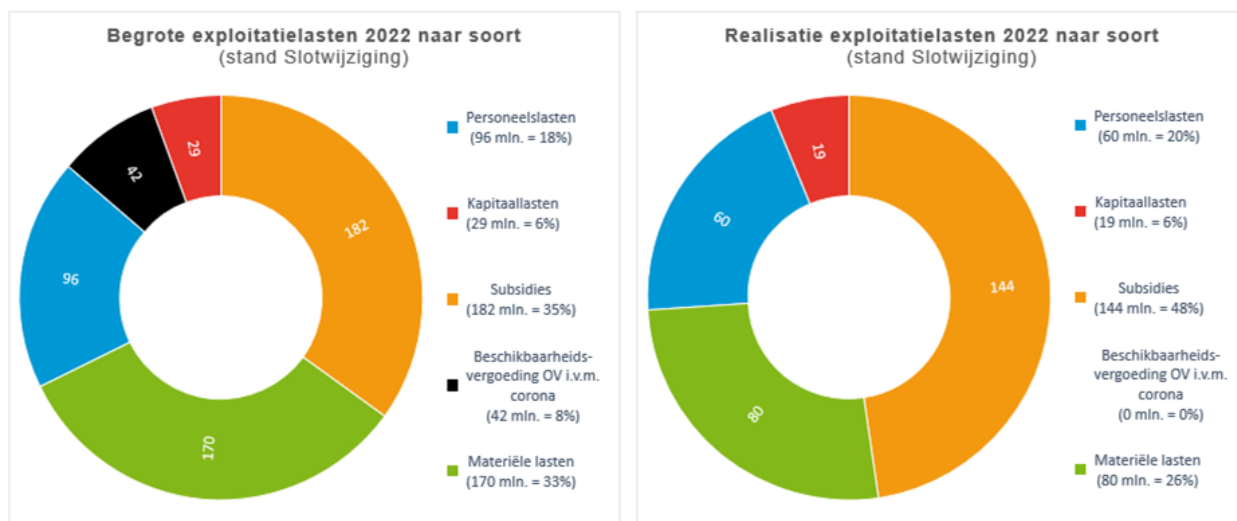
- In de begroting is rekening gehouden met € 42,308 miljoen aan vergoeding van het openbaar vervoer die wordt doorgestort aan de concessiehouders. Deze vergoeding is toegezegd maar hebben we nog niet ontvangen, en is dus nog niet opgenomen in de realisatie. Als dat wel het geval zou zijn dan zou er ongeveer € 28 miljoen aan lasten verantwoord zijn (8/12^e van € 42 miljoen).
- Tegelijk geldt echter dat in de realisatie al de lasten van de OV-concessies volledig zijn verantwoord van circa € 64 miljoen. Dus ook de maanden september-december zijn hierin al verantwoord. Dit is circa € 21 miljoen (4/12^e van € 64 miljoen).

Rekening houdend met deze twee bijstellingen zou het lastensaldo per 31 augustus uit zijn gekomen op ongeveer € 310 miljoen, dat overeenkomt met 60% van het begrote lastensaldo voor 2022. En bij het programma 6. Bereikbaarheid II - OV zou het percentage van de realisatie alsdan niet 57% maar 60% zijn.

Op totaalniveau ligt de realisatie daarmee 7% (€ 36 miljoen) achter op het verwachte bestedingspatroon. In hoofdstuk 3 van deze Slotwijziging is per beleidsdoel toegelicht hoe de

realisatie zich verhoudt tot de bijgestelde begroting, omdat dit onderling behoorlijk kan verschillen. In algemene zin kan daarover het volgende worden opgemerkt:

- De cao-effecten 2022 worden pas in de maand november uitbetaald en verwerkt in de realisatie. Dit verklaart ruim € 4 miljoen onderbesteding op de personeelslasten.
- De subsidies (inclusief inkomensoverdrachten) liggen in lijn met het verwachte bestedingspatroon.
- De besteding van de materiële lasten ligt fors achter op de begroting, ruim € 32 miljoen. Behoudens programma 8. Economie, is deze onderbesteding zichtbaar in alle programma's. In absolute bedragen betreft dit met name de beide programma's van Bereikbaarheid en het Overzicht Overhead. Enkele omvangrijke verklaringen daarvoor zijn:
 - Voor de beide programma's van Bereikbaarheid geldt dat een substantieel deel van het materiële budget wordt ingezet ter dekking van het beheer en onderhoud. De uitvoering en facturatie van deze werkzaamheden vindt met name plaats in het vierde kwartaal, en zal alsdan in de realisatie tot uitdrukking komen.
 - Ook wordt in die beide programma's aangegeven dat de facturatie van samenwerkingspartners veelal pas aan het einde van het boekjaar wordt ontvangen en alsdan in de realisatie wordt verantwoord.
 - In het Overzicht Overhead geldt dat het materiële lastenbudget wordt ingezet voor diverse huisvestingskosten, de inzet van externe inhuur en de opstart van diverse projecten op het vlak van de bedrijfsvoering. Ook voor deze werkzaamheden geldt dat het zwaartepunt ligt vanaf september (na het zomerreces), waardoor de lasten die met deze werkzaamheden gemoeid zijn ook dan pas in de realisatie tot uitdrukking zullen komen.

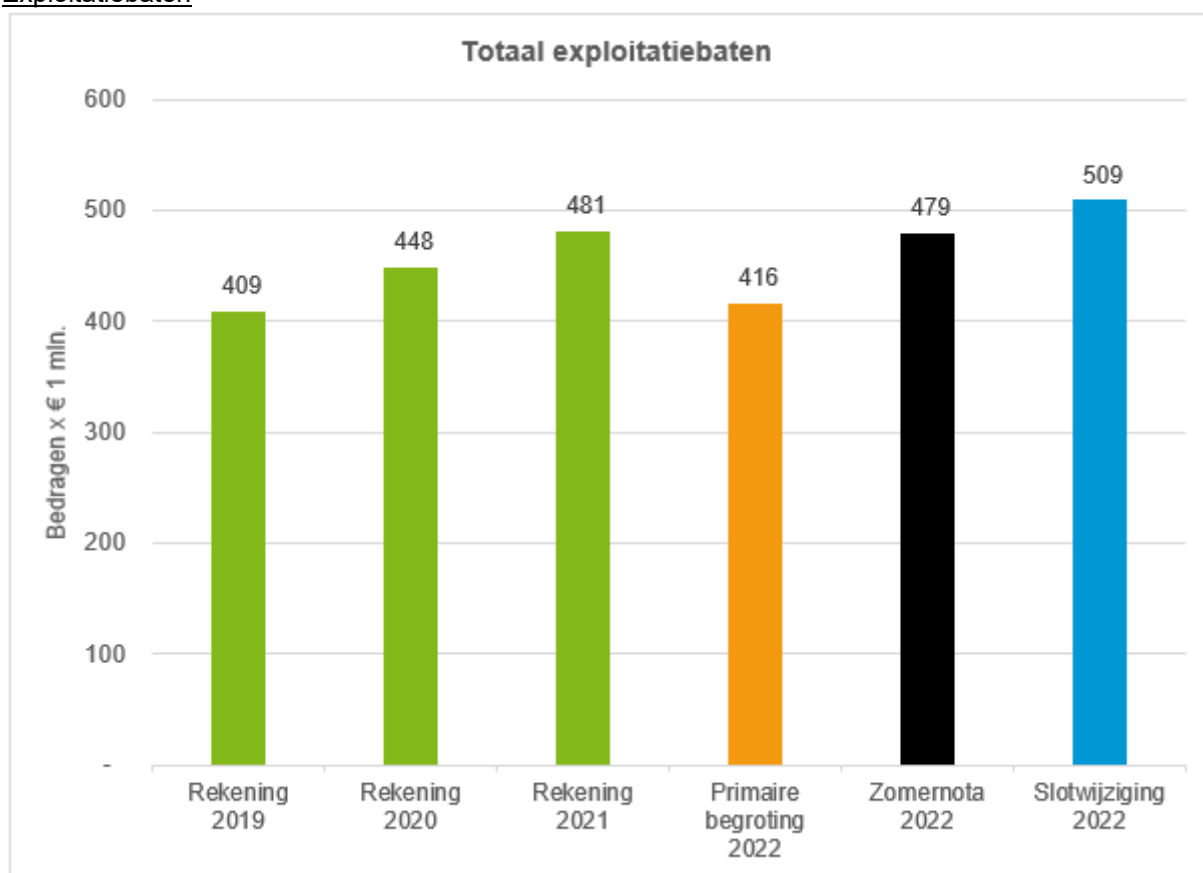

In bovenstaande visualisatie is inzichtelijk gemaakt hoe de begrote lasten van € 520 miljoen zijn opgebouwd in de begroting. De procentuele verdeling van de begrote lasten ligt in lijn met de gepresenteerde cijfers in de jaarstukken 2021.

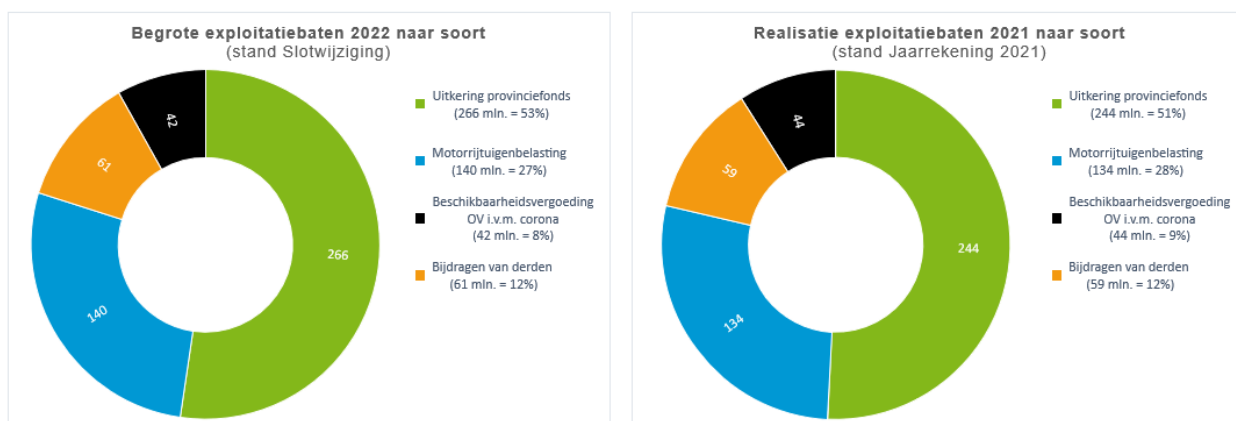
De te verstrekken subsidies (inclusief inkomensoverdrachten) vormen met € 182 miljoen de hoofdmoot van de begroting met ruim 1/3 van de begrote lasten van de begroting. De post 'materiële lasten', goed voor 1/3 van de begrote lasten, is met € 170 miljoen opgebouwd uit een grote variatie aan verschillende uitgaven, waaronder de kosten voor beheer en onderhoud van het wegennet en het openbaar vervoer, de vervoerskosten voor de regiotaxi, en de kosten die gepaard gaan met de aankoop van gronden voor o.a. het Natuurnetwerk Nederland. In de gerealiseerde lasten zijn dezelfde verhoudingen terug te zien.

In de cijfers tot en met 31 augustus blijft vooral de besteding van de materiële budgetten achter op de begroting.

Exploitatiebaten

Na vaststelling van de voorgestelde begrotingswijzigingen bedraagt het begrote batensaldo voor 2022 € 509 miljoen. Dit is € 30 miljoen hoger dan eerder geraamd. De toename van het batensaldo ten opzichte van de primaire begroting wordt met name verklaard vanuit de ingeschatte bereikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer (+ € 14,308 miljoen bovenop de € 28 miljoen die in de Zomernota al was gemeld) en de positieve effecten vanuit de septembercirculaire 2022 (€ 4,2 miljoen). Dit laatste bedrag betreft een toename van de uitkering (accres) van het provinciefonds inclusief de daarin opgenomen beheervergoeding Subsiestelsel Natuur en Landschap (€ 1 miljoen), en de decentralisatie-uitkering 'Weerbaar bestuur kleine gemeenten' die in 2023 en latere jaren pas tot besteding komt (€ 0,4 miljoen). Daarnaast wordt in deze Slotwijziging het resterende deel van de winstneming verwerkt van de verkoop van de Richelleweg (€ 6,2 miljoen) zoals dat is toegelicht in beleidsdoel 1.2. En in het Overzicht Overhead is een baat opgenomen m.b.t. de vergoeding die we ontvangen voor de door ons gemaakte kosten voor de opvang van vluchtelingen in het Provinciehuis (€ 2,5 miljoen).

In bovenstaande visualisatie is inzichtelijk gemaakt hoe de begrote baten van € 509 miljoen zijn opgebouwd in de begroting. De verdeling van de begrote baten komt overeen met de gepresenteerde cijfers in de jaarstukken 2021 (de rechtse visualisatie). De uitkering uit het provinciefonds blijft de grootste inkomstenbron voor de provincie, gevolgd door de opcenten die we heffen op de motorrijtuigenbelasting. De post 'bijdragen van derden' is opgebouwd uit diverse verwachte inkomsten, zoals de huurbaten van de OV-infrastructuur en van externe huurders van het provinciehuis. Ook diverse (specifieke) bijdragen van het Rijk en te ontvangen bijdragen van gemeenten worden hiertoe gerekend. De beschikbaarheidsvergoeding voor het OV is vanwege de majeure omvang en het incidentele karakter apart inzichtelijk gemaakt.

2.4 Verwachte ontwikkeling van de reserves

Het werken met bestemmingsreserves is kenmerkend voor organisaties zonder winstoogmerk in het algemeen en voor overheidsorganisaties in het bijzonder. Bij deze organisaties staat immers niet het maken van winst en daarmee de groei van het eigen vermogen centraal, maar het behalen van bepaalde maatschappelijke doelen. Dit soort doelen is vaak zo groot en ingewikkeld, dat ze niet in één jaar te bereiken zijn. Denk bijvoorbeeld maar aan de ontwikkeling van een vitaal landelijk gebied of de verbetering van de bereikbaarheid van onze provincie. Hierbij is het dus nodig om geld meerjarig beschikbaar te houden. In lijn met de recentelijk door uw Staten vastgestelde Nota Reserves en voorzieningen (2022) is het uitgangspunt om dat zo veel mogelijk via de exploitatie te laten verlopen en zo min mogelijk te werken met reserves. Alleen wanneer dat niet mogelijk is, ligt de inzet van bestemmingsreserves voor de hand. Daarbij geldt als minimale omvang voor de instelling van een reserve een bedrag van € 1 mln.

Ook in het jaar 2022 is sprake van omvangrijke financiële mutaties die via de reserves worden afgewikkeld. Ná verwerking van de voorgestelde begrotingswijzigingen in deze Slotwijziging gaat het om bijna € 174 miljoen aan onttrekkingen, waarvan € 149 miljoen betrekking heeft op het lopende jaar. Het resterende deel van € 25 miljoen betreft de verwerking van de resultaatbestemmingen uit de jaarstukken 2021. Daarnaast wordt er in de diverse reserves een bedrag gestort van € 202 miljoen, waarvan € 135 miljoen betrekking heeft op het lopende jaar. Het resterende deel van € 67 miljoen betreft de verwerking van de resultaatbestemmingen uit de jaarstukken 2021.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de bedragen die zijn begroot om te storten en/of te onttrekken. Ook is een specificatie toegevoegd van de diverse programma's en projecten die vallen onder de bestemmingsreserve 'Meerjarige programma's en projecten'.

In het Statenvoorstel bij de Begroting 2023 hebben wij aangegeven dat we uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2023 het meerjarig bestedingsritme van de bestemmingsreserves in de administratie hebben verwerkt en alsdan inzichtelijk maken.

Prognose ontwikkeling reserves op basis van de Slotwijziging 2022	Saldo 31-12-2021	Resultaat- bestemming 2021: toevoegingen	Resultaat- bestemming 2021: onttrekkingen	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Prognose saldo 31-12-2022
a. Algemene reserves						
Saldireserve	157.686	61.853	23.401	49.135	39.004	206.269
Reserve Weerstandsvermogen	45.000	-	-	-	-	45.000
Subtotaal a.	202.686	61.853	23.401	49.135	39.004	251.269
b. Bestemmingsreserves						
Beheer en Onderhoud Openbaar vervoer	2.785	-	-	175	435	2.525
Beheer en Onderhoud (vaar)wegen	28.026	-	-	3.220	25.799	5.447
Cofinancieringsfonds	2.022	-	-	-	1.600	422
Egalisatie Bodemsanering	6.588	-	-	-	1.657	4.931
Energietransitie	2.000	1.259	-	3.041	-	6.300
Gebiedsprocessen Stikstof	9.697	-	-	6.045	-	15.742
Groot onderhoud Huisvesting	4.162	-	-	-	-	4.162
Hart vd Heuvelrug/Mliegbasis Soesterberg	1.241	128	-	5.823	-	7.192
IGP/RAP	3.900	-	-	-	1.900	2.000
Investeringsfonds Provinciaal erfgoed	383	-	-	-	270	113
Kapitaallasten Uithoflijn*	44.986	-	-	4.149	49.135	-0
Lastneming subsidies	-	1.818	-	7.477	-	9.295
Meerjarige programma's en projecten	13.790	328	1.062	8.910	9.663	12.303
Mobiliteitsprogramma	94.500	-	-	21.795	12.346	103.949
OV Concessie	17.069	1.220	-	16.011	800	33.500
Programma Landelijk gebied	56.372	-	-	7.198	3.304	60.266
Realisatiestrategie Natuurvisie	12.072	-	-	1.805	1.145	12.732
Wonen-Binnenstedelijke ontwikkeling**	2.574	-	1.000	-	1.574	-0
Subtotaal b.	302.165	4.753	2.062	85.649	109.628	280.877
Totaal (a + b)	504.852	66.606	25.463	134.784	148.632	532.147

* In de Zomernota 2022 is besloten om deze reserve op te heffen.

** In de Slotwijziging wordt voorgesteld om deze reserve op te heffen.

Specificatie Meerjarige programma's en projecten	Saldo 31-12-2021	Resultaat- bestemming 2021: toevoegingen	Resultaat- bestemming 2021: onttrekkingen	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Prognose saldo 31-12-2022
Op de fiets***	440	-	440	-	-	-
NRU****	9.000	-	-	-	9.000	-
Asbestdaken	-	-	-	615	-	615
Bodemdeling Veenweidegebied	700	-	-	3.715	-	4.415
Corona noodfonds Cultuur en Erfgoed	800	-	-	800	500	1.100
Human Capital Agenda	-	-	-	-	-	-
Invoering Omgevingswet	1.079	-	-	-	-	1.079
Klimaatadaptatie	-	-	-	400	-	400
Mooie en veilige dijken	-	-	-	150	-	150
Nieuwe Hollandse Waterlinies	-	-	-	850	-	850
Persoonlijk Ontwikkelingsbudget	985	328	-	320	-	1.633
Plattelandscoaches	-	-	-	-	-	-
Verbeteren waterkwaliteit	786	-	622	-	163	1
Versnelling Woningbouw	-	-	-	2.060	-	2.060
Totaal Meerjarige programma's en projecten	13.790	328	1.062	8.910	9.663	12.303

*** Bij vaststelling van de jaarrekening 2021 is deze projectreserve opgeheven.

**** In de Zomernota 2022 is besloten om deze reserve op te heffen (budget overgeheveld naar Mobiliteitsprogramma)

2.5 Financiële bijstellingen Slotwijziging met een meerjarig effect

In deze Slotwijziging zijn diverse meerjarige bijstellingen opgenomen. Ofwel, we muteren niet alleen de begroting 2022 maar ook die van het jaar (of jaren) daarna. De meeste van die mutaties zijn over de jaren heen (cumulatief) saldo neutraal en beïnvloeden dus niet het begrotingssaldo. Een voorbeeld ter illustratie:

- De hogere indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies wordt meerjarig verwerkt. Dat leidt tot een structurele ophoging van de subsidielasten in de diverse programma's, terwijl gelijktijdig voor hetzelfde bedrag de stelpost loon/prijscompensatie (onderdeel: subsidies) wordt verlaagd.

Sommige meerjarige bijstellingen hebben wél een effect op het meerjarige begrotingssaldo. Die bijstellingen zijn hieronder apart inzichtelijk gemaakt:

- In programma 2. Landelijk gebied wordt in het jaar 2023 de last opgevoerd die volgt uit de Verhoging beheervergoeding Subsiestelsel Natuur en Landschap. De even grote baat wordt, conform de verslaggevingsregels, verantwoord bij de Algemene middelen als onderdeel van de Septembercirculaire 2022.
- In programma 3. Bodem, water en milieu wordt gemeld dat het niet mogelijk is om dit jaar alle gewenste onderzoeken en projecten te starten en af te ronden m.b.t. het Sportakkoord. De lasten worden geraamd voor het jaar 2023. Omdat er hier geen bestemmingsreserve voor is ingesteld, verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 7. Cultuur en erfgoed wordt gemeld dat een subsidie voor de herinrichting van het Nationaal Glasmuseum Leerdam naar verwachting wel dit jaar wordt beschikt, maar i.v.m. de startdatum van het project drukt op 2023. De lasten worden geraamd voor het jaar 2023. Omdat er hier geen bestemmingsreserve voor is ingesteld, verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 8. Economie wordt gemeld dat de uitwerking van de doorontwikkeling van het LLO-platform MaakJeStap langer duurt dan gedacht. De lasten worden geraamd voor het jaar 2023. Omdat er hier geen bestemmingsreserve voor is ingesteld, verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 8. Economie wordt gemeld dat in het programma 'Opvolging ondersteuning MKB' verwacht wordt dat de vouchers pas in 2023 of uiterlijk 2024 (het programma loopt tot juni 2024) door de ondernemers worden aangevraagd. De lasten worden geraamd voor het jaar 2023. Omdat er hier geen bestemmingsreserve voor is ingesteld, verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 8. Economie wordt gemeld dat een deel van de middelen voor verblijfsrecreatie dit jaar niet wordt besteed door vertraging van de uitkomsten van de pilots. De lasten worden geraamd voor het jaar 2023. Omdat er hier geen bestemmingsreserve voor is ingesteld, verloopt dit via het begrotingssaldo.
- In programma 9. Bestuur wordt gemeld dat de besteding van de Decentralisatie-uitkering 'Weerbaar bestuur kleine gemeenten', die via de Septembercirculaire 2022 is ontvangen, pas in de jaren 2023 t/m 2026 wordt besteed.
- Bij de Algemene middelen worden de meerjarige effecten vanuit de Septembercirculaire provinciefonds verwerkt die ten gunste komen van het begrotingssaldo.

Meerjarig effect op het begrotingssaldo vanuit bijstellingen Slotwijziging 2022

Programma	Bijstelling	2022		2023		2024		2025		2026	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1. Ruimtelijke ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. Landelijk gebied	Verhoging beheervergoeding SNL	1.020	-	823	-	-	-	-	-	-	-
3. Bodem, water, milieu	Onderzoeken/projecten Sport	-55	-	55	-	-	-	-	-	-	-
4. Energietransitie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Bereikbaarheid II - OV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Cultuur en erfgoed	Subsidie herinrichting Nationaal Glasmuseum	-250	-	250	-	-	-	-	-	-	-
8. Economie	Regionale onderwijs-arbeidsmarktagenda	-500	-	500	-	-	-	-	-	-	-
	Opvolging ondersteuning MKB vouchers	-190	-	190	-	-	-	-	-	-	-
	Pilots Verblijfsrecreatie	-50	-	50	-	-	-	-	-	-	-
9. Bestuur	DU Weerbaar bestuur	-	-	100	-	100	-	100	-	100	-
10. Overzicht overhead	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma's		-25	-	1.968	-	100	-	100	-	100	-
Stelposten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	Provinciefonds (accres)	-	3.844	-	4.194	-	6.015	-	7.167	-	11.986
	Provinciefonds (decentralisatie uitkering)	-	400	-	-	-	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal excl. reserves		-25	4.244	1.968	4.194	100	6.015	100	7.167	100	11.986
Mutatie reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma's incl reserves		-25	4.244	1.968	4.194	100	6.015	100	7.167	100	11.986
Saldo effect (+ = positief)		4.269		2.226		5.915		7.067		11.886	

Onderstaande tabel geeft een totaaloverzicht van alle financiële effecten vanuit bijstellingen in deze Slotwijziging met een meerjarig financieel effect. De onderstaande regel "Saldo effect" geeft aan wat het effect is van deze bijstellingen op het begrotingsaldo in de jaren 2023 tot en met 2026.

Meerjarig effect vanuit bijstellingen Slotwijziging 2022

Programma	2023		2024		2025		2026	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
1. Ruimtelijke ontwikkeling	500	-	1.500	-	-	-	-	-
2. Landelijk gebied	1.513	-	190	-	80	-	70	-
3. Bodem, water, milieu	396	-	6	-	6	-	6	-
4. Energietransitie	-	-	-	-	-	-	-	-
5. Bereikbaarheid I - Algemeen	2.611	-	-	-	-	-	-91	-
6. Bereikbaarheid II - OV	3.400	3.400	-	-	-	-	-	-
7. Cultuur en erfgoed	1.415	-	415	-	415	-	415	-
8. Economie	1.722	-	82	-	82	-	82	-
9. Bestuur	100	-	100	-	100	-	100	-
10. Overzicht overhead	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal programma's	11.657	3.400	2.293	0	683	0	582	0
Stelposten	-573	-	-573	-	-573	-	-573	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-
Algemene middelen	-	4.194	-	6.015	-	7.167	-	11.986
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal excl. reserves	11.084	7.594	1.720	6.015	110	7.167	9	11.986
	Storting	Onttrek.	Storting	Onttrek.	Storting	Onttrek.	Storting	Onttrek.
Mutatie reserves	-	5.716	-	1.620	-	10	-	-91
Totaal programma's incl reserves	11.084	13.310	1.720	7.635	110	7.177	9	11.895
Saldo effect (+ = positief)	2.226		5.915		7.067		11.886	

3. Programmaverantwoording

In de hierna volgende pagina's wordt per programma de volgende informatie opgenomen:

- Eerst tonen we een samenvattend financieel overzicht van het programma;
- Vervolgens worden de voorgestelde begrotingswijzigingen afzonderlijk toegelicht;

Na de beleidsinhoudelijke programma's volgen het Overzicht Overhead en de onderdelen Stelposten en Algemene middelen.

Eén begrotingswijziging heeft effect op alle beleidsdoelen. Dat betreft de voorgestelde looncompensatie naar aanleiding van de cao-afspraken die in 2022 zijn gemaakt met sociale partners. Via de urenverdeling leidt dit tot een hogere toerekening aan alle programma's en beleidsdoelen. Deze bijstelling wordt gedekt vanuit de stelpost loon/prijscompensatie.

1. Ruimtelijke ontwikkeling

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
1.1 Ruimte maatschappelijke ontw.	8.930	175	-8.755	762		9.692	175	-9.517	5.483		-5.483	57%	0%
1.2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	3.883		-3.883	-843	7.057	3.040	7.057	4.017	2.361		-2.361	78%	0%
1.3 Passende woonruimte woningbehoefte	7.904		-7.904	-362		7.542		-7.542	4.106		-4.106	54%	0%
Totaal programma voor bestemming	20.717	175	-20.542	-443	7.057	20.274	7.232	-13.042	11.950		-11.950	59%	0%
Mutaties reserves	128	4.634	4.506	7.883	-285	8.011	4.349	-3.662					
Totaal saldo na bestemming	20.845	4.809	-16.036	7.440	6.772	28.285	11.581	-16.704	11.950		-11.950	42%	0%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	8.763	247	9.010	5.721	63%
Kapitaallasten	1.172	50	1.222	814	67%
Materiële lasten	8.762	-4.487	4.275	2.274	53%
Subsidies	2.020	3.747	5.767	3.141	54%
Totaal Lasten	20.717	-443	20.274	11.950	59%
Baten	175	7.057	7.232	-	0%
Totaal Baten	175	7.057	7.232	0	0%
Totaal voor bestemming	-20.542	7.500	-13.042	-11.950	92%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	4.634	-285	4.349	-	
Storting	128	7.883	8.011	-	
Totaal mutaties reserves	4.506	-8.168	-3.662	-	
Saldo na bestemming	-16.036	-668	-16.704	-11.950	72%

1.1 De ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen is in goede balans met de Utrechtse kwaliteiten

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	6.250	177	6.427	4.080	63%
Kapitaallasten	-	50	50	33	66%
Materiële lasten	2.560	428	2.988	1.143	38%
Subsidies	120	107	227	227	100%
Totaal Lasten	8.930	762	9.692	5.483	57%
Baten	175	-	175	-	0%
Totaal Baten	175	0	175	0	0%
Saldo beleidsdoel	-8.755	-762	-9.517	-5.483	58%

Toelichting stand van zaken

Op dit moment loopt de besteding van de middelen voor o.a. de Omgevingswet; Omgevingsvisie en voor 'Data en digitale toepassingen' achter op begroting. De verwachting is echter dat de begrote

materiële lasten alsnog dit jaar gerealiseerd worden. Dit geldt ook voor de verwachte baten van € 175.000, ontvangst hiervan wordt in het vierde kwartaal voorzien.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	712		-712
Administratieve bijstellingen GS	50		-50
Totaal 1.1 Ruimte maatschappelijke ontw.	762		-762

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	177		-177
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Overheveling begrote lasten t.a.v. het project Digital Twin	480		-480
Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten ten aanzien van het project Digital Twin over te hevelen vanuit Overzicht Overhead naar programma 1 Ruimtelijke Ontwikkeling. Het betreft een virtuele 3D-wereld die ondersteuning biedt bij de dialoog tussen de provincie, maatschappelijke partners en inwoners.			
Beperkt voordeel afgeronde subsidies Binnenstedelijke ontwikkeling	55		-55
Bij de afwikkeling van afgeronde subsidies voor Binnenstedelijke ontwikkeling resteert een beperkt voordeel/lagere lasten (€ 239.000 in beleidsdoel 1.3). Een deel hiervan (€ 55.000) zetten we in ter dekking van hogere lasten bij onderzoek en advies ruimtelijke ontwikkeling (beleidsdoel 1.1). Dit is bedoeld om voor dit jaar voldoende financiële ruimte te creëren voor het opstarten van het proces van de Ruimtelijke puzzel, zoals in mei van dit jaar door Minister De Jonge in de RO-brief is aangekondigd. Dit proces start na het vaststellen van het Startpakket door het Rijk op 18 november. Het resterende deel van het voordeel bij Binnenstedelijke ontwikkeling (€ 184.000) valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	712		-712
Administratieve bijstellingen GS			
Verschuiving lastenbudget van beleidsdoel 1.2 naar 1.1	50		-50
Werkzaamheden bij het Netwerk Omgevingsgericht Werken (NOW) zijn sterk afhankelijk van voortgang van processen buiten de provincie. Er is in enkele trajecten wat meer vertraging opgelopen dan eerder geraamd en daarom blijft € 50.000 over in beleidsdoel 1.2. Dit bedrag hebben wij overgeheveld naar beleidsdoel 1.1 waar een intensivering aan de orde is vanwege de Ruimtelijke Puzzel. Hiervoor starten in november de werkzaamheden. Deze werkzaamheden waren met de begroting nog niet voorzien; deze zijn pas in de RO-brief van minister de Jonge d.d. 17 mei 2022 aangekondigd.			
Totaal Administratieve bijstellingen GS	50		-50
Totaal bijstellingen 1.1 Ruimte maatschappelijke ontw.	762		-762

1.2 De gebiedsontwikkeling is integraal en gericht op efficiëntie en kwalitatief hoogwaardig ruimtegebruik

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.181	33	1.214	771	64%
Kapitaallasten	1.172	-	1.172	781	67%
Materiële lasten	-170	824	654	808	124%
Subsidies	1.700	-1.700	-	-	-
Totaal Lasten	3.883	-843	3.040	2.361	78%
Baten	-	7.057	7.057	-	0%
Totaal Baten		7.057	7.057	0	0%
Saldo beleidsdoel	-3.883	7.900	4.017	-2.361	-59%

Toelichting stand van zaken

Het begrote budget gekoppeld aan dit beleidsdoel wordt volgens de prognose geheel benut. Ten behoeve van de Herijking kwaliteitsgids Landschap zijn bij de Zomernota extra middelen begroot. Die worden gerealiseerd in het laatste kwartaal van dit jaar.

De overschrijding op het budget voor materiële lasten wordt in het vierde kwartaal gecorrigeerd in de realisatie. Conform de verslaggevingsregels wordt er, zoals elk jaar, dan nog een overboeking gemaakt naar de balanspost 'voorraden' m.b.t. Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg.

De in de begroting opgenomen baten hebben betrekking op de administratieve verwerking van de jaarlijkse resultaten van de grondexploitatieprojecten van Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg. Die worden pas per einde van het jaar in de administratie verwerkt op basis van de finale berekening, en zullen dan dus in de realisatie worden opgenomen.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.700	6.183	7.883
Administratieve bijstellingen PS	907	874	-33
Administratieve bijstellingen GS	-50		50
Totaal 1.2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik	-843	7.057	7.900

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Aanpassing onttrekking en toevoeging IGP reserve	-1.700		1.700
<p>Provinciale Staten hebben in november 2020 beslist om definitief € 2 mln van de nog bestaande IGP-reserve vast te leggen voor het project Langs Eem en Spoor/ Kop van Isselt. Door de gemeente Amersfoort is voor dit bedrag ook een subsidie aangevraagd en beschikbaar. In 2022 leidt dit tot een lastneming van € 1,9 mln die verantwoord is ten laste van het programma Versnelling Woningbouw (beleidsdoel 1.3). Rekening gehouden was met een last in 2022 van € 1,7 mln. Dat budget was opgenomen onder beleidsdoel 1.2. Voorgesteld wordt om het restant bedrag van € 200.000 uit de reserve IGP te onttrekken en het gehele budget van € 1,9 mln over te hevelen van beleidsdoel 1.2 naar beleidsdoel 1.3.</p>			
Gewijzigde winstnemingsystematiek HvdH/VBS		6.183	6.183
<p>Vanaf 2022 gaan we uit van een andere berekeningswijze van de winstneming op de grondexploitatie-projecten. De drie grondexploitatie-projecten die de provincie zelf uitvoert (Richelleweg, Sortie 16 en Woonwijk Vliegbasis Soesterberg) worden nu als aparte grondexploitaties gezien in plaats van één geheel. Hierdoor wordt het restant van het voordelige saldo op de Richelleweg in één keer bij de winstneming 2022 betrokken. De wijziging is ingegeven door het feit dat de balansposities van de Voorraden en de bestemmingsreserve Hart van de Heuvelrug een vertekend beeld toonden: de werkelijke investeringen in de doorlopende projecten waren niet zichtbaar vanwege het voordelige resultaat op het afgeronde project Richelleweg. Het bedrag van de winstneming (€ 6,183 miljoen) wordt, na verrekening van de afschrijvingslast (€ 360.000), gestort in de reserve Hart van de Heuvelrug. Dit betreft dan € 5,823 miljoen.</p> <p>In bijlage 2 van deze Slotwijziging is meer informatie opgenomen over de achtergrond van deze financieel-administratieve wijziging.</p>			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.700	6.183	7.883
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	33		-33
<p>De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.</p>			
Actualisatie grondexploitaties 2022 programma Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg	874	874	
<p>Op basis van de vastgestelde grondexploitaties 2022 voor het programma Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg is bij de Zomernota een financiële bijstelling aan uw Staten voorgelegd en vastgesteld. Door een foutieve verwerking van de bijstelling wordt deze hierbij hersteld.</p>			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	907	874	-33
Administratieve bijstellingen GS			
Verschuiving lastenbudget van beleidsdoel 1.2 naar 1.1	-50		50
<p>Werkzaamheden bij het Netwerk Omgevingsgericht Werken (NOW) zijn sterk afhankelijk van voortgang van processen buiten de provincie. Er is in enkele trajecten wat meer vertraging opgelopen dan eerder geraamd en daarom blijft € 50.000 over in beleidsdoel 1.2. Dit bedrag hebben wij overgeheveld naar beleidsdoel 1.1 waar een intensivering aan de orde is vanwege de</p>			

Ruimtelijke Puzzel. Hiervoor starten in november de werkzaamheden. Deze werkzaamheden waren met de begroting nog niet voorzien; deze zijn pas in de RO-brief van minister de Jonge d.d. 17 mei 2022 aangekondigd.

Totaal Administratieve bijstellingen GS -50 50

Totaal bijstellingen 1.2 Gebiedsontwikkeling en ruimtegebruik -843 7.057 7.900

1.3 Er is passende woonruimte die aansluit bij de woningbehoefte in de provincie Utrecht

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.332	37	1.369	869	64%
Subsidies	200	5.340	5.540	2.915	53%
Materiële lasten	6.372	-5.739	633	323	51%
Totaal Lasten	7.904	-362	7.542	4.106	54%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal Baten	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-7.904	362	-7.542	-4.106	54%

Toelichting stand van zaken

Regiodeal Vitale wijken loopt volgens planning, budget zal volledig worden benut. Provinciale Staten hebben in november 2020 beslist om definitief € 2 miljoen van de nog bestaande IGP-reserve vast te leggen voor het project Langs Eem en Spoor/ Kop van Isselt. In 2022 leidt dit tot een lastneming van € 1,9 miljoen die eerder verantwoord is ten laste van het programma Versnelling Woningbouw (beleidsdoel 1.3). Het budget was echter opgenomen onder beleidsdoel 1.2. Daarom wordt voorgesteld om dit budget over te hevelen tussen deze beleidsdoelen. Het budget is voor € 2 miljoen afgeraamd naar de reserve “Meerjarige programma’s en projecten”. De verwachting is dat vanuit de gemeenten niet alle projecten daadwerkelijk tot een aanvraag zullen leiden in 2022. De aanvragen zullen in 2023 worden ingediend.

De onderbesteding op materieel budget wordt verklaard door dat er nog kosten in het resterende jaar gemaakt gaan worden. De verwachting is dan ook nu genoeg dat het volledige materieelbudget benut zal worden.

De verwachting is dat het subsidiebudget volledig benut gaat worden, gezien er nog een aantal subsidie aanvragen verwerkt gaat worden.

Het Rijk is bezig om uitkeringen m.b.t. flex pools (€ 3,6 mln.) en uitvoeren woondeals (€ 0,4 mln.) uit te voeren. Niet zeker is of dit nog voor het einde van het jaar lukt en welke voorwaarden aan de besteding worden gesteld. Wij gaan er van uit dat deze uitkeringen, als ze in december 2022 beschikbaar worden, in 2023 en 2024 besteed kunnen worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-160		160
Administratieve bijstellingen PS	-202		202
Totaal 1.3 Passende woonruimte woningbehoefte	-362		362

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Aanpassing begroting aframing Versnelling woningbouw **-2.060** **2.060**

Het programma Versnelling woningbouw krijgt een bijdrage uit de reserve IGP/RAP van € 1,9 mln. voor de subsidie aan de gemeente Amersfoort voor het project 'Uitplaatsing ROVA / Langs Eem en spoor'. Hierdoor kan de in de Zomernota opgenomen onttrekking uit de reserve BO/Wonen teruggedraaid worden. Wij verwachten dat het voor een aantal projecten in de pijplijn niet mogelijk is om vòòr 1 oktober 2022 een subsidieaanvraag in te dienen. Hierdoor kan er dit jaar geen subsidieverlening verstrekt worden. Deze projecten schuiven door naar 2023 (en verder). In deze Slotwijziging is het voorstel opgenomen om de middelen die hiermee gemoeid zijn, circa € 2.060.000, via de Reserve Programma's en projecten over te hevelen naar 2023. De prognoses voor 2023 en 2024 laten zien dat die middelen dan hard nodig zijn.

Aanpassing onttrekking en toevoeging IGP reserve **1.900** **-1.900**

Provinciale Staten hebben in november 2020 beslist om definitief € 2 mln van de nog bestaande IGP-reserve vast te leggen voor het project Langs Eem en Spoor/ Kop van Isselt. Door de gemeente Amersfoort is voor dit bedrag ook een subsidie aangevraagd en beschikt. In 2022 leidt dit tot een lastneming van € 1,9 mln die verantwoord is ten laste van het programma Versnelling Woningbouw (beleidsdoel 1.3). Rekening gehouden was met een last in 2022 van € 1,7 mln. Dat budget was opgenomen onder beleidsdoel 1.2. Voorgesteld wordt om het restant bedrag van € 200.000 uit de reserve IGP te onttrekken en het gehele budget van € 1,9 mln over te hevelen van beleidsdoel 1.2 naar beleidsdoel 1.3.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen **-160** **160**

Administratieve bijstellingen PS

Beperkt voordeel afgeronde subsidies Binnenstedelijke ontwikkeling **-239** **239**

Bij de afwikkeling van afgeronde subsidies voor Binnenstedelijke ontwikkeling resteert een beperkt voordeel/lagere lasten (€ 239.000 in beleidsdoel 1.3). Een deel hiervan (€ 55.000) zetten we in ter dekking van hogere lasten bij onderzoek en advies ruimtelijke ontwikkeling (beleidsdoel 1.1). Dit is bedoeld om voor dit jaar voldoende financiële ruimte te creëren voor het opstarten van het proces van de Ruimtelijke puzzel, zoals in mei van dit jaar door Minister De Jonge in de RO-brief is aangekondigd. Dit proces start na het vaststellen van het Startpakket door het Rijk op 18 november. Het resterende deel van het voordeel bij Binnenstedelijke ontwikkeling (€ 184.000) valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

Looncompensatie cao 2022 **37** **-37**

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS **-202** **202**

Totaal bijstellingen 1.3 Passende woonruimte woningbehoefte **-362** **362**

2. Landelijk gebied

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
2.1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	14.336	1.993	-12.343	-4.008	104	10.328	2.097	-8.231	6.719	670	-6.049	65%	32%
2.2 Kwaliteit van natuur is goed/divers	42.944	4.236	-38.708	-7.813	-3.508	35.131	728	-34.403	25.339	1.223	-24.117	72%	168%
2.3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	3.501		-3.501	-7		3.494		-3.494	2.902		-2.902	83%	0%
2.4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	7.502	369	-7.133	-1.488	-76	6.014	293	-5.721	2.887	113	-2.774	48%	38%
2.5 Leefbaarheid van landelijk gebied	464		-464	-109		355		-355	101		-101	28%	0%
Totaal programma voor bestemming	68.747	6.598	-62.149	-13.425	-3.480	55.322	3.118	-52.204	37.948	2.006	-35.942	69%	64%
Mutaties reserves	7.929	8.161	232	4.196	-7.049	12.125	1.112	-11.013					
Totaal saldo na bestemming	76.676	14.759	-61.917	-9.229	-10.529	67.447	4.230	-63.217	37.948	2.006	-35.942	56%	47%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	11.846	335	12.181	7.765	64%
Materiële lasten	20.326	-5.270	15.056	8.465	56%
Subsidies	36.575	-8.490	28.085	21.718	77%
Totaal Lasten	68.747	-13.425	55.322	37.948	69%
Baten	6.598	-3.480	3.118	2.006	64%
Totaal Baten	6.598	-3.480	3.118	2.006	64%
Totaal voor bestemming	-62.149	9.945	-52.204	-35.942	69%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	8.161	-7.049	1.112	-	
Stortingen	7.929	4.196	12.125	-	
Totaal mutaties reserves	232	-11.245	-11.013	-	
Saldo na bestemming	-61.917	-1.300	-63.217	-35.942	57%

2.1 Het natuurnetwerk (NNN) is robuust (ontwikkeld)

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	4.526	128	4.654	2.871	62%
Materiële lasten	7.610	-3.199	4.411	2.782	63%
Subsidies	2.200	-937	1.263	1.066	84%
Totaal Lasten	14.336	-4.008	10.328	6.719	65%
Baten	1.993	104	2.097	670	32%
Totaal Baten	1.993	104	2.097	670	32%
Saldo beleidsdoel	-12.343	4.112	-8.231	-6.049	73%

Toelichting stand van zaken

Op het moment is 73% van de begroting gerealiseerd, dit is in lijn met de verwachting. Waar nodig, is een verlaging van het budget doorgevoerd. De prognose is goed onderbouwd en realistisch, de verwachting is dan ook dat het volledige budget wordt benut. De baten blijven iets achter bij de prognose en zijn daarom licht naar beneden bijgesteld. De hier verantwoorde baten krijgen we voornamelijk van externe partners, omdat zij een bijdrage leveren aan natuurprojecten (waaronder

Staatsbosbeheer en RWS). De baten worden aan het eind van het jaar geboekt in de financiële administratie.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-4.549	-276	4.273
Administratieve bijstellingen PS	541	380	-161
Totaal 2.1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld)	-4.008	104	4.112

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

AVP Groene contour **-158** **158**

De lasten voor ontwikkeling Groene contour worden bijgesteld van € 370.000 naar € 212.000, een verlaging van € 158.000. De prognose van € 212.000 bestaat uit € 129.000 voor een beschikte SKNL-subsidie voor 4,3 hectare groene contour, circa € 50.000 voor het onderdeel groene contour uit een begrotingssubsidie aan NMU voor het project duurzame landbouw met natuur, € 20.000 voor een nog te verstrekken opdracht voor verkenning versnelling groene contour op landgoederen en daarnaast nog € 14.000 voor inventarisaties/gebiedsanalyses.

Bij de Zomernota werd nog uitgegaan van € 300.000 voor een SKNL-subsidie voor 5 hectare (nu blijkt 4,3 ha), maar het bedrag was te ruim geraamd. En verder vallen de lasten voor inventarisaties/gebiedsanalyses lager uit.

Voorgesteld wordt om de € 158.000 te storten in de reserve Programma Landelijk gebied.

AVP Kwaliteit natuur **-108** **108**

Het budget voor AVP kwaliteit natuur wordt bijgesteld van € 623.000 naar € 515.000, een verlaging van € 108.000. Dit in verband met de verlaging van het budget voor het project Natuurlijke Uiterwaarden van € 278.000 naar € 140.000 en een verhoging van het budget voor kleine landschapselementen van € 345.000 naar € 375.000 i.v.m. een verwachte subsidie aan een agrarisch collectief in de gemeente Woerden.

De eerder opgenomen begrote onttrekking aan de reserve Programma Landelijk gebied wordt hiermee verlaagd.

Verlaging begrote baten Ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland **-276** **-276**

De baten voor ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland worden bijgesteld van € 1,993 mln. naar € 1,717 mln., een verlaging van € 0,276 mln. De verklaring hiervoor is met name dat bijdragen van partners naar verwachting lager uitvallen. De verlaging van de baten wordt gedekt door een even grote onttrekking aan de reserve Programma Landelijk gebied.

Verlaging begrote lasten Bosstrategie **-125** **125**

Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten t.a.v. de bosstrategie te verlagen met € 125.000. Hiervoor wordt de onttrekking aan de reserve Realisatiestrategie Natuurvisie verlaagd.

Verlaging begrote lasten Ontwikkeling Natuurnetwerk Nederland **-4.000** **4.000**

Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten voor de ontwikkeling van Natuurnetwerk Nederland bij te stellen van € 10 mln. naar € 6,0 mln., een verlaging van € 4 mln. Gezien de achterblijvende realisatie en de ervaring dat prognoses in de praktijk vaak lager uitvallen wordt deze bijstelling voorgesteld. De bijstelling van de lasten resulteert in een even grote verlaging van de eerder opgenomen onttrekking aan de reserve Programma Landelijk gebied.

Verlaging begrote lasten t.a.v. de Groene contour -158 158

De prognose van € 192.000 bestaat uit € 129.000 voor een beschikte SKNL subsidie voor 4,3 hectare groene contour, circa € 50.000 voor het onderdeel groene contour uit een begrotingssubsidie aan de NMU voor het project duurzame landbouw met natuur en daarnaast nog € 14.000 voor inventarisaties/gebiedsanalyses.

Bij de Zomernota werd nog uitgegaan van € 300.000 voor een SKNL-subsidie voor 5 hectare. En verder vallen de lasten voor inventarisaties/gebiedsanalyses lager uit. Dus hierbij wordt voorgesteld om de begrote onttrekking aan de reserve Landelijk gebied te verlagen met € 158.000.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -4.549 -276 4.273

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022 128 -128

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Aanpassing begrote baten en lasten i.r.t. pachtinkomsten en taxatie 380 380

Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten in de vorm van taxaties te verhogen met € 380.000 en tegelijkertijd de begrote baten in de vorm van pachtinkomsten te verhogen met hetzelfde bedrag.

Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies 33 -33

De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidieasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.

Totaal Administratieve bijstellingen PS 541 380 -161

Administratieve bijstellingen GS

Verschuiving begrote lasten t.a.v. het strategisch bosbeleid -366 366

Bij de Kadernota 2022-2026 is er € 366.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van het strategisch bosbeleid in beleidsdoel 2.1. De besteding van deze middelen vindt echter plaats ten behoeve van beleidsdoel 2.2. We hebben deze middelen daarom hierbij geheralloceerd.

Verschuiving begrote lasten van beleidsdoel 2.2 naar beleidsdoel 2.1 366 -366

Hierbij worden de begrote lasten binnen beleidsdoel 2.2 verlaagd met € 366.000 en de begrote lasten binnen beleidsdoel 2.1 verhoogd met hetzelfde bedrag t.b.v. Strategisch bosbeleid. Wij (GS) hebben dit reeds besloten binnen ons mandaat en informeren u daar nu over via de Slotwijziging.

Totaal Administratieve bijstellingen GS

Totaal bijstellingen 2.1 Natuurnetwerk robuust (ontwikkeld) -4.008 104 4.112

2.2 De kwaliteit van de natuur is goed/divers en veerkrachtig

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	5.418	153	5.571	3.619	65%
Materiële lasten	9.154	-1.627	7.527	4.587	61%
Subsidies	28.372	-6.339	22.033	17.134	78%
Totaal Lasten	42.944	-7.813	35.131	25.339	72%
Baten	4.236	-3.508	728	1.223	168%
Totaal Baten	4.236	-3.508	728	1.223	168%
Saldo beleidsdoel	-38.708	4.305	-34.403	-24.117	70%

Toelichting stand van zaken

Gezien de toegekende subsidies is de verwachting dat het budget na neerwaartse bijstelling volledig benut zal worden. De onderbesteding op materiële lasten is te verklaren door het aantal openstaande verplichtingen. Een goed onderbouwde prognose toont aan dat het resterende budget benut zal worden, dit is een realistisch beeld van de gang van zaken. De hoger gerealiseerde baten worden is te verklaren door een foutieve boeking. Het gaat namelijk om een interne verrekening die conform de verslaggevingsregels echter als een correctie op de lasten had moeten worden geboekt. Deze zal in het vierde kwartaal worden gecorrigeerd in de financiële administratie. Na het doorvoeren van die correctie ligt de realisatie van de baten in lijn met de begroting.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Autonome ontwikkelingen	1.020		-1.020
Beleidsmatige bijstellingen	-9.497	-4.000	5.497
Administratieve bijstellingen PS	664	492	-172
Administratieve bijstellingen GS			
Totaal 2.2 Kwaliteit van natuur is goed/divers	-7.813	-3.508	4.305

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-750		750

AVP biodiversiteit: Begrotingssubsidie valwind Leersum

Voor de begrotingssubsidie aan de gemeente Utrechtse Heuvelrug voor de afhandeling van de schade van de valwind in Leersum is in totaal € 1,5 mln. begroot in 2022. Het kasritme is als volgt: € 750.000 in 2022; € 620.000 in 2023; € 120.000 in 2024 en € 100.000 in 2025. Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten in 2022 te verlagen van € 1,5 mln. naar € 750.000. Een bedrag van € 750.000 zal gestort worden in de reserve Landelijk gebied en hierbij onttrokken worden in de komende jaren conform genoemd kasritme.

Verlaging begrote lasten Biodiversiteit	-800	800
--	-------------	------------

Voor de uitgave van dit budget zijn er elk jaar weer grote afhankelijkheden van initiatieven van externe partijen. De uitgaven blijven dit jaar door te weinig projectaanvragen achter. Het gaat vooral om projecten ter verbetering van de natuurkwaliteit en de aanpak van invasieve exoten. Zoals eerder gerapporteerd wordt de Uitvoeringsverordening biodiversiteit Utrecht (USB) dit jaar herzien zodat deze beter aansluit op zowel doelbereik als op behoeften en wensen vanuit de praktijk van de beoogde subsidieontvangers. Hierbij wordt niet alleen naar de inhoudelijke bepalingen gekeken maar ook naar het opnemen van de mogelijkheid om grote kostbare langjarige projecten te gaan subsidiëren. Daarnaast zal volgend jaar vanuit dit budget direct worden bijgedragen aan enkele grotere projecten gericht op biodiversiteitsverbetering. Om deze, de nu nog binnenkomende aanvragen en de promotie van de laagdrempeliger gemaakte USB en daaruit voortkomende grotere hoeveelheid aanvragen, komend jaar te kunnen honoreren de geraamde onderbesteding van € 0,8 mln. te storten in de reserve Realisatiestrategie natuurvisie.

Verlaging begrote lasten Ecologische monitoring	-217	217
--	-------------	------------

Voor Ecologische monitoring is in 2022 een budget beschikbaar van € 492.000. Hiervan is al € 259.504 besteed. Verwacht wordt dit jaar nog € 14.744 uit te geven. Voorgesteld wordt om het resterende deel van het budget à € 217.000 te storten in de reserve Landelijk gebied.

Verlaging begrote lasten en baten t.a.v. het programma Stikstof	-5.645	-4.000	1.645
--	---------------	---------------	--------------

Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten t.a.v. de aanpak van het stikstofdossier te verlagen. Van het eerder geraamde lastenbudget van € 7,7 mln. verwachten we circa € 2,1 mln. te besteden in 2022. Dat betekent dat de begrote lasten met € 5,645 mln. worden verlaagd. Omdat een deel van deze lasten gedekt zou worden vanuit de specifieke uitkering van het Rijk, worden de begrote baten ook verlaagd met € 4 mln. Daarnaast wordt voorgesteld om het resterende deel van € 1,645 mln. te storten in de reserve Gebiedsprocessen stikstof, zodat deze middelen beschikbaar blijven voor besteding in 2023 en verder. Opgemerkt zij dat de middelen uit de specifieke uitkering van het Rijk ook beschikbaar blijven, maar die worden conform de verslaggevingsregels verantwoord op de balans onder de post Vooruitontvangen baten.

Verlaging begrote lasten Faunabeheer	-600	600
---	-------------	------------

Voor dit budget zijn in de Kadernota 2022-2025 over jaarsneden 2022 en 2023 tijdelijke middelen beschikbaar gesteld, die beschikbaar moeten blijven om de ontwikkeling van het nieuwe faunabeleid mogelijk te maken. Door de oververhitte markt zijn opdrachten vertraagd en is het op orde krijgen/houden van de specialistische capaciteit een constante uitdaging. Als dan ook nog activiteiten stilvallen vanwege financiële onderbrekingen (het verlagen van het geraamde benodigde tijdelijke budget), dan is dat funest voor de planning en de beleidsvorming. Dus wordt voorgesteld om de geraamde onderbesteding van € 600.000 te storten in de reserve Realisatiestrategie natuurvisie en deze beschikbaar te houden bij de tijdelijke middelen voor dit doel.

Verlaging begrote lasten N2000/PAS	-1.485	1.485
---	---------------	--------------

De begrote lasten van AVP N2000-PAS zijn bij de Zomernota bijgesteld naar € 3,843 mln. De prognose ten tijde van de Slotwijziging bedraagt € 2,358 mln. Voorgesteld wordt om de begrote lasten met € 1,485 mln. naar beneden bij te stellen tot € 2,358 mln. en de eerder begrote onttrekking aan de reserve Programma Landelijk gebied voor hetzelfde bedrag te verlagen.

Dat de prognose nu lager uitvalt komt met name doordat de kosten van de inmiddels afgeronde sanering aan de Ketelweg (N2000-gebied Binnenveld) circa € 1,1 mln. lager uitvallen door lagere stortkosten. Daarnaast schuift de uitvoering van maatregelen bij N2000-gebied Kolland door naar 2023 als gevolg van vertraging bij de afhandeling van een vergunningaanvraag. En voor het project Vijfheerenlanden wordt het budget verlaagd, en doorgeschoven naar latere jaren o.a. doordat uit een haalbaarheidsstudie blijkt dat een bedachte maatregel niet haalbaar is en nu moet er bekeken worden wat dan wel mogelijk en wenselijk is.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-9.497	-4.000	5.497
---	---------------	---------------	--------------

Autonome ontwikkelingen

Septembercirculaire provinciefonds 2022 (Verhoging beheervergoeding Subsiestelsel Natuur en Landschap)	1.020	-1.020
---	--------------	---------------

Via de Statenbrief 'Uitkomsten septembercirculaire provinciefonds 2022' hebben wij u geïnformeerd over de voordelige effecten vanuit de septembercirculaire. Via de algemene uitkering (accres) zijn ook middelen toegekend ter dekking van de Verhoging beheervergoeding Subsiestelsel Natuur en Landschap. De baten zijn, conform de verslaggevingsregels, verantwoord bij de Algemene middelen. De hogere lasten worden geraamd in programma 2, beleidsdoel 2.2 (€ 1.020.000 in 2022 en € 823.000 in 2023).

Totaal Autonome ontwikkelingen	1.020	-1.020
---------------------------------------	--------------	---------------

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022	153	-153
---------------------------------	------------	-------------

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Verhoging begrote baten Natuurbeheer	492	492
---	------------	------------

Naar aanleiding van een actualisatie van de begrote baten, wordt voorgesteld om deze te verhogen met € 492.000. De lasten worden hierbij met hetzelfde bedrag verhoogd.

Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies	19	-19
--	-----------	------------

De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidieelasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	664	492	-172
--	------------	------------	-------------

Administratieve bijstellingen GS

Verschuiving begrote lasten t.a.v. het strategisch bosbeleid	366	-366
---	------------	-------------

Bij de Kadernota 2022-2026 is er € 366.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van het strategisch bosbeleid in beleidsdoel 2.1. De besteding van deze middelen vindt echter plaats ten behoeve van beleidsdoel 2.2. We hebben deze middelen daarom hierbij geheralloceerd.

Verschuiving begrote lasten van beleidsdoel 2.2 naar beleidsdoel 2.1 -366 366

Hierbij worden de begrote lasten binnen beleidsdoel 2.2 verlaagd met € 366.000 en de begrote lasten binnen beleidsdoel 2.1 verhoogd met hetzelfde bedrag t.b.v. Strategisch bosbeleid. Wij (GS) hebben dit reeds besloten binnen ons mandaat en informeren u daar nu over via de Slotwijziging.

Totaal Administratieve bijstellingen GS

Totaal bijstellingen 2.2 Kwaliteit van natuur is goed/divers -7.813 -3.508 4.305

2.3 De verbinding tussen natuur, mensen en maatschappij is sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	539	15	554	352	64%
Subsidies	2.962	-37	2.925	2.539	87%
Materiële lasten	-	15	15	11	73%
Totaal Lasten	3.501	-7	3.494	2.902	83%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0

Saldo beleidsdoel -3.501 7 -3.494 -2.902 83%

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-40		40
Administratieve bijstellingen PS	33		-33
Totaal 2.3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	-7		7

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Verlaging begrote lasten t.a.v. AVP Beleving -40 40

Bij het onderdeel Beleving binnen Agenda Vitaal Platteland (AVP) wordt voorgesteld om de begrote lasten in 2022 bij te stellen van € 220.000 naar € 180.000 waarvan € 170.000 voor Groen aan de Buurt en € 10.000 voor overige projecten. Daarmee wordt de begrote onttrekking aan de reserve Landelijk gebied verlaagd met € 40.000.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-40	40
Administratieve bijstellingen PS		
Looncompensatie cao 2022	15	-15
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.		
Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies	18	-18
De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidieasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.		
Totaal Administratieve bijstellingen PS	33	-33
Totaal bijstellingen 2.3 Verbinding natuur, mensen, maatsch.	-7	7

2.4 Duurzaamheid is een substantieel onderdeel van de Utrechtse landbouw

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.274	36	1.310	865	66%
Materiële lasten	3.537	-447	3.090	1.075	35%
Subsidies	2.691	-1.077	1.614	947	59%
Totaal Lasten	7.502	-1.488	6.014	2.887	48%
Baten	369	-76	293	113	38%
Totaal Baten	369	-76	293	113	38%
Saldo beleidsdoel	-7.133	1.412	-5.721	-2.774	48%

Toelichting stand van zaken

De realisatie lijkt iets achter te lopen, echter in het laatste kwartaal zullen verhoudingsgewijs de meeste lasten worden gerealiseerd. De begrote baten zijn naar beneden bijgesteld omdat de bijdragen van derden lager zullen uitvallen. Ondanks de lage realisatie op de baten wordt verwacht dat deze alsnog in het vierde kwartaal gerealiseerd zullen worden. Het gaat om bijdragen t.a.v. POP3-subsidies die wij van de gebiedscommissie O-gen ontvangen.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.524	-76	1.448
Administratieve bijstellingen PS	36		-36
Totaal 2.4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	-1.488	-76	1.412

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

AVP Plattelandscoaches **-429** **429**

Het project Plattelandscoaches is gestart in december 2020 en loopt tot juni 2023. In totaal hebben zo'n 250 deelnemers uit 25 gemeenten zich aangemeld voor een coachtraject (peildatum 25 april 2022). De waardering van deelnemers is zeer positief. De trajecten worden gemiddeld beoordeeld met een 8,7 en 93% van de agrariërs raadt anderen deelname aan.

Vanwege de latere start van het project, een lagere kostprijs per traject en het vraaggerichte karakter, zal het beschikbare budget echter niet geheel benut worden. Naar verwachting blijft er circa € 1,4 mln. over. Omdat het project ook de komende jaren in een behoefte blijft voorzien, achten Gedeputeerde Staten het gerechtvaardigd om het project te verlengen tot juni 2026 en hiervoor het resterende budget beschikbaar te stellen. Provinciale Staten zijn middels een Statenbrief d.d. 17 mei van dit voornemen op de hoogte gesteld. Bij de verlenging horen de onderstaande financiële wijzigingen.

Totaalbudget 2022 bedraagt nu € 1.454.000 en wordt bijgesteld tot € 596.000, een verlaging van € 858.000. De helft daarvan, een bedrag van € 429.000, landt bij programma 2 (Asbestdaken) en de helft bij programma 3 (Landbouw). De bijgestelde budgetten bij programma 2 en 3 worden daarmee € 298.000. Voorgesteld wordt om het bedrag te storten in de nieuwe reserve meerjarige programma's en projecten (onderdeel: Plattelandscoaches).

Verlaging begrote baten AVP Duurzame landbouw **-76** **-76**

Hierbij wordt voorgesteld om de begrote baten in 2022 te verlagen met € 76.000.

Op dit moment zijn er baten begroot voor technische bijstand RVO, een tweetal POP-subsidies, gemeentelijke cofinanciering die bij de provincie wordt gestald en een interne bijdrage vanuit de voedselagenda. De verwachte baat van 1 POP-subsidie ad € 76.000 schuift door naar 2023. Deze lagere baat wordt in 2022 gecompenseerd door een onttrekking te begroten aan de reserve Programma Landelijk gebied.

Verlaging begrote lasten AVP Duurzame landbouw **-1.077** **1.077**

Voorgesteld wordt om de begrote lasten van AVP duurzame landbouw in 2022 bij te stellen van € 4,68 mln. naar € 3,603 mln., een verlaging van circa € 1,077 mln. Het betreft een verlaging i.v.m. lagere cofinancieringskosten in 2022. Dit komt doordat subsidies volgend uit de openstelling 'Regeling fysieke investeringen' niet meer beschikt worden in 2022, maar in 2023 wat neerkomt op een verlaging van de begrote lasten met € 1,16 mln. Daarnaast een verhoging van de openstelling samenwerking voor innovaties in 2022 van circa € 170.000, per saldo dus circa € 1 mln. Daarnaast vallen de uitvoeringskosten naar verwachting afgerond € 77.000 lager uit.

Per saldo resulteert dit in 2022 in een verlaging van de eerder begrote onttrekking aan de reserve Landelijk gebied.

Verlaging begrote lasten AVP Vrijkomende agrarische bebouwing **-18** **18**

Voorgesteld wordt om de begrote lasten voor AVP Vrijkomende agrarische bebouwing in 2022 bij te stellen van € 50.000 naar € 32.000. Laatstgenoemde betreft tevens de huidige realisatie, er worden geen verder lasten meer verwacht in 2022. De bijstelling resulteert in een even grote verlaging van de eerder opgenomen onttrekking aan de reserve Programma Landelijk gebied.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.524	-76	1.448
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	36		-36
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	36		-36
Totaal bijstellingen 2.4 Duurzaamheid substantieel onderdeel	-1.488	-76	1.412

2.5 De leefbaarheid van het landelijk gebied is door lokale initiatieven versterkt

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	89	3	92	58	63%
Materiële lasten	25	-12	13	11	82%
Subsidies	350	-100	250	32	13%
Totaal Lasten	464	-109	355	101	28%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-464	109	-355	-101	28%

Toelichting stand van zaken

Ondanks de relatief lage realisatie ten aanzien van de begrote subsidieelasten, is de verwachting dat het restant in het laatste kwartaal gerealiseerd zal worden. Op dit moment zijn er twee substantiële aanvragen in procedure voor een bedrag van € 140.000. Deze aanvragen worden in het vierde kwartaal afgerond.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-112		112
Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal 2.5 Leefbaarheid van landelijk gebied	-109		109

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten AVP Leefbaarheid kleine kernen	-100		100
Voorgesteld wordt om de begrote lasten voor AVP Leefbaarheid kleine kernen te verlagen van € 350.000 naar € 250.000, een verlaging van € 100.000. Reden hiervoor is dat er naar verwachting voor een lager bedrag aan subsidies zal worden ingediend en beschikbaar. Hiervoor zal de onttrekking aan de reserve Programma Landelijk gebied worden verlaagd.			
Verlaging begrote lasten AVP Snel internet	-12		12
Voorgesteld wordt om de begrote lasten voor AVP Snel internet te verlagen van € 25.000 naar € 13.000, een verlaging van € 13.000. Laatstgenoemde staat gelijk aan de huidige realisatie en openstaande verplichtingen. Er worden geen verder lasten meer verwacht in 2022. De bijstelling resulteert in een even grote verlaging van de eerder opgenomen onttrekking aan de reserve Programma Landelijk gebied.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-112		112
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	3		-3
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal bijstellingen 2.5 Leefbaarheid van landelijk gebied	-109		109

3. Bodem, water, milieu

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
3.1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	3.896	80	-3.816	31		3.927	80	-3.847	1.859	80	-1.779	47%	101%
3.2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	1.249		-1.249	23		1.272		-1.272	668		-668	53%	0%
3.3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon	5.408	2.224	-3.184	36	400	5.444	2.624	-2.820	2.240	755	-1.486	41%	29%
3.4 De leefomgeving is gezond en veilig	16.094	94	-16.000	-574	83	15.520	177	-15.344	11.039	92	10.947	71%	52%
3.5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	3.334	1.082	-2.252	-1.147	-32	2.187	1.050	-1.137	465	18	-447	21%	2%
Totaal programma voor bestemming	29.981	3.480	-26.501	-1.631	451	28.350	3.931	-24.420	16.271	945	-15.326	77%	24%
Mutaties reserves	9.217	6.358	-2.859	1.500	-1.062	10.717	5.296	-5.421	3.730	622	-3.108		
Totaal saldo na bestemming	39.198	9.838	-29.360	-131	-612	39.067	9.227	-29.841	20.001	1.567	-18.434	51%	17%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	6.241	174	6.415	4.041	63%
Materiële lasten	18.175	-11.528	6.647	2.133	32%
Subsidies	5.565	9.723	15.288	10.097	66%
Totaal Lasten	29.981	-1.631	28.350	16.271	57%
Baten	3.480	451	3.931	945	24%
Totaal Baten	3.480	451	3.931	945	24%
Totaal voor bestemming	-26.501	2.082	-24.420	-15.326	63%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	6.358	-1.062	5.296	622	
Stortingen	9.217	1.500	10.717	3.730	
Totaal mutaties reserves	-2.859	-2.562	-5.421	-3.108	
Saldo na bestemming	-29.360	-481	-29.841	-18.434	62%

3.1 De waterveiligheid en klimaatadaptatie is gewaarborgd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.101	31	1.132	719	63%
Materiële lasten	2.350	-1.091	1.259	347	28%
Subsidies	445	1.091	1.536	794	52%
Totaal Lasten	3.896	31	3.927	1.859	47%
Baten	80	-	80	80	101%
Totaal Baten	80	0	80	80	101%
Saldo beleidsdoel	-3.816	-31	-3.847	-1.779	46%

Toelichting stand van zaken

Dit beleidsdoel hangt samen met het programma's Mooie en veilige dijken en het programma Klimaatadaptatie.

Wat betreft het programma Mooie en veilige dijken loopt de realisatie achter op de begrote lasten van afgerond € 480.000. Deze middelen zijn o.a. bestemd voor een viertal dijkverbeteringstrajecten (realisatiefase Salmsteke en de planvormingsfasen Wijk bij Duurstede-Amerongen, Salmsteke-

Schoonhoven en Culemborgse veer-Beatrixsluizen). Deze worden in de vorm van een subsidie verstrekt. De verwachting is dat deze in de komende maanden worden beschikt.

T.a.v. het programma Klimaatadaptatie wordt er sterk gestuurd op de uitputting van de begrote subsidie- en materiële lasten van afgerond € 2,2 mln. Op basis van onze prognoses, wordt het budget nagenoeg volledig uitgeput en zal er dus geen sprake zijn van onderbesteding. Het vertekende beeld komt o.a. voort uit het feit dat kosten zijn gemaakt die nog niet (op de juiste wijze) zijn verwerkt (o.a. aanbestedingen en de inzet van capaciteit) en dus nog niet zichtbaar zijn in de getoonde cijfers. Tot slot zijn er subsidieaanvragen t.a.v. de subsidieregeling klimaatbestendige, groene en gezonde steden en dorpen die nog deels in de pijplijn zitten en in het vierde kwartaal worden beschikt. Onze verwachting is dat het budget dan nagenoeg volledig zal zijn besteed dit jaar.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	31		-31
Totaal 3.1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	31		-31

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	31		-31
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	31		-31
Totaal bijstellingen 3.1 Waterveiligheid en klimaatadaptatie	31		-31

3.2 De zoetwatervoorziening en het oppervlaktewater zijn van goede kwaliteit

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie
	Zomernota 2022		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	810	23	833	529	63%
Subsidies	100	-	100	100	100%
Materiële lasten	339	-	339	39	12%
Totaal Lasten	1.249	23	1.272	668	53%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-1.249	-23	-1.272	-668	53%

Toelichting stand van zaken

In het materiële lastenbudget houden wij rekening met de kosten voor een proefboring in de diepere ondergrond (praktijkonderzoek bodemenergie). Dit doen we samen met de gemeente Utrecht en de proefboring is recentelijk afgerond. Ons aandeel in de kosten van genoemde werkzaamheden bedraagt circa € 150.000 en wordt door de gemeente Utrecht eind december bij ons in rekening gebracht. Daarnaast worden dit jaar o.a. nog kosten gerealiseerd voor het opstellen van een programma bewustwording drinkwater en een onderzoek t.a.v. opkomende stoffen in water (in effluent van rioolwaterzuiveringsinstallaties bij de waterschatten). Onze verwachting is dat het budget dan nagenoeg volledig zal zijn besteed dit jaar.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	23		-23
Totaal 3.2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	23		-23

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	23		-23
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	23		-23
Totaal bijstellingen 3.2 Zoetwatervoorziening goede kwaliteit	23		-23

3.3 Het bodem- en grondwatersysteem is schoon en robuust

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie
	Zomernota 2022		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.081	30	1.111	706	64%
Materiële lasten	2.638	-	2.638	922	35%
Subsidies	1.689	6	1.695	612	36%
Totaal Lasten	5.408	36	5.444	2.240	41%
Baten	2.224	400	2.624	755	29%
Totaal Baten	2.224	400	2.624	755	29%
Saldo beleidsdoel	-3.184	364	-2.820	-1.486	53%

Toelichting stand van zaken

In de begroting houden wij rekening met circa € 1,3 miljoen aan te ontvangen baten vanuit de grondwaterheffing die we in rekening brengen bij bedrijven die grondwater onttrekken. Deze baten worden pas aan het einde van het jaar door ons ontvangen. In lijn met de verslaggevingsregels hebben we daarnaast in het materiële lastenbudget een storting in de voorziening Grondwaterheffing opgenomen voor eenzelfde bedrag. Deze storting wordt aan het einde van het jaar verwerkt in de realisatie. Opgemerkt zij dat de lasten die we als provincie maken t.b.v. de grondwaterheffing direct via de voorziening worden geboekt en dus niet via de exploitatie van dit beleidsdoel. Daarnaast verwachten we in het vierde kwartaal nog een factuur voor inmiddels uitgevoerde kwaliteitsmetingen van het grondwater ad € 80.000.

Vanuit het programma Bodemsanering worden er lasten gerealiseerd voor de aanpak van diffuus lood ad € 400.000 waaronder een subsidie van afgerond € 200.000 aan de gemeente Ronde Venen. Hier staan baten tegenover in de vorm van een specifieke uitkering ad € 400.000. Vanuit hetzelfde programma wordt in de komende maanden een subsidie aan de gemeente Utrechtse Heuvelrug beschikt met een waarde van afgerond € 670.000 voor bodemonderzoek en -sanering n.a.v. een drugslab, hier staan ook (inmiddels gerealiseerde) baten tegenover in de vorm van een specifieke uitkering.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen		400	400
Administratieve bijstellingen PS	36		-36
Totaal 3.3 Bodem- en grondwatersysteem is schoon	36	400	364

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verhoging begrote baten t.a.v. de specifieke uitkering Aanpak diffuus lood		400	400
Een deel van de begrote lasten worden op dit moment nog gedekt uit de reserve Egalisatie Bodemsanering. Het gaat echter om lasten gerelateerd aan de specifieke uitkering Aanpak diffuus lood. Daarnaast wordt er een subsidie verstrekt aan de gemeente Ronde Venen en is er inzet gevraagd van de RUD. Vanwege de onzekerheid met betrekking tot het tijdig beschikken en daarmee de lastneming van de subsidie i.r.t. de drugslab Overberg wordt voorgesteld om de begrote lasten niet te verhogen. Kortom, een verhoging van de begrote baten met € 400.000 door de onttrekking uit de reserve Egalisatie Bodemsanering te verlagen.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen		400	400
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	30		-30
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies	6		-6

De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidielasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	36		-36
Totaal bijstellingen 3.3 Bodem-en grondwatersysteem is schoon	36	400	364

3.4 De leefomgeving is gezond en veilig

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	2.758	76	2.834	1.767	62%
Materiële lasten	11.416	-9.185	2.231	746	33%
Subsidies	1.920	8.535	10.455	8.526	82%
Totaal Lasten	16.094	-574	15.520	11.039	71%
Baten	94	83	177	92	52%
Totaal Baten	94	83	177	92	52%
Saldo beleidsdoel	-16.000	657	-15.344	-10.947	71%

Toelichting stand van zaken

Wat betreft de materiële lasten: het merendeel van de geplande activiteiten zullen nog uitgevoerd worden in het laatste kwartaal. Het gaat om het innovatieprogramma, Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH), Geluid, Sport en Asbest. Vanuit het Innovatieprogramma volgt er een bijdrage van € 125.000 aan het programma Klimaatadaptatie ten behoeve van de subsidieverordening Klimaatbestendige, groene en gezonde steden en dorpen. Daarnaast worden er dit jaar nog innovatieve projecten uitgevoerd en worden er externe bureaus ingeschakeld voor in totaal € 375.000. Wat betreft VTH gaat het om het restant van de bijdrage aan de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (NZKG), ad € 330.000. Vanuit Sport zal er een begrotingssubsidie voor Verduurzaming Sport in het laatste kwartaal beschikbaar worden en zijn er onderzoeksopdrachten uitgezet voor in totaal € 150.000. Voor Asbest (€ 230.000) en Geluid (€ 170.000) geldt dat de gemeenten o.a. vanwege ondercapaciteit onvoldoende gebruik maken van de door ons beschikbare middelen. Dit verklaart de bijstelling in de Slotwijziging.

Verwacht wordt dat in 2022 ongeveer € 70.000 meer ontvangen wordt aan leges en dwangsommen. Daarom wordt voorgesteld om de begrote baten te verhogen met dit bedrag ten gunste van het begrotingssaldo.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-390		390
Administratieve bijstellingen PS	-184	83	267
Totaal 3.4 De leefomgeving is gezond en veilig	-574	83	657

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Storting reserve meerjarige programma's en projecten (onderdeel: asbestdaken) -335 335

Gemeenten zijn het vanzelfsprekende aanspreekpunt voor eigenaren van asbestdaken. Daarom zijn meerdere activiteiten in het provinciale asbestdakenprogramma gericht op ondersteuning en stimulering van gemeenten, zodat zij op hun beurt eigenaren kunnen stimuleren. Door bestuurswisselingen, capaciteitstekort en andere urgente opgaven hebben gemeenten de afgelopen periode (te) weinig van het provinciale ondersteuningsaanbod gebruik gemaakt. De inzet vanuit het programma is erop gericht om dit in de loop van dit jaar en volgend jaar alsnog te realiseren. Daartoe worden de hiervoor gereserveerde middelen ad € 335.000 in de reserve meerjarige programma's en projecten (onderdeel: asbestdaken) gestort. In 2023 worden deze middelen onttrokken aan de genoemde reserve en zullen de begrote lasten met € 335.000 verhoogd worden.

Vertraging afronding onderzoeken/projecten Sport (naar 2023) -55 55

Er is veel enthousiasme om samen te werken onder het sportakkoord. Het vinden van het juiste samenwerkingsverband en -instrumentarium is soms lastig. Vanwege deze zoektocht blijkt het niet mogelijk om dit jaar alle gewenste onderzoeken en projecten te starten en af te ronden. Deze zullen volgend jaar wel hun vervolg kunnen krijgen. Daarom wordt voorgesteld om de begrote lasten te verlagen met € 55.000 ten gunste van het begrotingssaldo. In 2023 worden de begrote lasten met hetzelfde bedrag verhoogd ten laste van het begrotingssaldo.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -390 390

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022 76 -76

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Lager aantal aanvragen t.a.v. MER -65 65

De MER-regeling is een open-regeling dus is op voorhand niet helder hoeveel aanvragen de provincie ontvangt. Het aantal aanvragen is achtergebleven op het begroot bedrag. Dus wordt voorgesteld om de begrote lasten te verlagen met € 65.000 ten gunste van de algemene middelen.

Verlaging begrote lasten Geluid -170 170

Een aantal projecten hebben geen doorgang gevonden wat met name te maken heeft met de afhankelijkheid van gemeenten. Daarnaast maakt de provincie geen onderdeel meer uit van de Omgevingsraad Schiphol wat minder lasten met zich

meebrengt als gevolg. Daarom wordt voorgesteld om de begrote lasten te verlagen met € 170.000 ten gunste van de algemene middelen.

Hogere baten door leges en dwangsommen **70** **70**

Verwacht wordt dat in 2022 ca. €70.000 meer ontvangen wordt aan leges en/of dwangsommen. Daarom wordt voorgesteld om de begrote baten te verhogen met dit bedrag ten gunste van het saldo begroting.

Verlaging begrote lasten Lucht **-25** **13** **38**

De begrote lasten zijn besteed aan projecten die genoemd zijn in onze Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht en het door ons ondertekende nationale Schone Lucht Akkoord (SLA) en deels ten gunste gekomen van projecten en doelen bij duurzame mobiliteit, waarmee ook is bijgedragen aan het verbeteren van de luchtkwaliteit. Een deel van de projecten heeft geen doorgang gehad. Er liggen momenteel aanvragen van specifieke uitkeringen bij het Rijk waarvan naar verwachting een enkele dit jaar nog beschikbaar wordt. De beschikking vraagt van de provincie een cofinanciering. Kortom, er wordt voorgesteld om de begrote lasten te verlagen met € 25.000 en de baten met € 12.500 ten gunste van het begrotingssaldo.

Totaal Administratieve bijstellingen PS -184 83 267

Totaal bijstellingen 3.4 De leefomgeving is gezond en veilig **-574** **83** **657**

3.5 De bodemdaling en broeikasgasuitstoot in het veenweidegebied is verminderd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	491	14	505	321	63%
Materiële lasten	1.432	-1.252	180	78	44%
Subsidies	1.411	91	1.502	66	4%
Totaal Lasten	3.334	-1.147	2.187	465	21%
Baten	1.082	-32	1.050	18	2%
Totaal Baten	1.082	-32	1.050	18	2%
Saldo beleidsdoel	-2.252	1.115	-1.137	-447	39%

Toelichting stand van zaken

In de begroting hebben wij voor € 0,9 miljoen aan lastenbudget (subsidies) gereserveerd voor het landelijke onderzoeksprogramma Veenweiden Innovatieprogramma Nederland (VIPNL). Deze bijdrage wordt pas in het vierde kwartaal bij ons in rekening gebracht en alsdan als last verantwoord. Omdat wij hiervoor van het Rijk middelen hebben ontvangen in de vorm van een specifieke uitkering is een even groot bedrag opgenomen in de baten. Die baten worden pas verwerkt in onze financiële administratie als ook de lasten zijn verantwoord. Dit is in de lijn met de verslaggevingsregels van specifieke uitkeringen.

Daarnaast worden er dit jaar nog subsidies verstrekt voor de aanleg van een waterinfiltratiesysteem in Groot Wilnis-Vinkeveen (€ 150.000) en voor het project Boeren op hoog water (€ 390.000). Tot slot is er een opdracht verstrekt met een waarde van € 70.000 die nog niet in onze financiële administratie zichtbaar is.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.161	-32	1.129
Administratieve bijstellingen PS	14		-14
Totaal 3.5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot	-1.147	-32	1.115

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Subsidie 'Veenweide infiltratiesysteem Groot Wilnis-Vinkeveen' **-450 50 500**

Het kasritme van de begrotingssubsidie voor de aanleg van een waterinfiltratiesysteem in Groot Wilnis-Vinkeveen is herzien. In 2022 wordt er naar verwachting € 150.000 uitgekeerd. Daarom wordt hierbij voorgesteld om de begrote lasten naar beneden bij te stellen met een bedrag van € 350.000. Deze subsidie wordt gedekt vanuit de specifieke uitkering Bodemdaling Veenweide wat betekent dat de begrote baten worden verhoogd met € 50.000. Bij de Zomernota is rekening gehouden met € 100.000 t.b.v. de voorbereiding/aansturing van gebiedsprocessen. Deze zal dit jaar niet meer besteed worden en dus wordt voorgesteld om ook deze begrote lasten naar beneden bij te stellen.

Verhoging begrote lasten t.a.v. project 'Bodemtemperatuur afhankelijk bemesten' **36 -36**

Dit betreft een verhoging van de begrote lasten met € 36.000 voor een subsidie aan LTO Noord voor het project 'Bodemtemperatuur afhankelijk bemesten'. Deze subsidie is in eerste instantie lager vastgesteld. De aanvrager heeft hier tegen bezwaar gemaakt en dit is alsnog gehonoreerd en uitgekeerd. Dit was echter niet begroot. Dekking vindt plaats uit de reserve Landelijk gebied.

Verlaging subsidielasten Bodemdaling Veenweidegebied **-747 -82 665**

Ten tijde van de Zomernota 2022 werd rekening gehouden met de verstrekking van subsidies ten behoeve van kennisontwikkeling; innovatie en stimulering regelgeving. De aanvragen zijn achtergebleven vandaar dat hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten te verlagen met € 747.000. Een deel hiervan ad € 665.000 wordt gestort in de reserve meerjarige programma's en projecten (onderdeel: Bodemdaling Veenweidegebied).

Totaal Beleidsmatige bijstellingen **-1.161 -32 1.129**

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022 **14 -14**

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS **14 -14**

Totaal bijstellingen 3.5 Bodemdaling en broeikasgasuitstoot **-1.147 -32 1.115**

4. Energietransitie

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
4.1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	3.598	500	-3.098	-1.195	-50	2.403	450	-1.953	1.496		-1.496	62%	0%
4.2 Duurzame energie in prov. Utrecht	3.310		-3.310	-984		2.326		-2.326	1.213		-1.213	52%	0%
4.3 Energietransitie haal- en betaalbaar	2.197	15	-2.182	193	400	2.390	415	-1.975	784	415	-370	33%	100%
4.4 Geloofwaardige partner energietr.	89		-89	3		92		-92	58		-58	63%	0%
Totaal programma voor bestemming	9.194	515	-8.679	-1.983	350	7.211	865	-6.346	3.552	415	-3.137	49%	48%
Mutaties reserves	2.109		-2.109	2.401		4.510		-4.510	2.109		-2.109		
Totaal saldo na bestemming	11.303	515	-10.788	418	350	11.721	865	-10.856	5.661	415	-5.246	48%	48%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	2.372	68	2.440	1.548	63%
Materiële lasten	5.432	-3.500	1.932	658	34%
Subsidies	1.390	1.449	2.839	1.346	47%
Totaal Lasten	9.194	-1.983	7.211	3.552	49%
Baten	515	350	865	415	48%
Totaal Baten	515	350	865	415	48%
Totaal voor bestemming	-8.679	2.333	-6.346	-3.137	49%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	-	-	-	-	
Stortingen	2.109	2.401	4.510	2.109	
Totaal mutaties reserves	-2.109	-2.401	-4.510	-2.109	
Saldo na bestemming	-10.788	-68	-10.856	-5.246	48%

4.1 Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties in de provincie Utrecht gebruiken minder energie

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.226	35	1.261	800	63%
Materiële lasten	2.372	-1.752	620	225	36%
Subsidies	-	522	522	471	90%
Totaal Lasten	3.598	-1.195	2.403	1.496	62%
Baten	500	-50	450	-	0%
Totaal Baten	500	-50	450	0	0%
Saldo beleidsdoel	-3.098	1.145	-1.953	-1.496	77%

Toelichting stand van zaken

Voor versnelling van de energietransitie is het van belang dat er succesvolle wijkaanpakken worden ontwikkeld zowel voor isolatie als voor de transitie naar aardgasvrij. We ondersteunen de ontwikkeling hiervan door het bieden van subsidiemogelijkheden voor project- en procesbegeleiding en onrendabele toppen, expertise en kennisdeling. Net als in 2021 zien we dat de ontwikkeling van

projecten moeizaam op gang komt, met name vanwege capaciteitsgebrek bij gemeenten. We verwachten daarom dit jaar minder subsidies te verstrekken voor collectieve verduurzamingsaanpakken dan voorzien en stellen voor om € 1.180.000 van de subsidie en materiële lasten over te hevelen naar de reserve Energietransitie. Medio 2022 zijn de middelen voor de uitvoering van het Klimaatakkoord beschikbaar gekomen vanuit het Rijk en kunnen gemeenten hier (vaste) capaciteit voor gaan inzetten. Om de beschikbare capaciteit zo efficiënt mogelijk in te kunnen zetten, helpen we gemeenten bij het opzetten van een regionale projectleiderspool. Ook onderzoeken we wat gemeenten aanvullend nog nodig hebben om de ontwikkeling van collectieve aanpakken voor verduurzaming te versnellen. De baten hebben betrekking op de specifieke uitkering voor het Ontzorgingsprogramma Maatschappelijk Vastgoed (OMV), waarvan circa € 450.000 bij het einde van het jaar in de realisatie wordt verwerkt

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.230	-50	1.180
Administratieve bijstellingen PS	35		-35
Totaal 4.1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	-1.195	-50	1.145

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten Succesvolle wijkaanpakken	-1.230	-50	1.180
Voor de versnelling van de energietransitie is het van belang dat er succesvolle wijkaanpakken worden ontwikkeld, zowel voor isolatie als voor de transitie naar aardgasvrij. We ondersteunen de ontwikkeling hiervan door het bieden van subsidiemogelijkheden voor project- en procesbegeleiding en onrendabele toppen, expertise en kennisdeling. Net als in 2021 zien we dat de ontwikkeling van projecten moeizaam op gang komt, met name vanwege capaciteitsgebrek bij gemeenten. We verwachten daardoor dit jaar minder subsidies te verstrekken voor collectieve aanpakken dan voorzien en stellen voor om € 1.180.000 over te hevelen naar de bestemmingsreserve Energietransitie.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.230	-50	1.180
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	35		-35
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	35		-35
Totaal bijstellingen 4.1 Minder energiegebruik prov. Utrecht	-1.195	-50	1.145

4.2 De opwekking en beschikbaarheid van duurzame energie in de provincie Utrecht is sterk toegenomen

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting	Bijstellingen	Bijgestelde	Realisatie	% Realisatie
	Zomernota 2022		begroting	t/m 31 augustus	t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	940	27	967	613	63%
Materiële lasten	1.940	-1.368	572	199	35%
Subsidies	430	357	787	401	51%
Totaal Lasten	3.310	-984	2.326	1.213	52%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-3.310	984	-2.326	-1.213	52%

Toelichting stand van zaken

Om de energietransitie te versnellen ondersteunen we de ontwikkeling van projecten voor grootschalige opwekking van duurzame elektriciteit (zon en wind) en van warmte uit hernieuwbare bronnen zoals aquathermie, geothermie en groen gas. We doen dit onder andere door het beschikbaar stellen van subsidies voor project- en procesbegeleiding en haalbaarheidsonderzoeken. Net als bij de wijkaanpakken zien we dat de ontwikkeling van projecten minder snel gaat dan verwacht. Naast subsidie voor proceskosten is er extra subsidie nodig (in aanvulling op subsidies vanuit het Rijk) om de onrendabele top te financieren, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van solar carports, voor dakversterking bij zon op bedrijfs- en agrarische daken en voor netcongestie-oplossingen zoals een buurtbatterij. Om dit mogelijk te maken is recent de subsidieverordening (USET) aangepast. Dit leidt tot extra subsidieaanvragen maar deze aanvragen zullen dit boekjaar niet meer beschikt kunnen worden. Daarnaast zorgen lager vastgestelde subsidies van €360.000 voor minder hoge uitgaven. Daarom wordt voorgesteld om € 1.011.000 van de subsidie en materiële lasten over te hevelen naar de reserve Energietransitie. Op dit moment is 58% van de bijgestelde begroting gerealiseerd. Op basis van de subsidieaanvragen die in behandeling zijn en nog dit jaar beschikt kunnen worden en de leveranciersverplichtingen voor activiteiten die dit jaar plaatsvinden (of al hebben plaatsgevonden), verwachten we de resterende 42% te realiseren.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.011		1.011
Administratieve bijstellingen PS	27		-27
Totaal 4.2 Duurzame energie in prov. Utrecht	-984		984

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten Grootschalige opwekking	-1.011		1.011
<p>Om de energietransitie te versnellen, ondersteunen we de ontwikkeling van projecten voor grootschalige opwekking van duurzame elektriciteit (zon en wind) en van warmte uit hernieuwbare bronnen zoals aquathermie, geothermie en groen gas. We doen dit onder andere door het beschikbaar stellen van subsidies voor project- en procesbegeleiding en haalbaarheidsonderzoeken. Net als bij de wijkaanpakken zien we dat de ontwikkeling van projecten minder snel gaat dan verwacht. Naast subsidie voor proceskosten is er extra subsidie nodig (in aanvulling op subsidies van het Rijk) om de onrendabele top te financieren, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van Solar carports, voor dakversterking bij zon op bedrijfs- en agrarische daken en bij aquathermieprojecten. Hiervoor is echter een aanpassing van de subsidieverordening (USET) nodig en subsidieaanvragen zullen pas vanaf het najaar ingediend kunnen worden. Daarom wordt voorgesteld om € 1.011.000 te storten in de reserve Energietransitie.</p>			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.011		1.011
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	27		-27
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	27		-27
Totaal bijstellingen 4.2 Duurzame energie in prov. Utrecht	-984		984

4.3 De energietransitie is haalbaar, betaalbaar en innovatief

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	117	3	120	77	64%
Materiële lasten	1.120	-380	740	234	32%
Subsidies	960	570	1.530	474	31%
Totaal Lasten	2.197	193	2.390	784	33%
Baten	15	400	415	415	100%
Totaal Baten	15	400	415	415	100%
Saldo beleidsdoel	-2.182	207	-1.975	-370	19%

Toelichting stand van zaken

Op basis van de leveranciersverplichtingen voor activiteiten die dit jaar plaatsvinden (of al hebben plaatsgevonden), verwachten we het resterende budget van de materiële lasten uit te geven. Door de succesvolle start van de aanpak isolatieversnelling voor de smalle beurs verwachten we aan het eind van het jaar een kleine overschrijding van de subsidieasten voor dit beleidsdoel. Daartegenover staat dat de voorziening van € 400.000 ten behoeve van het Energiefonds Utrecht (SETU), is vrijgevallen. Door een recent gerealiseerde winst op een deelneming is het fondsvermogen weer op peil en kan de voorziening in 2022 vrijvallen ten gunste van de exploitatie van het programma energietransitie. De vrijval van deze voorziening was eerder niet begroot. Per saldo resulteert dit naar verwachting in een beperkt overschot van € 210.000 op dit beleidsdoel. Voorgesteld wordt dit bedrag over te hevelen naar de reserve Energietransitie.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	190	400	210
Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal 4.3 Energietransitie haal- en betaalbaar	193	400	207

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Vrijval voorziening Energiefonds **190** **400** **210**

Voor het stimuleren van de energietransitie maken we gebruik van het Energiefonds (SETU). Wij hebben een borgstelling afgegeven voor SETU van maximaal € 16 miljoen, waardoor zij datzelfde bedrag konden lenen. Zij verstrekken daarvan leningen aan projecten die elders niet gefinancierd kunnen worden en een bijdrage leveren aan de energietransitie. Op dit moment is hiervan ongeveer € 5,5 miljoen uitgezet. Eind 2020 werd duidelijk dat door een faillissement een lening van ongeveer € 0,4 miljoen niet kan worden terugbetaald. Hiervoor is een voorziening gevormd omdat de aflossing van de lening door SETU pas aan het eind van de looptijd plaatsvindt. Maar door een recent gerealiseerde winst op een deelneming is het fondsvermogen weer op peil en kan de voorziening ad € 400.000 in 2022 vrijvallen ten gunste van de exploitatie van energietransitie. Daarnaast zijn er zijn isolatievouchers aan 4 gemeenten uitgereikt, met een som van iets meer dan € 1 mln.. Door dit idee wordt iets meer uitgegeven dan verwacht. We stellen daarom voor om € 190.000 euro van de eerdergenoemde vrijval hiervoor in te zetten en de resterende € 210.000 te storten in de reserve Energietransitie.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen **190** **400** **210**

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022 **3** **-3**

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS **3** **-3**

Totaal bijstellingen 4.3 Energietransitie haal- en betaalbaar **193** **400** **207**

4.4 De Provincie is een geloofwaardige partner in de energietransitie door het goede voorbeeld te geven

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	89	3	92	58	63%
Totaal Lasten	89	3	92	58	63%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-89	-3	-92	-58	63%

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal 4.4 Geloofwaardige partner energietr.	3		-3

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	3		-3
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal bijstellingen 4.4 Geloofwaardige partner energietr.	3		-3

5. Bereikbaarheid I - Algemeen

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
5.1 Het provinciale netwerk is sterk	36.750	3.169	-33.581	5.404		42.154	3.169	-38.985	21.078	-204	-21.282	50%	-6%
5.2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	1.549		-1.549	-414		1.135		-1.135	1.629		-1.629	144%	0%
5.3 Locaties per fiets veilig, comfort	25.563		-25.563	-9.545	1.414	16.018	1.414	-14.604	8.616		-8.616	54%	0%
5.4 Aantal verkeersdoden, gewonden laag	6.289		-6.289	-2.634		3.655		-3.655	2.380		-2.380	65%	0%
5.5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	1.463	177	-1.286	13		1.476	177	-1.299	441		-441	30%	0%
5.6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	996		-996	192		1.188		-1.188	251		-251	21%	0%
5.7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	3.552		-3.552	20		3.572		-3.572	969	35	-935	27%	0%
5.8 Verkenningen, regionale programma's	13.057		-13.057	-1.896		11.161		-11.161	3.593		-3.593	32%	0%
Totaal programma voor bestemming	89.219	3.346	-85.873	-8.860	1.414	80.359	4.760	-75.599	38.958	-169	-39.127	48%	-4%
Mutaties reserves	14.538	50.748	36.210	10.622	-3.163	25.160	47.585	22.425					
Totaal saldo na bestemming	103.757	54.094	-49.663	1.762	-1.749	105.519	52.345	-53.174	38.958	-169	-39.127	37%	0%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	12.763	359	13.122	8.330	63%
Kapitaallasten	4.138	-	4.138	2.629	64%
Materiële lasten	38.965	3.025	41.990	16.193	39%
Subsidies	33.353	-12.244	21.109	11.805	56%
Totaal Lasten	89.219	-8.860	80.359	38.958	48%
Baten	3.346	1.414	4.760	-169	-4%
Totaal Baten	3.346	1.414	4.760	-169	-4%
Totaal voor bestemming	-85.873	10.274	-75.599	-39.127	52%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	50.748	-3.163	47.585	-	
Storingen	14.538	10.622	25.160	-	
Totaal mutaties reserves	36.210	-13.785	22.425	-	
Saldo na bestemming	-49.663	-3.511	-53.174	-39.127	74%

5.1 Het provinciale netwerk is sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	7.159	202	7.361	4.673	63%
Kapitaallasten	4.138	-	4.138	2.629	64%
Materiële lasten	25.213	3.653	28.866	12.525	43%
Subsidies	240	1.549	1.789	1.251	70%
Totaal Lasten	36.750	5.404	42.154	21.078	50%
Baten	3.169	-	3.169	-204	-6%
Totaal Baten	3.169	0	3.169	-204	-6%
Saldo beleidsdoel	-33.581	-5.404	-38.985	-21.282	55%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de onderhoudswerkzaamheden voornamelijk in en rond de zomermaanden worden uitgevoerd. De verrekening met de

opdrachtnemers vindt later in het jaar plaats. De in de begroting opgenomen baten betreft de verrekening met de provincie Zuid-Holland inzake Vijfheerenlanden welke in het vierde kwartaal plaatsvindt en dan dus zichtbaar wordt in de realisatie.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	5.446		-5.446
Administratieve bijstellingen PS		-42	42
Totaal 5.1 Het provinciale netwerk is sterk	5.404		-5.404

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Extra budget beheer en onderhoud (vaar)wegen **5.446** **-5.446**

De verwachte lasten van Beheer en Onderhoud Wegen en Vaarwegen zijn € 5.446.000 hoger dan in de begroting is voorzien. Het vaste onderhoud laat een overschrijding zien van ca. € 607.000 en het variabele onderhoud een overschrijding van ca. € 4.839.000.

De hogere lasten hebben met onder andere de volgende factoren te maken:

- Het Meerjarenonderhoudsplan (MOP) is de basis voor de begroting en voor het variabele onderhoud wordt rekening gehouden met een vertragingfactor van 80% opgenomen in de begroting. Uit de huidige inzichten blijkt dat de vertragingfactor niet van toepassing is op het jaar 2022;
- In de Kadernota 2023 is al kenbaar gemaakt dat de lasten voor het beheer en onderhoud van (vaar)wegen als gevolg van prijsstijgingen hoger worden, dit geldt ook voor het jaar 2022;
- Er is ongepland onderhoud aan wegen uitgevoerd in verband met verkeersveiligheid.

De overbesteding kan deels worden gedekt uit:

- De onderbesteding van € 929.000 aan subsidie aanvragen bij het uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid, zie daarvoor de bijstelling Verlaging subsidies Verkeersveiligheid;
- De onderbesteding van € 1.304.000 aan subsidie aanvragen bij het uitvoeringsprogramma Fiets, zie daarvoor de bijstelling Verlaging begrote subsidielasten Fiets;
- De onderbesteding van € 627.000 aan subsidie aanvragen Doorstroommaatregelen OV, zie daarvoor de bijstelling subsidie Doorstroommaatregelen OV.
- De onderbesteding van € 1.000.000 bij Beheer en Onderhoud OV, zie daarvoor de bijstelling Verlaging budget Vast Onderhoud OV.

Het resterende nog benodigde budget (tekort) komt daarmee op € 1.586.000. Voorgesteld wordt om dit ten laste van het begrotingssaldo te brengen.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	5.446	-5.446
Administratieve bijstellingen PS		

Looncompensatie cao 2022 **202** **-202**

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Vrijval transitorische verplichtingen programma Bereikbaarheid I **-244** **244**

Bij de jaarrekening 2021 is een inschatting gemaakt welke lasten in dat boekjaar verantwoord moesten worden, maar waarvan de factuur pas in het jaar 2022 wordt betaald. Dit wordt aangeduid als 'transitorische verplichtingen'. Een deel van de in 2021 verantwoorde lasten leidt niet tot een factuur in 2022, waardoor deze bedragen kunnen vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Totaal Administratieve bijstellingen PS **-42** **42**

Totaal bijstellingen 5.1 Het provinciale netwerk is sterk **5.404** **-5.404**

5.2 Knooppunten hebben een hoge kwaliteit en bieden een grote diversiteit van reisvoorzieningen

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	650	18	668	424	63%
Materiële lasten	-718	-	-718	189	-26%
Subsidies	1.617	-432	1.185	1.017	86%
Totaal Lasten	1.549	-414	1.135	1.629	144%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-1.549	414	-1.135	-1.629	144%

Toelichting stand van zaken

In het materiële lastenbudget wordt rekening gehouden met het resultaat (lagere lasten) bij het project Station Driebergen-Zeist. Deze wordt in het vierde kwartaal geboekt en dan dus zichtbaar in de realisatie. Het achterblijven van het aantal subsidieaanvragen blijft een uitdaging en is een knelpunt. Binnen ons uitvoeringsprogramma hebben we steeds meer een aanjagende, stimulerende en sturende rol in knooppuntprojecten, maar de gemeenten blijven echter aan zet bij het aanvragen van subsidies. Het gebrek aan capaciteit bij de gemeenten in combinatie met daadkracht, maakt dat het aantal subsidieaanvragen tegenvalt. Het is voor onze organisatie ook steeds zoeken naar een balans tussen ondersteunen, aanjagen, stimuleren bij de gemeenten en onze eigen ondercapaciteit managen.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-432		432
Administratieve bijstellingen PS	18		-18
Totaal 5.2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	-414		414

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Verlaging subsidies Knooppunten	-432		432
--	-------------	--	------------

De subsidieregeling Mobiliteitsprogramma, onderdeel Knooppunten, staat open tot 1 oktober en heeft een subsidieplafond van € 1 mln. Bij de Zomernota is de begroting al verlaagd met € 400.000 tot € 600.000.

Het achterblijven van het aantal subsidieaanvragen blijft een uitdaging en is een knelpunt. Binnen ons uitvoeringsprogramma hebben we steeds meer een aanjagende, stimulerende en sturende rol in knooppuntprojecten, maar de gemeenten blijven echter in de lead bij het aanvragen van subsidies.

Vanwege het gebrek aan capaciteit bij de gemeenten in combinatie met daadkracht, maakt dat het aantal subsidieaanvragen tegenvalt. Het is voor onze organisatie ook steeds zoeken naar een balans tussen ondersteunen, aanjagen, stimuleren bij de gemeenten en onze eigen ondercapaciteit managen.

Bij het opstellen van de Slotwijziging hebben wij ingeschat dat € 168.000 van deze subsidies als last verantwoord gaat worden in het boekjaar 2022. Omdat dit een inschatting betreft en er nog aanvragen binnen kunnen komen stellen we voor om het restant van € 432.000 te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma zodat dit budget beschikbaar blijft voor de betreffende te verstrekken subsidies. Indien er alsnog subsidieaanvragen binnen komen dan kunnen deze alsnog beschikt worden en zal bij de jaarrekening een voorstel volgen om deze alsnog te dekken uit deze reserve. Een eventueel restbudget kan daarna vrijvallen.

Indien blijkt dat de subsidiebeschikkingen alsnog niet zijn afgegeven, willen wij dit bedrag beschikbaar stellen als bijdrage voor het Ronald McDonaldhuis.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-432		432
---	-------------	--	------------

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022	18		-18
---------------------------------	-----------	--	------------

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	18		-18
--	-----------	--	------------

Totaal bijstellingen 5.2 Hoge kwaliteit, diversiteit knoopp.	-414		414
---	-------------	--	------------

5.3 Locaties per fiets veilig, comfort

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.485	42	1.527	969	63%
Materiële lasten	4.900	-	4.900	1.217	25%
Subsidies	19.178	-9.587	9.591	6.429	67%
Totaal Lasten	25.563	-9.545	16.018	8.616	54%
Baten	-	1.414	1.414	-	0%
Totaal Baten		1.414	1.414	0	0%
Saldo beleidsdoel	-25.563	10.959	-14.604	-8.616	59%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat wij voor enkele doorfietsroutes trajectdelen realiseren in volmacht voor gemeenten. Wat betreft het jaar 2022 ligt de realisatiepiek in de periode september - november met een omvang van circa € 2,5 mln. Verder hebben we de stimuleringsprojecten wegens de effecten van covid en de periodes van lockdown, niet allemaal op dezelfde manier voortgezet. Momenteel werken we aan een herziening van onze strategie wat betreft dit onderwerp. De begroting van de subsidies is bijgesteld. Voor de doorfietsroutes is in de zomer van 2022 een nieuwe meerjarige prognose opgesteld, zowel wat betreft de baten als de lasten. Dit op basis van de afgesloten en nog af te sluiten uitvoeringsovereenkomsten en aangegane (subsidie)verplichtingen én rekening houdend met de spelregels voor lastneming van grotere subsidies. Meerjarig gezien heeft dit netto geen financieel effect. Dit leidt in 2022 tot lagere lasten en hogere baten en hiermee is nu rekening gehouden in de begroting.

Het lijkt erop dat op een aantal onderdelen het aantal subsidieaanvragen achterblijft. Binnen ons uitvoeringsprogramma hebben we steeds meer een aanjagende, stimulerende en sturende rol in fietsprojecten, maar de gemeenten en ProRail zijn aan zet als het gaat om een aanvraag. Het gebrek aan capaciteit bij gemeenten en ProRail in combinatie met daadkracht, maakt dat het aantal subsidieaanvragen teneemt.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-9.587	1.414	11.001
Administratieve bijstellingen PS	42		-42
Totaal 5.3 Locaties per fiets veilig, comfort	-9.545	1.414	10.959

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Aanpassing kasritme Doorfietsroutes	-6.200	1.414	7.614
Voorgesteld wordt om de niet bestede middelen à € 7,614 mln. te verrekenen met de reserve Mobiliteitsprogramma voor de dekking van toekomstige lasten gerelateerd aan Doorfietsroutes. Hiervoor wordt de begrote onttrekking van € 1,243 mln. teruggedraaid en wordt het restant à € 6,371 mln. gestort in de reserve.			
Verlaging begrote subsidie lasten Fiets	-3.387		3.387
De subsidieregeling Mobiliteitsprogramma (onderdeel: Fiets) staat open tot 1 oktober 2022 en heeft een subsidieplafond van € 7,06 mln. exclusief het subsidieplafond voor doorfietsroutes. Gemeenten hebben minder aanvragen ingediend dan verwacht. Bij het opstellen van de Slotwijziging hebben wij ingeschat dat er nog voor € 2,063 mln. als subsidie last verantwoord zal worden in het boekjaar 2022. Omdat het een inschatting betreft en er nog aanvragen binnen kunnen komen stellen we voor om van het restant van € 3,387 mln. een deel à € 1,304 mln. in te zetten om de hogere kosten van het beheer en onderhoud Wegen te dekken. Zie daarvoor de bijstelling 'Ophoging budget beheer en onderhoud (vaar)wegen' in programma 5. En het restant à € 2,083 mln. te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma zodat dit budget beschikbaar blijft voor de eventueel nog te verstrekken subsidies. Indien er alsnog subsidieaanvragen binnen komen dan kunnen deze alsnog beschikt worden en zal bij de jaarrekening een voorstel volgen om deze alsnog te dekken uit deze reserve. Een eventueel restbudget kan daarna vrijvallen.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-9.587	1.414	11.001
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	42		-42
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	42		-42
Totaal bijstellingen 5.3 Locaties per fiets veilig, comfort	-9.545	1.414	10.959

5.4 Het aantal verkeersdoden en ernstig gewonden is laag

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.095	31	1.126	715	63%
Materiële lasten	1.400	-	1.400	662	47%
Subsidies	3.794	-2.665	1.129	1.003	89%
Totaal Lasten	6.289	-2.634	3.655	2.380	65%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-6.289	2.634	-3.655	-2.380	65%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding bij de materiële lasten wordt veroorzaakt omdat facturatie van diverse verplichtingen in het laatste kwartaal worden gerealiseerd. Wat betreft de subsidies constateren wij dat er maximaal is ingezet op het uitputten van het subsidiebedrag maar overgeleverd zijn aan de prioritering en beschikbare middelen van gemeenten. Er zijn momenteel diverse aanvragen in behandeling welke nog voor een deel in 2022 worden beschikt. Het andere deel van deze aanvragen zal echter pas in 2023 worden beschikt en daarmee ook dan de lastneming wordt verantwoord.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-2.665		2.665
Administratieve bijstellingen PS	31		-31
Totaal 5.4 Aantal verkeersdoden,gewonden laag	-2.634		2.634

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging subsidies Verkeersveiligheid	-2.665		2.665

Wij constateren dat we maximaal ingezet hebben op het uitputten van het subsidiebedrag maar zijn overgeleverd aan de prioriteit en beschikbare middelen van gemeenten. Op dit moment is voor circa € 0,925 mln. aan subsidies beschikt en de verwachting is dat er nog voor € 1,74 mln. aan subsidies verstrekt gaat worden waarmee de bestedingen uitkomen op € 2,665 mln. Momenteel is € 0,8 mln. in behandeling van het toetsteam/afdeling subsidies en het overige deel € 0,94 mln. wordt naar verwachting in 2023 beschikt. De uitvoering en daarmee de lastneming zal ook voor een groot deel in 2023 plaatsvinden. Wij stellen voor om de € 1,74 mln. te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma zodat dit budget beschikbaar blijft voor de betreffende te verstrekken subsidies. Indien er alsnog subsidieaanvragen binnen komen dan kunnen deze beschikt worden en zal bij de jaarrekening een voorstel volgen om deze alsnog te dekken uit deze reserve. Een eventueel restbudget kan daarna vrijvallen. Ten opzichte van de begroting betekent het een onderbesteding van het subsidiebudget van € 0,929 mln. en wij stellen voor om hiermee de hogere lasten bij beheer en onderhoud wegen te dekken.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-2.665	2.665
Administratieve bijstellingen PS		
Looncompensatie cao 2022	31	-31
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.		
Totaal Administratieve bijstellingen PS	31	-31
Totaal bijstellingen 5.4 Aantal verkeersdoden,gewonden laag	-2.634	2.634

5.5 Het kwaliteitsnet goederenvervoer is op orde en sluit goed aan op de behoeften van gebruikers

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	466	13	479	304	63%
Materiële lasten	470	-	470	57	12%
Subsidies	527	-	527	80	15%
Totaal Lasten	1.463	13	1.476	441	30%
Baten	177	-	177	-	0%
Totaal Baten	177	0	177	0	0%
Saldo beleidsdoel	-1.286	-13	-1.299	-441	34%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding bij de materiële en de subsidielasten worden veroorzaakt omdat we nog in gesprek zijn met stakeholders voor het verduurzamen van het goederenvervoer. Er is bijvoorbeeld afstemming over een financiële bijdrage van de provincie Utrecht om initiatieven voor bijvoorbeeld vulpunten voor waterstof van de grond te krijgen. De verwachting is dat we in het vierde kwartaal tot overeenstemming komen. Het opstarten van de activiteiten voor het Waterstofconvenant is in het

derde kwartaal gestart en een groot deel van de kosten voor onder andere inhuur ten behoeve van het uitwerken van plannen van aanpak, wordt in het vierde kwartaal gerealiseerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	13		-13
Totaal 5.5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	13		-13

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	13		-13
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	13		-13
Totaal bijstellingen 5.5 Kwaliteitsnet goederenverv. op orde	13		-13

5.6 Negatieve effecten van mobiliteit op de kwaliteit van de leefomgeving zijn laag

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	329	9	338	215	64%
Materiële lasten	667	183	850	37	4%
Totaal Lasten	996	192	1.188	251	21%
	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-996	-192	-1.188	-251	21%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de realisatie van de meeste maatregelen zijn gekoppeld aan de realisatie van infrastructurele wegenprojecten (beleidsdoel 5.1). Een deel van die wegenprojecten wordt pas in de herfst van 2022 gerealiseerd en daarmee ook de geluid- en oversteekbaarheidmaatregelen. De lasten worden dan in het vierde kwartaal zichtbaar in de

realisatie. Daarnaast is een deel van de maatregelen al gerealiseerd, maar moeten de lasten nog worden verrekend met de infrastructurele projecten. Ook dit vindt plaats in het vierde kwartaal.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	192		-192
Totaal 5.6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	192		-192

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	9		-9
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Overheveling deel decentralisatie-uitkering gerelateerd aan het Klimaatakkoord	183		-183
Voor de uitvoering van het klimaatakkoord is een decentralisatie-uitkering toegekend uit het provinciefonds van € 363.000. Een deel à € 183.000 is bestemd voor duurzame mobiliteit- en infrastructuur en wordt hierbij dus overgeheveld naar programma 5 Bereikbaarheid I.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	192		-192
Totaal bijstellingen 5.6 Effecten mobiliteit op leefomgeving	192		-192

5.7 De vraag naar en het aanbod van mobiliteit is goed op elkaar afgestemd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	717	20	737	468	64%
Materiële lasten	2.685	-	2.685	501	19%
Subsidies	150	-	150	-	0%
Totaal Lasten	3.552	20	3.572	969	27%
Baten	-	-	-	35	-
Totaal Baten		0	0	35	0
Saldo beleidsdoel	-3.552	-20	-3.572	-935	26%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële - en subsidieasten wordt veroorzaakt doordat er binnen het beleidsdoel 5.7 veel materiële lasten en subsidies pas aan het eind van het jaar worden gefactureerd vanuit de samenwerkingspartners. Dit betreft bijvoorbeeld de jaarlijkse bijdrage voor het Nationaal Dataportaal Weggegevens (NDW), de subsidie voor de Foodvalley en de partnerbijdrage voor Mobility Lab. Ook de lasten voor Incident management zijn in het vierde kwartaal vaak relatief hoog.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	20		-20
Totaal 5.7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	20		-20

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	20		-20
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	20		-20
Totaal bijstellingen 5.7 Vraag-aanbod mob. goed afgestemd	20		-20

5.8 Verkenningen naar en regionale programma's over een goede bereikbaarheid zijn uitgevoerd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	862	24	886	563	64%
Materiële lasten	4.348	-811	3.537	1.005	28%
Subsidies	7.847	-1.109	6.738	2.025	30%
Totaal Lasten	13.057	-1.896	11.161	3.593	32%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-13.057	1.896	-11.161	-3.593	32%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële - en subsidieelasten wordt veroorzaakt doordat de verrekeningen van de regionale programma's, onder andere U-Ned en Goed op Weg, met de provincie doorgaans in het 4e kwartaal plaatsvinden. Hierbij geldt dat de verrekening afhankelijk is van de voortgang die bij de betreffende programma's wordt geboekt. Er is om die reden een nieuwe inschatting gemaakt van de te verwachten lasten bij de programma's en op basis van deze inschatting is de begroting bijgesteld. We verwachten dat de bijgestelde begroting in het vierde kwartaal wordt gerealiseerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.920		1.920
Administratieve bijstellingen PS	24		-24
Totaal 5.8 Verkenningen, regionale programma's	-1.896		1.896

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Bijdrage PU project A27 Eemnes	600		-600
---------------------------------------	------------	--	-------------

Op initiatief van de provincie Flevoland zijn tijdens het BO-MIRT in het najaar van 2020 afspraken gemaakt over de aanpak van de A27 tussen knooppunt Eemnes en Almere. In het kader van de brede bereikbaarheidsopgave en mobiliteitstransitie is afgesproken dat de provincie Utrecht bijdraagt aan het verbeteren van de aansluiting van de A27 op het gemeentelijke wegennet van Eemnes. Dit voor een bedrag van € 0,6 mln. excl. BTW. Met deze bijdrage wordt geïnvesteerd in de bereikbaarheid van Eemnes en de doorstroming van het hoogwaardig openbaar vervoer naar Eemnes. Wij stellen voor om dit bedrag te onttrekken uit de reserve Mobiliteitsprogramma.

Bijstelling begroting Regionale Programma's	-1.709		1.709
--	---------------	--	--------------

De prognose van de Regionale programma's laten voor 2022 een onderbesteding zien van ca. € 1,7 mln. Dit betreft de som van de volgende bijstellingen:

- U Ned No Regret: Op dit moment is het onwaarschijnlijk dat twee subsidieaanvragen van gemeente Zeist (omvang € 1,0 mln. in 2022) en één subsidieaanvraag van gemeente Bunnik (omvang € 0,6 mln) nog op tijd bij ons worden aangeleverd. Voorgesteld wordt de € 1,6 mln. door te schuiven naar 2023 aangezien de subsidieaanvragen dan alsnog worden verwacht.
- U Ned MIRT Verk OV en Wonen: naar verwachting wordt dit jaar € 0,2 mln. aan lagere lasten voorzien als gevolg van een vertraging van 6 maanden. Voorstel is het bedrag door te schuiven naar 2023.
- Sommatie van verwachte verrekeningen met het Ministerie over 2021 en 2022, plus kosten bij de provincie zelf, komt neer op een overbesteding van ca. € 0,1 mln. Voorstel is om dit bedrag te dekken uit de beschikbare middelen uit 2026.

Bovenstaande bijstellingen verlopen via de reserve Mobiliteitsprogramma.

Kasritme wijziging projecten mobiliteitsprogramma 2014-2019	-811		811
--	-------------	--	------------

De kasritme wijziging is gevolg van de volgende oorzaken:

- Bij het project Slimme kruisingen uitvoering iVRI's in gemeente Utrecht vindt vertraging plaats. De realisatie van € 500.000 voor deze onderdelen is nu gepland in 2023.

- Voor het project BRIK optimalisatie iVRI's is vertraging bij een uitvoerende aannemer gemeld, zodat de realisatie van € 26.000 doorschuift naar 2023.

- Over het project 'Digitalisering overheden' hebben wij u geïnformeerd via een Statenbrief van 22 mei 2022 (PS2022MM21). Daarin hebben wij aangegeven in totaal € 730.000 in te zetten vanuit het restant van het VERDER-programma uit de reserve Mobiliteitsprogramma. De besteding van deze middelen vindt vooral in 2023 plaats, waardoor het eerder geraamde lastenbudget voor 2022 bijgesteld moet worden. Deze bijstelling is met name het gevolg van vertraagde totstandkoming van de bijbehorende samenwerkingsovereenkomst, en daardoor vertraagde start van het project. De lasten worden in 2022 € 0,16 mln. lager. Totaal wordt er € 0,284 mln. doorgeschoven naar 2023.

We stellen voor om de middelen door te schuiven via de reserve Mobiliteitsprogramma.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.920	1.920
Administratieve bijstellingen PS		
Looncompensatie cao 2022	24	-24
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.		
Totaal Administratieve bijstellingen PS	24	-24
Totaal bijstellingen 5.8 Verkenningen, regionale programma's	-1.896	1.896

6. Bereikbaarheid II - Openbaar Vervoer

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
6.1 OV-reizigers zijn tevreden	194.964	55.065	-139.899	9.447	18.145	204.411	73.210	-131.201	115.727	13.192	-102.535	57%	18%
Totaal programma voor bestemming	194.964	55.065	-139.899	9.447	18.145	204.411	73.210	-131.201	115.727	13.192	-102.535	57%	18%
Mutaties reserves	18.923	52.913	33.990	4.305	-2.543	23.228	50.370	27.142					
Totaal saldo na bestemming	213.887	107.978	-105.909	13.752	15.602	227.639	123.580	-104.059	134.650	62.327	-72.323	59%	50%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	5.021	141	5.162	3.277	63%
Kapitaallasten	17.889	-	17.889	11.932	67%
Materiële lasten	34.666	2.298	36.964	21.737	59%
Subsidies	137.388	7.008	144.396	78.781	55%
Totaal Lasten	194.964	9.447	204.411	115.727	57%
Baten	55.065	18.145	73.210	13.192	18%
Totaal Baten	55.065	18.145	73.210	13.192	18%
Totaal voor bestemming	-139.899	8.698	-131.201	-102.535	78%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	52.913	-2.543	50.370	49.135	
Storting	18.923	4.305	23.228	18.923	
Totaal mutaties reserves	33.990	-6.848	27.142	30.212	
Saldo na bestemming	-105.909	1.850	-104.059	-72.323	70%

6.1 OV-reizigers zijn tevreden en het openbaar vervoer is efficiënt ingericht

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	5.021	141	5.162	3.277	63%
Kapitaallasten	17.889	-	17.889	11.932	67%
Materiële lasten	34.666	2.298	36.964	21.737	59%
Subsidies	137.388	7.008	144.396	78.781	55%
Totaal Lasten	194.964	9.447	204.411	115.727	57%
Baten	55.065	18.145	73.210	13.192	18%
Totaal Baten	55.065	18.145	73.210	13.192	18%
Saldo beleidsdoel	-139.899	8.698	-131.201	-102.535	78%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding bij de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de lasten van de beheer- en onderhoudsprojecten na verrichte werkzaamheden achteraf worden gefactureerd en alsdan zichtbaar worden in de realisatie. Wij verwachten bij jaareinde budgetneutraal uit te komen.

De onderbesteding bij de subsidies wordt verklaard doordat in de begroting rekening is gehouden met de beschikbaarheidsvergoeding OV (BVOV) richting de vervoerders. De BVOV wordt in het vierde kwartaal beschikt en pas dan gerealiseerd. Daarnaast wordt onderbesteding veroorzaakt doordat de wijziging op het huurcontract van de tramverhuur nog niet is getekend. Hierdoor kan de subsidie van de tramverhuur richting de vervoerder nog niet beschikt worden. Dit zal alsnog in het vierde kwartaal gebeuren, waarna deze lasten zichtbaar worden. In de begrote baten is rekening gehouden met de vergoeding van het Rijk voor de BVOV omdat de BVOV richting het Rijk al is aangevraagd maar deze baten zijn nog niet gerealiseerd, dat wil zeggen dat deze middelen door het Rijk nog niet zijn overgemaakt. Realisatie vindt naar verwachting in het vierde kwartaal plaats. Tot slot wordt de facturatie van de Regiotaxi richting de gemeenten altijd achteraf gedaan. Hierdoor loopt de realisatie altijd één of twee maanden achter. Ook deze baten zullen in het vierde kwartaal gerealiseerd worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-8.038	437	8.475
Administratieve bijstellingen PS	17.485	17.708	223
Totaal 6.1 OV-reizigers zijn tevreden	9.447	18.145	8.698

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Aanpassing (huur)inkomsten **262** **437** **175**

De aanpassing komt voort uit een actualisatie van de huurinkomsten op basis van indexeringsafspraken en bijdragen van derden in uitgevoerde werkzaamheden. Ook de Rijksbijdrage Spoorse Zaken wordt in 2022 geïndexeerd. Totaal stijgen de baten met € 437.000 in 2022. De hogere baten worden deels ingezet om de daarbij behorende lasten te dekken. Hierbij wordt voorgesteld om het restant van € 175.000 te storten in de reserve Beheer en onderhoud tram assets voor dekking van Variabel onderhoud in de toekomst.

Lagere concessieverlening OV **-5.000** **5.000**

Naast de reguliere OV concessies worden ook losse exploitatiesubsidies toegekend aan de vervoerder en vinden de eindafrekeningen vanuit de voorgaande jaren plaats. Daarnaast staat de provincie ook in 2022 garant voor nulrendement bij de vervoerders. De uiteindelijke lasten zijn nu nog niet bekend maar naar verwachting zal de huidige reservering van € 5,3 mln. voor de resterende afspraken met de vervoerders (deel 2022, concessie 2022-2023, garantie nullijn 2022 en eindafrekening 2020) niet worden uitgenut en voorstel is om € 5 mln. te verrekenen met de reserve OV Concessie. Hiervoor wordt de begrote onttrekking verlaagd met € 2,543 mln. en wordt het restant à € 2,457 mln. gestort in de reserve.

Verlaging begrote lasten Vast onderhoud OV **-1.000** **1.000**

Onze verwachting is dat een deel (€ 1 mln.) van het budget Vast onderhoud Openbaar vervoer assets niet besteed zal worden. Dit komt door een gunstiger contract op het gebied van onderhoud infrastructuur, minder storingen dan verwacht en door het feit dat er een paar maanden niet is gereden. We stellen voor om dit incidentele voordeel vrij te laten vallen ten gunste van de

algemene middelen. Voorgesteld wordt om deze middelen in te zetten om de hogere kosten van het beheer en onderhoud Wegen te dekken via bijstelling 'Extra budget beheer en onderhoud (vaar)wegen' in programma 5.

Verlaging begrote subsidieasten Doorstroommaatregelen OV **-2.300** **2.300**

De subsidieregeling Mobiliteitsprogramma (onderdeel: Openbaar vervoer) staat open tot 1 oktober en heeft een subsidieplafond van € 9,3 mln. Bij de Zomernota is de begroting al verlaagd met € 3 mln. tot € 6,3 mln.

Gemeenten hebben minder aanvragen ingediend voor OV-subsidies dan verwacht, ondanks het feit dat we de beschikbaarheid van OV-subsidies herhaaldelijk onder de aandacht hebben gebracht van gemeenten. We verwachten dat er minder aanvragen zijn gekomen dan verwacht omdat:

- Er weinig wijzigingen in vervoerplannen hebben plaatsgevonden vanwege de coronapandemie en daardoor weinig noodzaak was tot het treffen van maatregelen als gevolg van vervoerplanwijzigingen (eerste subsidiabele activiteit OV-subsidies);
- De coronapandemie ervoor heeft gezorgd dat de verkeersdruk (tijdelijk) is afgenomen en het OV daardoor minder doorstromingsproblemen ervaarde. De noodzaak om daarin te investeren is bij gemeenten daardoor ook (tijdelijk) afgenomen maar blijft voor ons onverminderd belangrijk omdat we zien dat de verkeersdruk inmiddels flink toeneemt (tweede subsidiabele activiteit OV-subsidies);
- Het besef dat we verder aan de slag moeten gaan met het verbeteren van de toegankelijkheid van het OV bij gemeenten nu pas begint in te dalen. We ontvangen gelukkig wel in toenemende mate aanvragen voor het toegankelijk maken van bushaltes (derde subsidiabele activiteit OV-subsidies).

Bij het opstellen van de Slotwijziging hebben wij ingeschat dat € 3,4 mln. nog als subsidie last verantwoord zal worden in het boekjaar 2022. Omdat het een inschatting betreft en er nog aanvragen binnen kunnen komen stellen we voor om van het restant van € 2,3 mln. een deel à € 627.000 in te zetten om de hogere kosten van het beheer en onderhoud Wegen te dekken. Zie daarvoor de bijstelling 'Ophoging budget beheer en onderhoud (vaar)wegen' in programma 5.

En het restant à € 1,673 mln- te storten in de reserve Mobiliteitsprogramma zodat dit budget beschikbaar blijft voor de eventueel nog te verstrekken subsidies. Indien er alsnog subsidieaanvragen binnen komen dan kunnen deze beschikt worden en zal bij de jaarrekening een voorstel volgen om deze te dekken uit deze reserve. Een eventueel restbudget kan daarna vrijvallen.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen **-8.038** **437** **8.475**

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022 **141** **-141**

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Bijstelling Beschikbaarheidsvergoeding OV (BVOV) 2022 **14.308** **14.308**

In de Zomernota 2022 was er een voorzichtige raming opgenomen van € 28 mln. voor de BVOV 2022. Inmiddels zijn de bedragen van de vervoerders bekend en is duidelijk dat de BVOV in 2022 € 42,308 mln. bedraagt. De baten en de lasten worden nu met het verschil van € 14,308 mln. bijgesteld.

Vrijval transitorische verplichtingen **-364** **364**

Bij de jaarrekening 2021 is een inschatting gemaakt welke lasten in dat boekjaar verantwoord moesten worden, maar waarvan de factuur pas in het jaar 2022 wordt betaald. Dit wordt aangeduid als 'transitorische verplichtingen'. Een deel van de in 2021 verantwoorde lasten leidt niet tot een factuur in 2022, waardoor deze bedragen kunnen vrijvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Vervoerskosten regiotaxi**3.400 3.400**

De vervoerskosten zijn de afgelopen jaren stelselmatig gestegen, maar de begroting is hierop niet aangepast. Ook in 2022 wordt voor een bedrag van € 3,4 mln. aan hogere vervoerskosten verwacht. Deze vervoerskosten worden doorbelast aan de deelnemende gemeenten. Deze wijziging is dan ook budget neutraal. Voorgesteld wordt zowel de lasten als de baten met € 3,4 mln. te verhogen.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	17.485	17.708	223
Totaal bijstellingen 6.1 OV-reizigers zijn tevreden	9.447	18.145	8.698

7. Cultuur en erfgoed

Beleidsdoelen	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
(bedragen x € 1.000)													
7.1 De culturele infrastructuur is sterk	9.406		-9.406	-75		9.331		-9.331	7.164		-7.164	77%	0%
7.2 Behoud, beleving cultureel erfgoed	10.363		-10.363	-10		10.353		-10.353	8.142	15	-8.127	79%	0%
7.3 De NHW zijn belangrijk	3.788		-3.788	-523		3.265		-3.265	1.613	6	-1.607	49%	0%
Totaal programma voor bestemming	23.557		-23.557	-608		22.949		-22.949	16.919	21	-16.898	74%	
Mutaties reserves	1.200	1.290	90	450	-415	1.650	875	-775					
Totaal saldo na bestemming	24.757	1.290	-23.467	-158	-415	24.599	875	-23.724	16.919	21	-16.898	69%	2%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	3.227	92	3.319	2.107	63%
Materiële lasten	4.804	-3.197	1.608	679	42%
Subsidies	15.526	2.497	18.023	14.133	78%
Totaal Lasten	23.557	-608	22.949	16.919	74%
Baten	-	-	-	21	0%
Totaal Baten		0	0	21	0
Totaal voor bestemming	-23.557	608	-22.949	-16.898	74%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	1.290	-415	875	-	
Stortingen	1.200	450	1.650	-	
Totaal mutaties reserves	90	-865	-775	-	
Saldo na bestemming	-23.467	-257	-23.724	-16.898	71%

7.1 De culturele infrastructuur is sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	523	15	538	342	64%
Subsidies	7.016	1.578	8.594	6.687	78%
Materiële lasten	1.867	-1.668	200	135	68%
Totaal Lasten	9.406	-75	9.331	7.164	77%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-9.406	75	-9.331	-7.164	77%

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-300		300
Administratieve bijstellingen PS	116		-116
Administratieve bijstellingen GS	109		-109
Totaal 7.1 De culturele infrastructuur is sterk	-75		75

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten t.a.v. het steunpakket Cultuur	-300		300
Er wordt verzocht om € 300.000 door te schuiven naar 2023 via de reserve Meerjarige programma's en projecten (onderdeel: Corona Noodfonds Cultuur & Erfgoed). De in de tweede helft van 2022 gestarte activiteiten lopen grotendeels door in 2023 en drukken voor een deel dus ook op boekjaar 2023. Het betreft onder andere subsidies voor projecten die pas in 2023 starten. Hierbij wordt voorgesteld om de onttrekking aan de reserve Meerjarige programma's en projecten (onderdeel: Corona Noodfonds Cultuur & erfgoed) te verlagen met € 300.000 en in 2023 de begrote lasten met dit bedrag te verhogen ten laste van de genoemde reserve.			
In totaal is hiermee op dit moment € 1,1 miljoen beschikbaar voor de uitvoering van het Steun- en herstelpakket in 2023. De invulling daarvan wordt met u in december besproken.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-300		300
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	15		-15
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies	101		-101
De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidielasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	116		-116
Administratieve bijstellingen GS			
Dekking 3%-vertragingsfactor	109		-109
Wij verwachten middelen terug voor de molens in Vijfheerenlanden en stellen daarom voor om een deel van het budget van Monumentenzorg ad € 109.000 in te zetten ter dekking van de 3%-vertragingsfactor.			
Totaal Administratieve bijstellingen GS	109		-109
Totaal bijstellingen 7.1 De culturele infrastructuur is sterk	-75		75

7.2 De mate van behoud, de benutting en de beleving cultureel erfgoed is hoog

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.213	35	1.248	792	63%
Materiële lasten	918	-514	404	263	65%
Subsidies	8.232	469	8.701	7.088	81%
Totaal Lasten	10.363	-10	10.353	8.142	79%
Baten	-	-	-	15	-
Totaal Baten		0	0	15	0
Saldo beleidsdoel	-10.363	10	-10.353	-8.127	79%

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-250		250
Administratieve bijstellingen PS	349		-349
Administratieve bijstellingen GS	-109		109
Totaal 7.2 Behoud, beleving cultureel erfgoed	-10		10

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Subsidie herinrichting Nationaal Glasmuseum (naar 2023) -250 250

Dit betreft een subsidie voor herinrichting van het Nationaal Glasmuseum Leerdam die naar verwachting wel dit jaar wordt beschikbaar, maar i.v.m. de startdatum van het project drukt op 2023. Hierbij wordt dus voorgesteld om de begrote lasten te verlagen met € 250.000 ten gunste van het begrotingssaldo. In 2023 worden de begrote lasten verhoogd ten laste van het begrotingssaldo.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -250 250

Administratieve bijstellingen PS

Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies 314 -314

De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidie lasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.

Looncompensatie cao 2022 35 -35

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS 349 -349

Administratieve bijstellingen GS

Dekking 3%-vertragsfactor -109 109

Wij verwachten middelen terug voor de molens in Vijfheerenlanden en stellen daarom voor om een deel van het budget van Monumentenzorg ad € 109.000 in te zetten ter dekking van de 3%-vertragsfactor.

Totaal Administratieve bijstellingen GS -109 109

Totaal bijstellingen 7.2 Behoud, beleving cultureel erfgoed -10 10

7.3 De Hollandse waterlinies zijn een belangrijke drager van een aantrekkelijke ruimtelijke kwaliteit

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.491	42	1.533	973	63%
Materiële lasten	2.019	-1.015	1.004	281	28%
Subsidies	278	450	728	359	49%
Totaal Lasten	3.788	-523	3.265	1.613	49%
Baten	-	-	-	6	-
Totaal Baten		0	0	6	0
Saldo beleidsdoel	-3.788	523	-3.265	-1.607	49%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat opdrachten voor het leefbaar en toegankelijker maken van de Hollandse Waterlinie (HWL), gebiedsanalyses kernkwaliteiten en onderzoeken in het HWL-gebied pas in het vierde kwartaal van start gaan. Daarnaast worden de lasten van een interne detachering in het vierde kwartaal gerealiseerd. Tezamen gaat het hier om een bedrag van € 300.000. Daarnaast is de verwachting dat de Utrechtse programmabijdrage aan de Liniebrede HWL samenwerking (€ 300.000) ook in het vierde kwartaal gerealiseerd wordt.

De onderbesteding van de begrote subsidieelasten wordt verklaard door enkele subsidiebeschikkingen voor Fort Honswijk, de Liniepont en Waterlinie wandeltocht die pas in het vierde kwartaal worden beschikt en dan als last verantwoord in de realisatie.

Onze verwachting is dat de begrote middelen daarmee nagenoeg volledig gerealiseerd zullen worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-565		565
Administratieve bijstellingen PS	42		-42
Totaal 7.3 De NHW zijn belangrijk	-523		523

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
AVP Nieuw Hollandse Waterlinie	-115		115
Voorgesteld wordt om de lasten en daarmee samenhangende begrote onttrekking uit de reserve Programma Landelijk gebied van € 175.000 te verlagen met € 115.000, omdat de provincie en de exploitant van het Waterliniemuseum in gesprek zijn over de samenwerking waardoor er vertraging is ontstaan in de geplande activiteiten voor 2022.			
Herbestemming van Fort Abcoude (2022 naar 2023)	-450		450
Vanwege de onzekerheid dat de subsidie voor de herbestemming van Fort Abcoude (€ 600.000) dit jaar tijdig wordt aangevraagd en beschikt, stellen wij voor het verwachte resterende budget van € 450.000 door te schuiven naar 2023 via de Reserve Meerjarige programma's en projecten (onderdeel NHW). Mocht het toch zo zijn dat de subsidie dit jaar wordt beschikt en in de lasten wordt verantwoord, dan zal de nu begrote storting niet verwerkt worden in de realisatie.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-565		565
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	42		-42
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	42		-42
Totaal bijstellingen 7.3 De NHW zijn belangrijk	-523		523

8. Economie

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
8.1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	2.771	25	-2.746	-577		2.194	25	-2.169	535	15	-520	24%	60%
8.2 Economisch profiel sterk, competitief	1.384		-1.384	26		1.410		-1.410	1.088	-18	-1.106	77%	0%
8.3 Bedrijven zijn innovatief sterk	8.910	1.458	-7.452	825	-871	9.735	587	-9.148	6.866		-6.866	71%	0%
8.4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	1.927	36	-1.891	10		1.937	36	-1.901	1.732		-1.732	89%	0%
8.5 De bezoekerseconomie is sterk	7.189	1.668	-5.521	-1.829		5.360	1.668	-3.692	4.154	1.374	-2.781	78%	82%
Totaal programma voor bestemming	22.181	3.187	-18.994	-1.545	-871	20.636	2.316	-18.320	14.375	1.371	-13.004	70%	59%
Mutaties reserves	3.403	265	-3.138	1.120	1.600	4.523	1.865	-2.658					
Totaal saldo na bestemming	25.584	3.452	-22.132	-425	729	25.159	4.181	-20.978	14.375	1.371	-13.004	57%	33%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	3.272	92	3.364	2.135	63%
Subsidies	13.826	-661	13.165	9.104	69%
Materiële lasten	5.083	-976	4.107	3.136	76%
Totaal Lasten	22.181	-1.545	20.636	14.375	70%
Baten	3.187	-871	2.316	1.371	59%
Totaal Baten	3.187	-871	2.316	1.371	59%
Totaal voor bestemming	-18.994	674	-18.320	-13.004	71%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	265	1.600	1.865	-	
Stortingen	3.403	1.120	4.523	-	
Totaal mutaties reserves	-3.138	480	-2.658	-	
Saldo na bestemming	-22.132	1.154	-20.978	-13.004	62%

8.1 Het bedrijfsleven en werknemers zijn toegerust op de toekomst

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	474	13	487	309	64%
Materiële lasten	37	175	212	203	96%
Subsidies	2.260	-765	1.495	22	1%
Totaal Lasten	2.771	-577	2.194	535	24%
Baten	25	-	25	15	60%
Totaal Baten	25	0	25	15	60%
Saldo beleidsdoel	-2.746	577	-2.169	-520	24%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de begrote subsidieelasten wordt verklaard door enkele (grote) subsidiebeschikkingen die pas in het vierde kwartaal worden beschikt en dan als last verantwoord in de realisatie. Onze verwachting is dat het budget dan nagenoeg volledig zal zijn besteed dit jaar. Het gaat hierbij om de Utrecht Talent Alliantie en het programma Bedrijfsopvolging.

Bij de baten blijft de realisatie (60%) iets achter op de begroting. Dit komt doordat de boeking van de specifieke uitkering van het Rijk voor de MKB-deal (€ 10.000) pas aan het eind van het jaar plaatsvindt.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-690		690
Administratieve bijstellingen PS	113		-113
Totaal 8.1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers	-577		577

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Opvolging ondersteuning MKB vouchers (naar 2023) **-190** **190**

Bij het programma 'Opvolging ondersteuning MKB' zijn wij in 2022 gestart met het aanbieden van individuele en collectieve coachingsessies. Indien nodig kunnen ondernemers daarna gebruiken maken van individuele verdieping daarop met de inzet van vouchers. Wij verwachten dat de vouchers pas in 2023 en 2024 (het programma loopt tot juni 2024) door de ondernemers worden aangevraagd. Wij stellen daarom voor om het budget hiervoor, inclusief onvoorziene kosten ad € 190.000 in mindering te brengen op de begrote lasten ten gunste van het begrotingssaldo. In 2023 worden de begrote lasten verhoogd ten laste van het begrotingssaldo.

Regionale onderwijs-arbeidsmarktagenda (naar 2023) **-500** **500**

Voor de realisatie van de regionale onderwijs-arbeidsmarktagenda, ondersteund door de Utrecht Talent Alliantie, was in 2022 een bedrag van € 1,65 mln. beschikbaar. Daarvan is een bedrag van € 500.000 gereserveerd voor de doorontwikkeling van het LLO-platform MaakJeStap. Echter blijkt dat de uitwerking van die doorontwikkeling met regionale partners als de Regionaal Mobiliteitsteams (RMT's), de leerwerkloketten, de brancheopleiders en de O&O fondsen langer duurt dan verwacht. Wij stellen daarom voor om de begrote lasten te verlagen ten gunste van het begrotingssaldo. In 2023 worden de begrote lasten verhoogd ten laste van het begrotingssaldo.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen **-690** **690**

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022 **13** **-13**

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Lagere lasten merkversterking en groei bezoekers en toerisme (8.5) inzetten voor 3%-vertragsfactor (8.1) **100** **-100**

Bij het budget voor merkversterking en groei bezoekers en toerisme (€ 100.000 in beleidsdoel 8.5) verwachten wij een onderbesteding doordat subsidieaanvragen meer voorbereiding vergen waardoor we dit jaar minder subsidies kunnen toekennen. Deze verwachte onderbesteding wordt ingezet voor de 3%-vertragsfactor die is opgenomen onder beleidsdoel 8.1

Totaal Administratieve bijstellingen PS **113** **-113**

Totaal bijstellingen 8.1 Toekomst bedrijfsleven en werknemers **-577** **577**

8.2 Het economische profiel (Gezond Stedelijk Leven) is sterk en zichtbaar competitief

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	587	17	604	383	63%
Materiële lasten	597	-325	272	71	26%
Subsidies	200	334	534	635	119%
Totaal Lasten	1.384	26	1.410	1.088	77%
Baten	-	-	-	-18	-
Totaal Baten		0	0	-18	0
Saldo beleidsdoel	-1.384	-26	-1.410	-1.106	78%

Toelichting stand van zaken

In de begrote materiële lasten houden wij rekening met de lasten van een aantal opdrachten op het vlak van Regionaal Economisch Onderzoek die dit jaar nog worden gerealiseerd.

De gerealiseerde subsidie lasten laten een overschrijding zien ten opzichte van de bijgestelde begroting. De overschrijding komt doordat twee subsidies per abuis geboekt zijn op beleidsdoel 8.2 'Het economische profiel (Gezond Stedelijk Leven) is sterk en zichtbaar competitief' i.p.v. beleidsdoel 8.3 'Bedrijven en (kennis)instellingen zijn innovatief sterk'. De correctie vindt plaats in het vierde kwartaal.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	26		-26
Totaal 8.2 Economisch profiel sterk, competitief	26		-26

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022	17		-17
---------------------------------	-----------	--	------------

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies	9	-9
--	----------	-----------

De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidielasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	26	-26
Totaal bijstellingen 8.2 Economisch profiel sterk, competitief	26	-26

8.3 Bedrijven en (kennis)instellingen zijn innovatief sterk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	830	23	853	542	64%
Subsidies	7.372	1.408	8.780	6.232	71%
Materiële lasten	708	-606	102	91	90%
Totaal Lasten	8.910	825	9.735	6.866	71%
Baten	1.458	-871	587	-	0%
Totaal Baten	1.458	-871	587	0	0%
Saldo beleidsdoel	-7.452	-1.696	-9.148	-6.866	75%

Toelichting stand van zaken

De begrote baten betreffen specifieke uitkeringen van het Rijk voor de Mkb-innovatiestimulering Regio en Topsectoren (MIT). Deze doorrekening wordt jaarlijks aan het eind van het boekjaar opgesteld en alsdan verwerkt in de realisatie.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	729	-871	-1.600
Administratieve bijstellingen PS	96		-96
Totaal 8.3 Bedrijven zijn innovatief sterk	825	-871	-1.696

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verhoging begrote lasten t.a.v. het cofinancieringsfonds	729	-871	-1.600

In 2018 heeft GS besloten om € 3,1 miljoen te reserveren vanuit de Reserve Cofinanciering voor het HULAF (healthy urban living fonds). Deze middelen worden ingezet als publieke cofinanciering van de subsidie vanuit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO). In 2022 onttrekken we hiervoor een bedrag van € 1.500.000 aan het reserve Cofinancieringsfonds voor de tweede tranche. Daarnaast wordt de subsidie USP Bilthoven ad € 100.000 in 2022 onttrokken aan het reserve cofinancieringsfonds. We stellen hierbij ook voor om in 2023 de begrote lasten te verhogen met € 400.000 door een onttrekking aan het reserve Cofinancieringsfonds. Deze middelen zijn bedoeld voor de tweede tranche USP Bilthoven ad € 100.000 en voor de derde en laatste tranche van de HULAF ad € 300.000.

Daarnaast ontvangt de provincie baten vanuit het rijk voor subsidies in het kader van de MIT-regeling niet € 1.458.000 zoals was begroot, maar € 587.000. De begrote baten en lasten worden hierbij naar beneden gecorrigeerd.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	729	-871	-1.600
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	23		-23
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies	73		-73
De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidie lasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	96		-96
Totaal bijstellingen 8.3 Bedrijven zijn innovatief sterk	825	-871	-1.696

8.4 Er zijn voldoende vestigingsmogelijkheden in aantal en kwaliteit

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	342	10	352	223	63%
Materiële lasten	151	-	151	64	42%
Subsidies	1.434	-	1.434	1.445	101%
Totaal Lasten	1.927	10	1.937	1.732	89%
Baten	36	-	36	-	0%
Totaal Baten	36	0	36	0	0%
Saldo beleidsdoel	-1.891	-10	-1.901	-1.732	91%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat enkele projecten pas in het vierde kwartaal van start gaan. Op basis van de projectplanning is onze verwachting dat de betreffende lasten dan alsnog gerealiseerd gaan worden.

In de begroting houden wij rekening met inkomsten van gemeenten voor het gebruik maken van Provinciaal Arbeidsplaatsenregister (PAR). Wij verwachten deze baten aan het eind van het jaar te ontvangen.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	10		-10
Totaal 8.4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	10		-10

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	10		-10
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	10		-10
Totaal bijstellingen 8.4 Voldoende vestigingsmogelijkheden	10		-10

8.5 De bezoekerseconomie is sterk en de toeristisch recreatieve structuur wordt beter benut

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.039	29	1.068	678	63%
Subsidies	2.560	-1.638	922	770	83%
Materiële lasten	3.590	-220	3.370	2.707	80%
Totaal Lasten	7.189	-1.829	5.360	4.154	78%
Baten	1.668	-	1.668	1.374	82%
Totaal Baten	1.668	0	1.668	1.374	82%
Saldo beleidsdoel	-5.521	1.829	-3.692	-2.781	75%

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-1.758		1.758
Administratieve bijstellingen PS	-71		71
Totaal 8.5 De bezoekerseconomie is sterk	-1.829		1.829

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten Recreatie om de Stad (RodS)	-1.120		1.120
Reden voor deze bijstelling is dat de overdracht van IJsselbos West (met bijbehorende kosten) naar verwachting toch niet meer plaatsvindt in 2022 maar waarschijnlijk doorschuift naar 2023. De prognose van € 180.000 bestaat uit de verwachte lasten voor een fietspad (Meerlopad). Het bedrag van € 1.120.000, te weten het saldo van de baten en de lasten, wordt gestort in de reserve Programma Landelijk gebied.			
Verlaging begrote lasten t.a.v. de Nedereindse Plas	-500		500
Recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft samen met de andere convenantpartijen projectvoorstellen voor de Nedereindse Plas op hoofdlijnen opgeleverd. Het bestuurlijk overleg Nedereindse Plas heeft gevraagd deze projectvoorstellen verder uit te werken en te voorzien van projectbegrotingen. Het uitwerken van de projectvoorstellen vergt meer tijd dan verwacht. Er is brede afstemming nodig tussen meerdere betrokken partijen. Ook de afstemming over de verschillende sporen (zoals afronding sanering, zoekgebied voor zonnepanelen, recreatieve doorontwikkeling) is complex. Daarnaast moet het effect op beheer en onderhoud verder uitgewerkt worden. Dit leidt ertoe dat er niet in 2022 maar in 2023 een subsidieaanvraag zal worden ingediend. Dus wordt hierbij voorgesteld om de onttrekking aan de reserve Egalisatie Bodemsanering te verlagen met € 500.000.			
Verlaging begrote subsidies zakelijk toerisme	-88		88
Vanwege het uitblijven van subsidieaanvragen voor kennisevenementen/congressen wordt voorgesteld € 88.000 vrij te laten vallen ten gunste van het begrotingssaldo.			
Vertraging uitkomsten pilots Verblifsrecreatie (naar 2023)	-50		50
Een deel van de middelen voor verblifsrecreatie ad € 50.000 wordt dit jaar niet besteed door vertraging van de uitkomsten van de pilots. Daarom wordt voorgesteld om de begrote lasten te verlagen ten gunste van het begrotingssaldo. In 2023 worden de begrote lasten verhoogd ten laste van het begrotingssaldo.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-1.758		1.758
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	29		-29
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Lagere lasten merkversterking en groei bezoekers en toerisme (8.5) inzetten voor 3%-vertragsfactor (8.1)	-100		100
Bij het budget voor merkversterking en groei bezoekers en toerisme (€ 100.000 in beleidsdoel 8.5) verwachten wij een onderbesteding doordat subsidieaanvragen meer voorbereiding vergen waardoor we dit jaar minder subsidies kunnen toekennen. Deze verwachte onderbesteding wordt ingezet voor de 3%-vertragsfactor die is opgenomen onder beleidsdoel 8.1			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	-71		71
Totaal bijstellingen 8.5 De bezoekerseconomie is sterk	-1.829		1.829

9. Bestuur

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
9.1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	8.082	584	-7.498	-194	339	7.888	923	-6.965	4.655	321	-4.334	59%	35%
9.2 Integriteit is een vast onderdeel	149		-149	3		152		-152	97		-97	64%	0%
9.3 Intensievere aanpak van ondermijning	545		-545	10		555		-555	254		-254	46%	0%
9.4 Strategisch vermogen is groot	2.747	130	-2.617	-112		2.635	130	-2.505	1.587		-1.587	60%	0%
9.5 Regionale slagkracht sterk	2.635		-2.635	-312		2.323		-2.323	1.182	24	-1.157	51%	0%
9.6 Gemeenten, waterschap funct. goed	938		-938	25		963		-963	601		-601	62%	0%
9.7 Concernbrede aansturing brede thema	2.590		-2.590	-229		2.361		-2.361	700		-700	30%	0%
9.8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	771		-771	3		774		-774	730		-730	94%	0%
Totaal programma voor bestemming	18.456	714	-17.742	-806	339	17.650	1.053	-16.597	9.805	345	-9.460	56%	33%
Mutaties reserves													
Totaal saldo na bestemming	18.456	714	-17.742	-806	339	17.650	1.053	-16.597	9.805	345	-9.460	56%	33%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	6.957	197	7.154	4.541	63%
Kapitaallasten	284	-143	141	94	67%
Materiële lasten	8.967	-1.268	7.699	3.931	51%
Subsidies	2.248	408	2.656	1.239	47%
Totaal Lasten	18.456	-806	17.650	9.805	56%
Baten	714	339	1.053	345	33%
Totaal Baten	714	339	1.053	345	33%
Totaal voor bestemming	-17.742	1.145	-16.597	-9.460	57%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	-	-	-	-	
Stortingen					
Totaal mutaties reserves	-	-	0	-	
Saldo na bestemming	-17.742	1.145	-16.597	-9.460	57%

9.1 Het provinciebestuur is sterk en duidelijk

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	2.366	67	2.433	1.545	63%
Kapitaallasten	284	-143	141	94	67%
Materiële lasten	4.783	-498	4.285	2.555	60%
Subsidies	648	380	1.028	461	45%
Totaal Lasten	8.082	-194	7.888	4.655	59%
Baten	584	339	923	321	35%
Totaal Baten	584	339	923	321	35%
Saldo beleidsdoel	-7.498	533	-6.965	-4.334	62%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de storting in de voorziening Pensioenen GS ad € 340.000 pas aan het eind van het jaar geboekt wordt. Ook heeft de accountant nog geen voorschotnota's gestuurd voor de jaarlijkse controle ad € 180.000.

De onderbesteding bij de subsidies wordt veroorzaakt door een foutieve boeking van € 406.000 die op dit moment als materiële last verantwoord is in plaats van een subsidielast. De correctie zal in het laatste kwartaal plaatsvinden. Het gaat om de subsidies voor de afdracht aan de Randstedelijke Rekenkamer. Over het algemeen is de verwachting is dat de begrote lasten grotendeels gerealiseerd zullen worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-100		100
Administratieve bijstellingen PS	-94	339	433
Totaal 9.1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	-194	339	533

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote Interne - en representatiekosten GS	-100		100
De verwachte uitgaven zijn € 100.000 lager dan de beschikbare budgetten ad € 177.000 mede door de coronapandemie in het voorjaar. Dit voordeel valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-100		100
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	67		-67
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Ontvangen schade-uitkering m.b.t. Paushuize		288	288
Dit betreft een schade-uitkering van € 288.000 inzake Paushuize in verband met werkzaamheden Kromme Nieuwegracht. Deze hebben wij ontvangen en daarmee worden de begrote baten verhoogd ten gunste van het begrotingssaldo.			
Bijstelling lasten/baten Het Utrechtse Archief	51	51	
De verkenning van de toekomstige samenwerkingsvormen van Het Utrechtse Archief was nog niet in de begroting opgenomen. Ons eigen aandeel dekken we vanuit de bestaande budgetten. De bijdrage die door het HUA en de gemeente Utrecht wordt betaald (via de provinciale administratie) resulteert in een bijstelling van hogere lasten en baten.			
Verlaging begrote lasten t.a.v. wachtgeldten voormalig GS	-212		212
De verwachte uitgaven van de uitkeringen aan voormalige GS leden bedragen in 2022 € 70.000. Het beschikbare budget bedraagt hiervoor € 282.000. Het voordelig verschil ad € 212.000 komt ten gunste van het begrotingssaldo.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	-94	339	433
Totaal bijstellingen 9.1 Provinciebestuur sterk en duidelijk	-194	339	533

9.2 Integriteit is een vast onderdeel van het politiek-bestuurlijke- en bedrijfsproces

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	89	3	92	58	63%
Materiële lasten	60	-	60	39	65%
Totaal Lasten	149	3	152	97	64%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-149	-3	-152	-97	64%

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal 9.2 Integriteit is een vast onderdeel	3		-3

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	3		-3
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal bijstellingen 9.2 Integriteit is een vast onderdeel	3		-3

9.3 De aanpak van ondermijning wordt geïntensiveerd

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	345	10	355	225	63%
Materiële lasten	150	-	150	29	19%
Subsidies	50	-	50	-	0%
Totaal Lasten	545	10	555	254	46%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-545	-10	-555	-254	46%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt gedeeltelijk veroorzaakt door werkzaamheden met betrekking tot het project 'bevordering BAG-registratie vakantieparken' van circa € 30.000 die nog niet zichtbaar zijn in de realisatie. Daarnaast zijn er uitgaven voor ondermijning en Bibob (o.a. bijeenkomsten voor gemeenten, makelaars en burgemeesters dit najaar) waarvan de offertes nog niet zijn vastgelegd in het systeem en dus niet zichtbaar zijn in de realisatie. De onderbesteding op de subsidie lasten is veroorzaakt doordat de jaarlijkse bijdrage aan het RIEC (Regionale informatie- en expertisecentrum) Midden-Nederland ad € 50.000 pas aan het eind van het jaar zal plaatsvinden. Over het algemeen is de verwachting dat de begrote lasten grotendeels gerealiseerd zullen worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	10		-10
Totaal 9.3 Intensievere aanpak van ondermijning	10		-10

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	10		-10
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	10		-10
Totaal bijstellingen 9.3 Intensievere aanpak van ondermijning	10		-10

9.4 In verbinding met de partners, stakeholders en inwoners (via bijvoorbeeld participatie) is het strategisch vermogen van de organisatie groot

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.019	28	1.047	665	64%
Subsidies	816	-	816	684	84%
Materiële lasten	912	-140	772	237	31%
Totaal Lasten	2.747	-112	2.635	1.587	60%
Baten	130	-	130	-	0%
Totaal Baten	130	0	130	0	0%
Saldo beleidsdoel	-2.617	112	-2.505	-1.587	63%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat de inhuur t.a.v. de Utrecht Academie later is gestart dan verwacht (€ 50.000). Ook moeten er nog verrekeningen plaatsvinden als het gaat om personeelslasten van andere afdelingen (€ 100.000). Ook bij het innovatiebudget moet er nog een verrekening plaatsvinden met een andere afdeling (€ 150.000). Over het algemeen is de verwachting dat de begrote lasten grotendeels gerealiseerd zullen worden.

De gerealiseerde baten blijven ver achter op de bijgestelde begroting. Dit komt doordat de boeking van de terug te ontvangen btw pas aan het eind van het jaar plaatsvindt.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-140		140
Administratieve bijstellingen PS	28		-28
Totaal 9.4 Strategisch vermogen is groot	-112		112

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten t.a.v. het Innovatiebudget directie	-300		300

De uitgaven zullen naar verwachting € 300.000 lager uitvallen dan het beschikbare budget van € 462.000 door minder aanvragen uit de organisatie. Het voordeel komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Verlaging begrote lasten UtrechtLab -10 10

De verwachting is dat er € 10.000 minder uitgegeven wordt van het beschikbare budget van € 120.000 door iets minder te programmeren. Het voordeel komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Vrijval deel budget Groeispromg 2040 170 -170

Bij de Kadernota 2022 is motie 69 'Financieren met focus en visie' aanvaard. Daarbij is € 500.000 beschikbaar gesteld vanuit de saldireserve in beleidsdoel 9.5. Een deel van dit budget is in 2022 ingezet voor de kosten van de groeispromg 2040. Per saldo verwachten we van het toegekende budget € 350.000 niet te besteden in 2022. We stellen voor om hiervan € 170.000 in te zetten ter dekking van de 3%-vertragingsfactor die is opgenomen onder beleidsdoel 9.4. Het restant à € 180.000 valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen -140 140

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022 28 -28

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS 28 -28

Totaal bijstellingen 9.4 Strategisch vermogen is groot -112 112

9.5 De regionale slagkracht is sterk (ook over bestuurlijke grenzen heen)

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.347	38	1.385	879	63%
Subsidies	52	-	52	67	129%
Materiële lasten	1.236	-350	886	235	27%
Totaal Lasten	2.635	-312	2.323	1.182	51%
Baten	-	-	-	24	-
Totaal Baten		0	0	24	0
Saldo beleidsdoel	-2.635	312	-2.323	-1.157	50%

Toelichting stand van zaken

De achterstand bij de materiële uitgaven wordt grotendeels veroorzaakt doordat de bijdrage aan het IPO ad € 143.000 en de bijdrage aan de P4 (4 provincies Regio Randstad) ad € 62.000 nog moeten plaatsvinden. Bij het budget bestuurlijke zaken komen er nog behoorlijke uitgaven voor inhuur van projectleider samenwerkende partijen. De verwachting is dat de begrote uitgaven grotendeels gehaald worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-350		350
Administratieve bijstellingen PS	38		-38
Totaal 9.5 Regionale slagkracht sterk	-312		312

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Vrijval deel budget Groeisprong 2040	-350		350
---	-------------	--	------------

Bij de Kadernota 2022 is motie 69 'Financieren met focus en visie' aanvaard. Daarbij is € 500.000 beschikbaar gesteld vanuit de saldireserve in beleidsdoel 9.5. Een deel van dit budget is in 2022 ingezet voor de kosten van de groeisprong 2040. Per saldo verwachten we van het toegekende budget € 350.000 niet te besteden in 2022. We stellen voor om hiervan € 170.000 in te zetten ter dekking van de 3%-vertragsingsfactor die is opgenomen onder beleidsdoel 9.4. Het restant à € 180.000 valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-350		350
---	-------------	--	------------

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022	38		-38
---------------------------------	-----------	--	------------

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	38		-38
--	-----------	--	------------

Totaal bijstellingen 9.5 Regionale slagkracht sterk	-312		312
--	-------------	--	------------

9.6 Gemeenten, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen functioneren goed conform de wet

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	875	25	900	571	63%
Materiële lasten	63	-	63	31	49%
Totaal Lasten	938	25	963	601	62%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-938	-25	-963	-601	62%

Toelichting stand van zaken

Een aantal aangegane verplichtingen ad € 10.000 bij het materieel budget Interbestuurlijk toezicht moeten nog afgerekend worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	25		-25
Totaal 9.6 Gemeenten, waterschap funct. goed	25		-25

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	25		-25
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	25		-25
Totaal bijstellingen 9.6 Gemeenten, waterschap funct. goed	25		-25

9.7 Concernbrede aansturing op brede thema's is krachtig en effectief

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	827	23	850	540	64%
Materiële lasten	1.763	-280	1.483	133	9%
Subsidies	-	28	28	27	98%
Totaal Lasten	2.590	-229	2.361	700	30%
	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-2.590	229	-2.361	-700	30%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat intern de personeelslasten van gedetacheerde medewerkers bij de budgetten 'Sociale agenda' en 'Beleid beter met data onderbouwd' nog niet geboekt zijn (€ 450.000). Ook moeten er bij het budget voor 'Beleid beter met data onderbouwd' en 'Transitie circulaire samenleving' een aantal reeds uitgevoerde projecten (circa € 250.000) nog financieel afgerekend worden. Bij het budget 'Klimaatcentraal' zijn wel een aantal onderzoeken opgestart, maar zijn de offertes nog niet vastgelegd in het systeem (€ 120.000). De verwachting is dat de begrote uitgaven grotendeels gehaald worden.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-50		50
Administratieve bijstellingen PS	-179		179
Totaal 9.7 Concernbrede aansturing brede thema	-229		229

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten Klimaat Centraal	-50		50
Er is sprake van lagere verwachte lasten omdat de wervingstermijn van personeel vertraging heeft opgelopen. Reden hiervoor is de krapte op de arbeidsmarkt. De vacatures worden naar verwachting rond de jaarwisseling ingevuld. Het voordeel van € 50.000 komt ten gunste van het begrotingsaldo.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-50		50
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	23		-23
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Vrijval gerelateerd aan detachering regionaal kansmaker	-19		19
In 2021 is een post 'nog te betalen' opgenomen à € 19.000 voor de detachering regionaal kansmaker. De factuur is echter al betaald in 2021, waardoor het bedrag vrijvalt ten gunste van het saldo begroting.			
Overheveling deel decentralisatie-uitkering gerelateerd aan het Klimaatakkoord	-183		183
Voor de uitvoering van het klimaatakkoord is een decentralisatie-uitkering toegekend uit het provinciefonds van € 363.000. Een deel à € 183.000 is bestemd voor duurzame mobiliteit- en infrastructuur en wordt hierbij dus overgeheveld naar programma 5 Bereikbaarheid I.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	-179		179
Totaal bijstellingen 9.7 Concernbrede aansturing brede thema	-229		229

9.8 Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer is op orde

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	89	3	92	58	63%
Subsidies	682	-	682	-	0%
Materiële lasten	-	-	-	672	-
Totaal Lasten	771	3	774	730	94%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-771	-3	-774	-730	94%

Toelichting stand van zaken

Er moet nog een correctie worden gemaakt van de bijdrage aan het HUA van materiële lasten naar de post Subsidies van € 672.000.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal 9.8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	3		-3

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	3		-3
De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.			
Totaal Administratieve bijstellingen PS	3		-3
Totaal bijstellingen 9.8 Archiefplaats toezicht informatiebeh	3		-3

10. Overzicht overhead

Beleidsdoelen (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
10.1 Financiën en bedrijfsv. is sterk	12.929		-12.929	2.235		15.164		-15.164	8.623	42	-8.581	57%	0%
10.2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	42.145	3.192	-38.953	417	2.440	42.562	5.632	-36.930	25.671	2.624	-23.047	60%	47%
10.3 De communicatie is goed en modern	3.054		-3.054	99		3.153		-3.153	1.930		-1.930	61%	0%
10.4 De beheersing van de organisatie	1.891		-1.891	-161		1.730		-1.730	1.094		-1.094	63%	0%
Totaal programma voor bestemming	60.019	3.192	-56.827	2.590	2.440	62.609	5.632	-56.977	37.318	2.666	-34.652	60%	47%
Mutaties reserves	328		-328	320		648		-648					
Totaal saldo na bestemming	60.347	3.192	-57.155	2.910	2.440	63.257	5.632	-57.625	37.318	2.666	-34.652	59%	47%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	29.809	259	30.068	19.135	64%
Kapitaallasten	6.422	-1.068	5.354	3.410	64%
Materiële lasten	23.553	3.244	26.797	15.025	56%
Subsidies	235	155	390	-251	-64%
Totaal Lasten	60.019	2.590	62.609	37.318	60%
Baten	3.192	2.440	5.632	2.666	47%
Totaal Baten	3.192	2.440	5.632	2.666	47%
Totaal voor bestemming	-56.827	-150	-56.977	-34.652	61%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	-	-	-	-	
Storingen	328	320	648	-	
Totaal mutaties reserves	-328	-320	-648	-	
Saldo na bestemming	-57.155	-470	-57.625	-34.652	60%

10.1 De basisorganisatie voor financiën en bedrijfsvoering is sterk en goed toegerust

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	7.078	201	7.279	4.620	63%
Kapitaallasten	2.027	-1.068	959	639	67%
Materiële lasten	3.589	2.956	6.545	3.033	46%
Subsidies	235	146	381	330	87%
Totaal Lasten	12.929	2.235	15.164	8.623	57%
Baten	-	-	-	42	-
Totaal Baten		0	0	42	0
Saldo beleidsdoel	-12.929	-2.235	-15.164	-8.581	57%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding van de materiële lasten wordt veroorzaakt doordat enkele projecten pas in het vierde kwartaal van start gaan. Dit betreft bijvoorbeeld het financieel systeem en het aanvraagportaal subsidiesysteem. Daarnaast wordt een deel van het materiële lastenbudget ingezet voor externe inhuur om enkele projecten af te ronden. Hierbij valt te denken aan het subsidiesysteem en de projecten die worden uitgevoerd onder BV Beter. Op basis van de projectplanning is onze verwachting dat de betreffende lasten dan alsnog gerealiseerd gaan worden.

Bij de baten is een foutieve mutatie opgevoerd, dit vraagt om een correctie in de financiële administratie welke in het vierde kwartaal wordt doorgevoerd.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	1.066		-1.066
Administratieve bijstellingen GS	1.169		-1.169
Totaal 10.1 Financiën en bedrijfsv. is sterk	2.235		-2.235

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022	201		-201
---------------------------------	------------	--	-------------

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Toekennen IPO-lastenbudget voor Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO)	146		-146
---	------------	--	-------------

Bij de Kadernota 2022 is er bij de Algemene middelen structureel € 704.000 aan lastenbudget opgenomen ter dekking van de hogere kosten van de begroting 2022 van het IPO/BIJ12. Van deze stelpost wordt € 146.000 toegekend voor de kosten die in rekening worden gebracht voor de Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO) in het beleidsdoel 10.1.

Overheveling begrote lasten t.a.v. het project Digital Twin	-480		480
--	-------------	--	------------

Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten ten aanzien van het project Digital Twin over te hevelen vanuit Overzicht Overhead naar programma 1 Ruimtelijke Ontwikkeling. Het betreft een virtuele 3D-wereld die ondersteuning biedt bij de dialoog tussen de provincie, maatschappelijke partners en inwoners.

3%-vertragsfactor overhead en niet volledig gerealiseerde ingeboekte besparing **1.199** **-1.199**

Voor 2022 betreft de 3%-vertragsfactor € 594.000 voor het Overzicht Overhead. Bij de Zomernota 2022 is hiervan reeds € 100.000 gedekt door een bijdrage vanuit programma 9. Daarnaast is er sprake van een voordeel vanuit de vrijval van transitorische posten voor een bedrag van € 505.000, welke wij hiervoor inzetten. Daarmee is de gehele vertragsfactor gerealiseerd in 2022.

In het Overzicht Overhead is daarnaast sinds de Begroting 2021 ook een structurele besparingsopgave van jaarlijks € 1,58 miljoen voor het Overzicht Overhead opgenomen. Destijds hebben wij aangegeven dat aan deze besparingsopgave invulling gegeven wordt via herprioritering, kosten die lager uitvallen dan ingeschat, projecten die later tot uitvoering komen (en lange doorlopen) en een efficiëntere bedrijfsvoering. Op basis van de laatste inzichten verwachten wij voor het jaar 2022 geen volledige invulling te kunnen geven aan deze besparingsopgave. Daarom stellen wij voor om van deze besparingsopgave afgerond € 1,2 miljoen incidenteel uit de begroting te halen en ten laste te brengen van het begrotingssaldo.

Totaal Administratieve bijstellingen PS **1.066** **-1.066**

Administratieve bijstellingen GS

Inzet algemeen bedrijfsvoeringsbudget t.b.v. diverse hogere lasten (personele inzet, financieel- en subsidiesysteem) **2.404** **-2.404**

In beleidsdoel 10.2 is een algemeen bedrijfsvoeringsbudget opgenomen. Hiervan hebben we € 2.404.000 ingezet ter dekking van de verwachte hogere kosten voor tijdelijke (externe) personele inzet voor de realisatie van het nieuwe financiële systeem en het subsidiesysteem binnen beleidsdoel 10.1. Daarnaast worden in dat beleidsdoel ook tijdelijke hogere lasten verantwoord m.b.t. capaciteitsinzet voor inkoop, aanbestedingen en juridische vraagstukken.

Vereenvoudiging budgetten team ICT **-1.235** **1.235**

Binnen het team ICT heeft een herziening plaatsgevonden van de budgetten. Hierdoor heeft een saldo neutrale verschuiving plaatsgevonden tussen beleidsdoelen 10.1, 10.2 en 10.3.

Totaal Administratieve bijstellingen GS **1.169** **-1.169**

Totaal bijstellingen 10.1 Financiën en bedrijfsv. is sterk **2.235** **-2.235**

10.2 De provinciale organisatie is daadkrachtig, wendbaar en duurzaam

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	18.716	100	18.816	11.893	63%
Kapitaallasten	4.395	-	4.395	2.771	63%
Materiële lasten	19.034	317	19.351	11.598	60%
Subsidies	-	-	-	-591	-
Totaal Lasten	42.145	417	42.562	25.671	60%
Baten	3.192	2.440	5.632	2.624	47%
Totaal Baten	3.192	2.440	5.632	2.624	47%
Saldo beleidsdoel	-38.953	2.023	-36.930	-23.047	62%

Toelichting stand van zaken

Tot en met eind augustus laat dit materiële budget een onderbesteding zien. Echter onze prognose laat zien dat er in het vierde kwartaal de betreffende lasten dan alsnog gerealiseerd gaan worden. Dit heeft onder andere te maken met onze huisvestingskosten en de kosten voor werving- en selectie en kosten voor onderzoek. Daarnaast wordt een deel van het materiële lastenbudget ingezet voor externe inhuur. Dit heeft mede te maken met de krapte op de arbeidsmarkt. De geleverde inzet wordt (via facturen) veelal één tot twee maanden later pas in onze realisatie verantwoord, afhankelijk van de snelheid waarmee de facturen naar ons verstuurd en de juistheid daarvan. Dit verklaart de onderbesteding op de materiële lasten.

In de begrote baten houden we rekening met huuropbrengsten. Binnen de verhuur was door personeelstekort een achterstand ontstaan. Door de inzet van inhuur wordt dit probleem ondervangen en de achterstanden ingelopen. In het vierde kwartaal worden de huurmota's van kwartaal 3 en 4 verzonden die alsdan verwerkt worden in de realisatie.

Op de post Subsidies is per abuis een correctie geboekt, ter grootte van € 591.000. In september is deze post gecorrigeerd. Door deze correctie komt het bedrag uit op het bijgesteld begrote bedrag.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	200		-200
Administratieve bijstellingen PS	1.416	2.440	1.024
Administratieve bijstellingen GS	-1.119		1.199
Totaal 10.2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	417	2.440	2.023

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Beleidsmatige bijstellingen

Verhoging begrote lasten t.a.v. Wet Open Overheid 2022 **200** **-200**

Per 1 mei is de Wet Open Overheid (Woo) in werking getreden. Het gaat hier om een wettelijke verplichting voor alle overheidsorganen. De invoering van deze wet en de daaraan verbonden kosten zijn daarmee onontkoombaar en noodzakelijk. De vanuit het Rijk ter beschikking gestelde middelen zijn in de meerjarenbegroting opgenomen onder de algemene middelen. De Provinciale Staten zijn middels een memorandum (Invoering Woo dd. 26-04-2022) geïnformeerd over de stand van zaken wat betreft invoering van de Woo binnen de provinciale organisatie. De financiering t.b.v. de Woo 2022 betreft een bedrag van € 200.000. Hiermee wordt voorzien in de financiering van een deel van de IT-voorzieningen, de voorbereiding en start van de uitvoering van het programmaplan. Tot slot wordt voorzien in de financiering van de verplichtingen vanuit de wetgeving betreffende de benodigde rollen. Hierbij wordt voorgesteld om de begrote lasten te verhogen met € 200.000 ten laste van het begrotingssaldo.

Totaal Beleidsmatige bijstellingen **200** **-200**

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022	522		-522
---------------------------------	------------	--	-------------

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Verlaging begrote lasten Sociaal werkgeverschap	-70		70
--	------------	--	-----------

Door het vertrek van 1 medewerker komen de personeelskosten naar verwachting € 70.000 lager uit dan het beschikbare budget van € 537.000. Dit voordeel komt ten gunste van het begrotingssaldo.

Storting reserve Persoonlijk ontwikkelingsbudget	-320		320
---	-------------	--	------------

In beleidsdoel 10.1 is het Persoonlijk ontwikkelingsbudget (POB) opgenomen. In 2022 is het budget € 772.000. Op dit budget verwachten we een onderbesteding van € 320.000 omdat er minder gebruik is gemaakt van opleidingen. Daarom stellen wij voor om dit bedrag incidenteel toe te voegen aan de reserve POB.

Verlaging begrote huuropbrengsten en servicekosten	-67		-67
---	------------	--	------------

In het derde kwartaal van 2022 heeft een actualisatie plaatsgevonden van de lasten en baten m.b.t. de verhuur van het provinciehuis. Daaruit is naar voren gekomen dat zowel de opbrengsten van de verhuur als de servicekosten lager zullen uitvallen. Per saldo leidt dit tot een nadeel van € 67.000. Wij stellen voor om dit eenmalig te dekken uit het algemeen bedrijfsvoeringsbudget.

Opvang Oekraïense vluchtelingen	1.351	2.507	1.156
--	--------------	--------------	--------------

In de Zomernota 2022 heeft u een bedrag van € 1,156 miljoen beschikbaar gesteld vanuit de post Onvoorzien ter dekking van de kosten die wij maken voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in het provinciehuis. In de afgelopen periode hebben wij op basis van gesprekken met de gemeente Utrecht en informatie vanuit de Rijksoverheid een beter beeld gekregen bij de verwachte kosten voor het jaar 2022 en de wijze waarop we daarvoor worden gecompenseerd. Die inzichten leiden tot een bijstelling van de begroting die in deze Slotwijziging wordt verwerkt. We verwachten dit jaar € 2,507 miljoen aan lasten te maken met betrekking tot de opvang. Deze lasten worden volledig vergoed door het Rijk, via de gemeente Utrecht. De opbrengsten worden daarom ook verhoogd tot € 2,507 miljoen. Dat betekent dat de eerder beschikbaar gestelde middelen vanuit de post Onvoorzien niet meer benodigd zijn en om die reden kunnen terugvallen ten gunste van het begrotingssaldo.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	1.416	2.440	1.024
--	--------------	--------------	--------------

Administratieve bijstellingen GS

Inzet algemeen bedrijfsvoeringsbudget t.b.v. diverse hogere lasten (personele inzet, financieel- en subsidiesysteem)	-2.404		2.404
---	---------------	--	--------------

In beleidsdoel 10.2 is een algemeen bedrijfsvoeringsbudget opgenomen. Hiervan hebben we € 2.404.000 ingezet ter dekking van de verwachte hogere kosten voor tijdelijke (externe) personele inzet voor de realisatie van het nieuwe financiële systeem en het subsidiesysteem binnen beleidsdoel 10.1. Daarnaast worden in dat beleidsdoel ook tijdelijke hogere lasten verantwoord m.b.t. capaciteitsinzet voor inkoop, aanbestedingen en juridische vraagstukken.

Vereenvoudiging budgetten team ICT	1.205		-1.205
---	--------------	--	---------------

Binnen het team ICT heeft een herziening plaatsgevonden van de budgetten. Hierdoor heeft een saldo neutrale verschuiving plaatsgevonden tussen beleidsdoelen 10.1, 10.2 en 10.3.

Totaal Administratieve bijstellingen GS	-1.199		1.199
--	---------------	--	--------------

Totaal bijstellingen 10.2 Organisatie daadkrachtig, wendbaar	417	2.440	2.023
---	------------	--------------	--------------

10.3 De communicatie is goed en modern

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	2.462	69	2.531	1.607	64%
Materiële lasten	592	21	613	314	51%
Subsidies	-	9	9	9	103%
Totaal Lasten	3.054	99	3.153	1.930	61%
	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0

Saldo beleidsdoel	-3.054	-99	-3.153	-1.930	61%
--------------------------	---------------	------------	---------------	---------------	------------

Toelichting stand van zaken

Een aantal facturen (€ 60.000) van augustus, waaronder de Huis- aan Huis pagina's zijn in september betaald. Hierdoor is de realisatie iets achtergebleven bij de raming van de materiële lasten.

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Administratieve bijstellingen PS	69		-69
Administratieve bijstellingen GS	30		-30
Totaal 10.3 De communicatie is goed en modern	99		-99

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo

Administratieve bijstellingen PS

Looncompensatie cao 2022	69	-69
---------------------------------	-----------	------------

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	69	-69
--	-----------	------------

Administratieve bijstellingen GS

Vereenvoudiging budgetten team ICT	30	-30
---	-----------	------------

Binnen het team ICT heeft een herziening plaatsgevonden van de budgetten. Hierdoor heeft een saldo neutrale verschuiving plaatsgevonden tussen beleidsdoelen 10.1, 10.2 en 10.3.

Totaal Administratieve bijstellingen GS	30	-30
Totaal bijstellingen 10.3 De communicatie is goed en modern	99	-99

10.4 De beheersing van de organisatie door het management en het bestuur is optimaal

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoort	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	1.553	-111	1.442	1.014	70%
Materiële lasten	338	-50	288	80	28%
Totaal Lasten	1.891	-161	1.730	1.094	63%
Baten	-	-	-	-	-
Totaal	-	-	0	0	0
Saldo beleidsdoel	-1.891	161	-1.730	-1.094	63%

Toelichting stand van zaken

De onderbesteding op de materiële lasten wordt verklaard doordat een aantal onderzoeken, zoals Datagedreven provincie (€ 23.000) en Klachtenafhandeling (€ 33.000) voor een groot deel al zijn afgerond echter de facturering nog niet heeft plaatsgevonden. Ook t.a.v. de Verbijzonderde interne controle (VIC) moet nog een boeking van € 55.000 plaatsvinden in verband met een bijdrage aan inhuurlasten van VIC-medewerkers bij het team VIC..

Overzicht bijstellingen

Soort bijstelling (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen	-200		200
Administratieve bijstellingen PS	39		-39
Totaal 10.4 De beheersing van de organisatie	-161		161

Toelichting bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Verlaging begrote lasten Advies Governance, risk en compliance	-50		50
Door een aantal onderzoeken in eigen beheer uit te voeren is de verwachting dat we € 50.000 minder uitgeven dan het beschikbare budget ad € 218.000. Dit voordeel valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.			
Verlaging begrote personeelslasten Concerncontrol	-150		150
Een aantal vacatures zijn niet of gedeeltelijk ingevuld in 2022. Hierdoor wordt een voordeel verwacht van € 150.000. Dit voordeel valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen	-200		200
Administratieve bijstellingen PS			
Looncompensatie cao 2022	39		-39

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Totaal Administratieve bijstellingen PS	39	-39
Totaal bijstellingen 10.4 De beheersing van de organisatie	-161	161

Algemene middelen

Programma (bedragen x € 1.000)	Begroting Zomernota 2022			Bijstellingen		Bijgestelde begroting			Realisatie t/m 31 aug			% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
Algemene dekkingsmiddelen	-584	402.508	403.092	-1	4.544	-585	407.052	407.637	-793	260.655	261.448	136%	64%
Stelposten	2.244		-2.244	-2.244								0%	0%
Onvoorzien	604		-604	-604								0%	0%
Totaal programma voor bestemming	2.264	402.508	400.244	-2.849	4.544	-585	407.052	407.637	-793	260.655	261.448	136%	64%
Mutaties reserves	51.197	62.405	11.208			51.197	62.405	11.208					
Totaal saldo na bestemming	53.461	464.913	411.452	-2.849	4.544	50.612	469.457	418.845	48.342	260.655	212.314	96%	56%

Overzicht van baten en lasten naar kostensoort

Kostensoorten	Begroting Zomernota 2022	Bijstellingen	Bijgestelde begroting	Realisatie t/m 31 augustus	% Realisatie t.o.v. bijgestelde begroting
Personeelslasten	-703	703	-	-	
Materiële lasten	2.048	-2.848	-800	-793	99%
Subsidies	919	-704	215	-	0%
Totaal Lasten	2.264	-2.849	-585	-793	136%
Algemene middelen	402.508	4.544	407.052	260.655	64%
Totaal Baten	402.508	4.544	407.052	260.655	64%
Totaal voor bestemming	400.244	7.393	407.637	261.448	64%
Mutaties reserves					
Onttrekkingen	62.405	-	62.405	-	
Stortingen	51.197		51.197	49.135	
Totaal mutaties reserves	11.208	-	11.208	-49.135	
Saldo na bestemming	411.452	7.393	418.845	212.314	51%

Toelichting stand van zaken

Het in de post 'subsidies' opgenomen budget wordt in het 4e kwartaal gerealiseerd. Dit betreft namelijk de compensatie van de provincie Zeeland cf. het advies van de Commissie Jansen, zoals in de [Begroting 2022](#) nader is toegelicht. Dit wordt via de jaarlijkse factuur vanuit het IPO bij ons in rekening gebracht.

De baten betreffen, naast de opcenten op de motorrijtuigenbelasting, de inkomsten vanuit het provinciefonds, bestaande uit het accres en door ons te ontvangen decentralisatie-uitkeringen. De bijstellingen die in deze Slotwijziging op basis van de Septembercirculaire zijn doorgevoerd leiden tot hogere voorschotten die vanaf oktober aan ons worden uitgekeerd. En alsdan in de realisatie worden verantwoord.

Overzicht bijstellingen

Overzicht van de bijstellingen (bedragen x € 1.000)	Bijstellingen totaal		
	Lasten	Baten	Saldo
Beleidsmatige bijstellingen			
Ophoging stelpost meerjarige exploitatiesubsidies		374	-374
In het Statenvoorstel bij de Begroting 2023 is als besispunt opgenomen om eenmalig voor het jaar 2022 de hogere indexcijfers toe te passen op exploitatiesubsidies die voor drie jaar of langer in de provinciale begroting zijn opgenomen. De structurele effecten vanaf 2023 zijn opgenomen in de Begroting 2023. Omdat deze hogere indexcijfers van toepassing zijn op het jaar 2022, en de huidige omvang van de stelpost hiervoor niet toereikend is, wordt voorgesteld om de stelpost op te hogen.			
Totaal Beleidsmatige bijstellingen		374	-374
Autonome ontwikkelingen			
Ophoging stelpost salarissen i.v.m. nieuwe cao 2022/2023		1.194	-1.194

Op basis van een doorrekening van het onderhandelaarsakkoord provinciale cao 2022/2023 blijkt dat de stelpost voor dit onderdeel niet toereikend is. De structurele financiële effecten voor 2023 e.v. zijn onderdeel van de besluitvorming over de Begroting 2023. De financiële effecten voor het jaar 2022, deels incidenteel van aard, worden verwerkt via deze Slotwijziging 2022.

Septembercirculaire provinciefonds 2022 (accres) 3.844 3.844

Via de Statenbrief 'Uitkomsten septembercirculaire provinciefonds 2022' hebben wij u geïnformeerd over de voordelige effecten vanuit de septembercirculaire. In de jaren 2022 t/m 2026 is er sprake van een hoger accres, dat ten gunste komt van het begrotingsaldo van die jaren.

Septembercirculaire provinciefonds 2022 (decentralisatie uitkering) 400 400

Via de Statenbrief 'Uitkomsten septembercirculaire provinciefonds 2022' hebben wij u geïnformeerd over de voordelige effecten vanuit de septembercirculaire. Daarin hebben wij ook gemeld dat we een decentralisatie-uitkering 'Weerbaar bestuur kleine gemeenten' van € 400.000 ontvangen. Deze baat wordt, conform de verslaggevingsregels, verantwoord bij de Algemene middelen en komt in 2022 ten gunste van het saldo begroting. Voor de jaren 2023 t/m 2026 wordt hiervoor jaarlijks € 100.000 aan lasten geraamd in programma 9. Bestuur, beleidsdoel 9.3.

Totaal Autonome ontwikkelingen 1.194 4.244 3.050

Administratieve bijstellingen PS

Gedeeltelijke vrijval reservering IPO-budget -558 558

Bij de Kadernota 2022 is er bij de Algemene middelen structureel € 704.000 aan lastenbudget opgenomen ter dekking van de hogere kosten van de begroting 2022 van het IPO/BIJ12. Afgezien van het aangevraagde GBO-budget (zie de andere bijstelling), kunnen incidenteel in 2022 de hogere lasten worden opgevangen vanuit de bestaande middelen in de diverse programma's. Het resterende budget van € 558.000 kan daarom vrijvallen ten gunste van het begrotingsaldo.

Indexatie meerjarige exploitatiesubsidies -573 573

De indexatie van meerjarige exploitatiesubsidies leidt tot hogere subsidielasten en een verlaging van de stelpost Subsidies.

Looncompensatie cao 2022 -2.536 2.536

De cao 2022/2023 leidt tot hogere personeelslasten en een verlaging van de stelpost.

Ontbinding en liquidatie NV REMU 300 300

Via onze Statenbrief 'Besluit tot het ontbinden en liquideren van de NV REMU Houdstermaatschappij' hebben wij u geïnformeerd dat de bestaansgrond van de NV REMU is komen te vervallen. Daarom wordt voorgesteld om tot ontbinding en liquidatie over te gaan. Van het resterend eigen vermogen van de NV REMU ontvangt de provincie Utrecht als aandeelhouder circa € 300.000. Dit wordt conform de verslaggevingsregels reeds dit boekjaar als incidentele opbrengst verantwoord.

Toekennen IPO-lastenbudget voor Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO) -146 146

Bij de Kadernota 2022 is er bij de Algemene middelen structureel € 704.000 aan lastenbudget opgenomen ter dekking van de hogere kosten van de begroting 2022 van het IPO/BIJ12. Van deze stelpost wordt € 146.000 toegekend voor de kosten die in rekening worden gebracht voor de Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO) in het beleidsdoel 10.1.

Vrijval resterend saldo post onvoorzien -604 604

De post onvoorzien is bedoeld om flexibel en adaptief te kunnen handelen in onvoorziene omstandigheden. Het resterende deel van deze post kan vrijvallen ten gunste van het saldo begroting.

Totaal Administratieve bijstellingen PS -4.417 300 4.717

Totaal bijstellingen Algemene middelen -2.849 4.544 7.393

Bijlagen

Bijlage 1. Staat van Begrotingssubsidies

Begrotingssubsidies zijn subsidies waarbij de subsidieontvanger en het bedrag wat maximaal als subsidie verleend kan worden expliciet in de begroting van de Provincie Utrecht staan vermeld. Met het vaststellen van deze staat van begrotingssubsidies wordt een grondslag verkregen voor subsidies die worden verstrekt op grond van de Algemene subsidieverordening provincie Utrecht (AsvpU). De in onderstaande tabel opgenomen begrotingssubsidies in de kolom 'wijzigingen' zijn nieuw toegevoegd ten opzichte van de tabel welke in de Zomernota 2022 is gepresenteerd.

STAAT VAN BEGROTINGSSUBSIDIES 2022							
Prog.	Omschrijving	2022	wijzigingen	Bijgestelde begrotings-subsidies	2023	2024	2025
1	Ruimtelijke ontwikkeling	213	-	213	213	213	-
	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)	213	-	213	213	213	-
2	Landelijk gebied	3.620	1.325	4.945	1.336	1.336	365
	Stichting IVN	192	-	192	192	192	-
	Faunabeheer	415	-	415	415	415	-
	Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	350	-	350	350	350	350
	Gemeente Wijk bij Duurstede, Groen doet Goed	15	-	15	15	15	15
	Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht	364	-	364	364	364	-
	Stichting Gebiedsontwikkeling Utrecht-West	729	-	729	-	-	-
	Eemlandhoeve B.V.	15	-	15	-	-	-
	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	1.500	-	1.500	-	-	-
	Gemeente Stichtse Vecht	10	-	10	-	-	-
	Stichting Groentjesoep	30	-	30	-	-	-
	Vereniging Boerennatuur	-	111	111	-	-	-
	Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht	-	450	450	-	-	-
	Stichting Veenweiden Innovatiecentrum	-	251	251	-	-	-
	Regio Foodvalley	-	50	50	-	-	-
	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	-	437	437	-	-	-
	Landschap Erfgoed Utrecht	-	26	26	-	-	-
3	Bodem, water en milieu	823	5.910	6.733	95	15	-
	Stichting Het Utrechts Landschap	286	-	286	-	-	-
	Omgevingsdienst regio Utrecht	80	-	80	80	-	-
	Stichting Veenweiden Innovatiecentrum	60	-	60	-	-	-
	Natuur en Milieufederatie Utrecht	30	-	30	15	15	-
	Stichting Veenweiden Innovatiecentrum	30	-	30	-	-	-
	Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	157	-	157	-	-	-
	Basisschool CBS oud Zandbergen	50	-	50	-	-	-
	Stichting Fluid	10	-	10	-	-	-
	Stichting Veenweiden Innovatiecentrum	120	-	120	-	-	-
	Regio Foodvalley	-	29	29	-	-	-
	Stichting Veenweiden Innovatiecentrum	-	60	60	-	-	-
	Gebiedscoöperatie Groot Wilnis - Vinkeveen U.A	-	4.631	4.631	-	-	-
	Stichting Team Sportservice provincie Utrecht	-	200	200	-	-	-

	Gemeente Utrechtse Heuvelrug	-	669	669	-	-	-
	Hoogeemraadschap de Stichtse Rijnlanden	-	321	321	-	-	-
4	Energietransitie	150	-	150	330	330	330
	Gemeente Houten	150	-	150	-	-	-
	Natuur en Milieufederatie Utrecht	-	-	-	165	165	165
	Energie Utrecht	-	-	-	165	165	165
5	Bereikbaarheid I - Algemeen	9.425	600	10.025	4.151	4.014	2.107
	Gemeente Bunnik	720	-	720	-	-	-
	Regio Foodvalley	98	-	98	-	-	-
	Gemeente De Bilt	237	-	237	237	237	-
	Gemeente Utrecht	257	-	257	257	257	257
	Gemeente Utrecht	273	-	273	137	-	-
	Stichting Hub Utrecht Oost	40	-	40	20	20	-
	Gemeente Altena	10	-	10	-	-	-
	Gemeente Utrecht	351	-	351	-	-	-
	Gemeente Amersfoort	144	-	144	-	-	-
	Rijkswaterstaat	595	-	595	-	-	-
	Gemeente Utrecht	1.850	-	1.850	1.850	1.850	1.850
	Gemeente Utrecht	1.650	-	1.650	1.650	1.650	-
	Gemeente Zeist	500	-	500	-	-	-
	Gemeente Zeist	500	-	500	-	-	-
	Gemeente Bunnik	2.200	-	2.200	-	-	-
	Gemeente Eemnes	-	600	600	-	-	-
6	Bereikbaarheid II - Openbaar vervoer	37	-	37	38	39	40
	Gemeente Nieuwegein voet- en fietsveer VREVIA	37	-	37	38	39	40
7	Cultuur en erfgoed	5.932	1.796	7.728	3.388	3.062	2.737
	Stichting theaterfestival Woerden	10	-	10	10	10	10
	Stichting Arteganza	15	-	15	15	15	15
	Stichting Het Literatuurhuis	90	-	90	90	90	90
	Stichting weeshuis van de Kunst	15	-	15	15	15	15
	Stichting Internationaal Kamermuziek Festival Utrecht	30	30	60	30	30	30
	Stichting Nacht van de Literatuur Amersfoort	5	-	5	5	5	5
	Stichting vogelopvang Utrecht	11	-	11	11	11	11
	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht STAMU	136	-	136	136	136	136
	Stichting Het Utrechtse Landschap	817	-	817	817	817	817
	Stichting Landschap Erfgoed Utrecht	1.512	-	1.512	1.512	1.512	1.512
	Gemeente Woerden Groen is Goed	20	-	20	20	20	20
	Stichting Dierenlot	40	-	40	40	40	40
	Stichting KunstBende Regio Utrecht	36	-	36	36	36	36
	K.F. Hein Fonds	159	-	159	-	-	-
	Weeshuis van de Kunst	3	-	3	-	-	-
	Stichting Nederlands Film Festival	13	-	13	7	7	-
	Stichting Theaterie 't Open Doekje	20	15	35	-	-	-
	Stichting Europa Cantat Utrecht	200	-	200	-	-	-
	Nationaal Glasmuseum Leerdam	64	-	64	-	-	-
	Stichting Amersfoort in C	160	-	160	-	-	-
	K.F. Hein Fonds	412	-	412	-	-	-
	Stichting DOMunder	33	-	33	17	-	-
	Jeugdfonds Sport & Cultuur Utrecht	36	-	36	36	36	-

Stichting REDDEVLOOT	16	-	16	-	-	-
Stichting NTR	25	-	25	-	-	-
Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland	114	-	114	114	-	-
Stichting Exploitatie Slot Zuylen	135	401	536	135	135	-
Stichting Kasteel Amerongen	112	-	112	112	112	-
Rom Regio Utrecht B.V.	1.643	-	1.643	-	-	-
Stichting Landhuis Oud Amelisweerd	50	-	50	-	-	-
Stichting ZIMHC	-	44	44	-	-	-
Stichting Dutch Game Garden	-	250	250	-	-	-
Stichting Utrecht Inc. C.V.	-	130	130	-	-	-
Gemeente Stichtse Vecht	-	8	8	-	-	-
Stichting Het Huis	-	100	100	-	-	-
Stichting De Machinerie	-	60	60	60	-	-
Stichting Grebbelinie	-	35	35	25	15	-
Stichting Liniebreed Ondernemen	-	185	185	-	-	-
Stichting Samenwerkende Kastelenmusea	-	162	162	-	-	-
Stichting Huis te Utrecht	-	50	50	50	-	-
Stichting De Cooperatie (CPRT)	-	68	68	75	-	-
Stichting Statenjacht	-	20	20	20	20	-
Stichting Gaudeamus Muziekweek	-	15	15	-	-	-
Stichting Gooisch Klassiek	-	15	15	-	-	-
Stichting Havikconcert	-	10	10	-	-	-
Stichting Internationaal Liedfestival Zeist	-	5	5	-	-	-
Stichting Nacht van de Literatuur Amersfoort	-	5	5	-	-	-
Stichting Straattheaterfestival Woerden	-	9	9	-	-	-
Stichting Toermelijn	-	4	4	-	-	-
Stichting Utrecht Internationaal Comdey Festival	-	15	15	-	-	-
Gemeente Houten	-	20	20	-	-	-
Landgoed Zuylenstein	-	80	80	-	-	-
Vereniging Utrechtse Particulier Grondbezit (UPG)	-	8	8	-	-	-
Gemeente IJsselstein	-	52	52	-	-	-
8 Economie	1.668	388	2.056	768	641	475
Nationaal Groenfonds	250	-	250	250	250	250
Economic Board Utrecht (EBU)	225	-	225	225	225	225
European Federation of Critical Care Nursing associations (EfCCNa)	10	-	10	-	-	-
Technische Universiteit Eindhoven	10	-	10	-	-	-
European Chiropractors Union	10	-	10	-	-	-
Universiteit Utrecht	10	-	10	-	-	-
Association of Embryo Technologies in Europe (AETE)	10	-	10	-	-	-
Opleidingsbedrijf Metaal Midden Nederland B.V.	38	-	38	19	19	-
Gemeente Utrecht	50	-	50	25	25	-
Gemeente Utrecht	25	-	25	13	13	-
Stichting ICT Valley	39	-	39	19	-	-
Stichting Nationaal Instituut voor Middelbaar Eco&Tech	219	-	219	109	109	-
Stichting Utrecht Tech Community	60	-	60	-	-	-
Stichting The Young Digitals Impact	75	-	75	-	-	-
TechnoHUB BV	167	-	167	83	-	-

St.Regionaal Bureau voor Toerisme Heuvelrug & Vallei	50	-	50	25	-	-
Stichting Utrecht Marketing	300	-	300	-	-	-
Stichting Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug	120	-	120	-	-	-
Science Park Utrecht	-	50	50	-	-	-
Stichting Talent Alliantie	-	338	338	-	-	-
9 Bestuur	43	300	343	300	300	300
Omroepvereniging BNN-VARA	8	-	8	-	-	-
Gemeente Lopik	15	-	15	-	-	-
Stichting WIJ 3.0	20	-	20	-	-	-
Stichting Mediafonds Provincie Utrecht	-	300	300	300	300	300
Totaal	21.911	10.319	32.230	10.619	9.950	6.354
<u>Toelichting:</u>						
- Saldi in de kolom '2022' komt overeen met de gepresenteerde Staat van begrotingssubsidies in de Zomernota 2022.						

Toelichting op de voorgestelde wijzigingen in de Staat van begrotingssubsidies

2. Landelijk gebied

- Vereniging Boerennatuur. ICT-kosten en proceskosten van BoerenNatuur en de agrarische collectieven gemoed met de implementatie ANLb.
- Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht. Duurzame Landbouw met Natuur fase II. Het actieplan 'Duurzame Landbouw met Natuur' gaat de tweede fase in waardoor het voor boeren nog makkelijker moet worden om hun bedrijf natuurinclusief te maken.
- Stichting Veenweiden Innovatiecentrum. Boeren op Hoog Water VIPNL fase, ontwerpen en daadwerkelijk uitvoeren van bedrijfssystemen op veengrond.
- Regio Foodvalley. Stimuleren van (betaalbare) woningbouw met aandacht voor toekomstige kwaliteit en behoefte.
- Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. Het gaat om een begrotingssubsidie voor de planvormingsfase vanuit natuurlijke uiterwaarden voor de trajecten Wijk bij Duurstede – Amerongen (€ 102.000); Culemborgse veer – Beatrixsluizen (€174.000) en dijktraject Salmsteke-Schoonhoven (€ 161.000).
- Landschap Erfgoed Utrecht. Groen aan de buurt. Extra activiteiten in verband met aangescherpte ARBO eisen.

3. Bodem, water en milieu

- Regio Foodvalley. O.a. Een gebiedskaart op basis van een gebiedsanalyse waarbij de ruimtelijke samenhang, kenmerken en te behalen ruimtelijke kwaliteit is onderzocht.
- Stichting Veenweiden Innovatiecentrum. Proeftuin Veenweiden 2.0 opleveren beschrijving van de huidige situatie qua emissies stikstof en broeikasgassen van 100 melkveehouders in het veenweidegebied.
- Gebiedscoöperatie Groot Wilnis - Vinkeveen U.A.. Veenweide Infiltratiesysteem Groot Wilnis-Vinkeveen Fase 2 (afgekort VIS GWV fase 2), richt zich primair op het remmen van de bodemdaling door de aanleg van een veenweide infiltratiesysteem. € 4.631.175.
- Stichting Teamsport provincie Utrecht. De subsidie wordt ingezet voor Team Sportservice provincie Utrecht om sportverenigingen te ondersteunen bij het verduurzamen van sportaccommodaties en/ of het klimaatbestendig maken ervan. Team Sportservice heeft zowel de kennis en het netwerk in huis als het gaat om het lokale sportbeleid en sportverenigingen als dat van de verduurzaming van sport.
- Gemeente Utrechtse Heuvelrug. Onderzoek en sanering Spoorlaan 35 Overberg: drugsafval.
- Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. Het gaat om een begrotingssubsidie voor de planvormingsfase vanuit mooie en veilige dijken voor de trajecten Wijk bij Duurstede – Amerongen (€ 143.000); Culemborgse veer – Beatrixsluizen (€161.000) en dijktraject Salmsteke-Schoonhoven (€ 17.000).

4. Energietransitie

- Natuur en Milieufederatie Utrecht. Servicepunt warmte, 2023 t/m 2025. Ondersteuning van lokale energie-initiatieven en gemeenten bij het verduurzamen van de gebouwde omgeving (energiebesparing en warmte) via een servicepunt, begeleiden startende initiatieven en kennisdeling.
- Energie van Utrecht. Servicepunt elektriciteit, 2023 t/m 2025. Ondersteuning energiecoöperaties voor het opzetten van lokale collectieve hernieuwbare elektriciteitsprojecten via een servicepunt, begeleiden van startende coöperaties en kennisdeling.

5. Bereikbaarheid I - Algemeen

- Gemeente Eemnes. Op initiatief van de provincie Flevoland zijn tijdens het BO-MIRT in het najaar van 2020 afspraken gemaakt over de aanpak van de A27 tussen knooppunt Eemnes en Almere. In het kader van de brede bereikbaarheidsopgave en mobiliteitstransitie is afgesproken dat de provincie Utrecht bijdraagt aan het verbeteren van de aansluiting van de A27 op het gemeentelijke wegennet van Eemnes. Dit voor een bedrag van € 0,6 mln. excl. BTW. Met deze bijdrage investeren wij in de bereikbaarheid van Eemnes en de doorstroming van het hoogwaardig openbaar vervoer naar Eemnes.

7. Cultuur en erfgoed

- Stichting Internationaal Kamermuziekfestival. Realisatie festival voor klassieke muziek zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19, € 15.000 en September Me 2022, September Me is een festival met een nationale zichtbaarheid en met publiek uit de stad, de provincie en uit het gehele land € 15.000.
- Stichting Theaterie 't Open Doekje. Realisatie locatietheaterfestival zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Stichting Exploitatie Slot Zuylen. De stichting streeft een maatschappelijk belang na dat past binnen de beleidsdoelstellingen van de provincie Utrecht zoals vastgelegd in het beleidsprogramma Cultuur- en Erfgoed € 400.758.
- Stichting ZIMIHC. Herstelprogramma amateurkunst, organiseren van bijeenkomsten voor 5 verschillende regio's in de provincie Utrecht rond één specifiek thema. De bijeenkomsten brengen verschillende cultuur disciplines samen.
- Stichting Dutch Game Garden. Ter dekking van de subsidiabele activiteiten exploitatiesubsidie 2022.
- Stichting Utrecht Inc. C.V.. Ter dekking van de subsidiabele activiteiten exploitatiesubsidie 2022.
- Gemeente Stichtse Vecht. Techniekdag Stichtse Vecht, jongeren enthousiasmeren voor techniek € 7.500.
- Stichting Het Huis. Ter dekking van de subsidiabele activiteiten exploitatiesubsidie 2022-2023.
- Stichting De Machinerie. Met deze exploitatiesubsidie bevordert De Machinerie de regionale ontwikkeling, productie & presentatie van film en animatie talent in de provincie Utrecht waarbij € 60.000 voor 2022 en € 60.000 voor 2023.
- Stichting Grebbelinie. Tijdelijke bijdrage exploitatie bezoekerscentrum Grebbelinie, mede ten behoeve van het beter bekend maken van de Grebbelinie. Meerjarige exploitatiesubsidie voor 2022 t/m 2024 waarvan € 35.000 in 2022, € 25.000 in 2023 en € 15.000 in 2024.
- Stichting Liniebreed Ondernemen. Bijdrage ten behoeve van Publiekscommunicatie Hollandse Waterlinies in het kader van het programma Hollandse Waterlinies van de vier linieprovincies. Utrecht is penvoeder, de financiering wordt gedragen door de 4 linieprovincies gezamenlijk vanuit het budget van de Hollandse Waterlinies.
- Stichting Samenwerkende Kastelenmusea. Aanvullende exploitatiesubsidie in het kader van het coronaherstelpakket cultuur en erfgoed.
- Stichting Huis te Utrecht. Bijdrage voor regiobrede functieontwikkeling ihkv talentontwikkeling op het gebied van theater en dans waarvan € 50.000 voor 2022 en € 50.000 voor 2023.

- Stichting De Cooperatie (CPRT). Bijdrage voor regiobrede functieontwikkeling ihkv talentontwikkeling op het gebied van theater en dans waarvan € 50.000 voor 2022 en € 50.000 voor 2023.
- Stichting Statenjacht Utrecht. Betreft meerjarige bijdrage aan de jaarlijkse kosten van het statenjacht Utrecht waarvan € 20.000,- voor 2022, € 20.000,- voor 2023 en € 20.000,- voor 2024.
- Stichting Gaudeamus Muziekweek. Realisatie festival voor nieuwe muziek zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Stichting Gooisch Klassiek. Realisatie festival voor klassieke muziek zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Stichting Havikconcert. Realisatie festival voor klassieke muziek zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Stichting Internationaal Liedfestival Zeist. Realiseren van een Liedfestival in zeist zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Stichting Nacht van de Literatuur Amersfoort. Realiseren van een literatuurfestival zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19
- Stichting Straattheaterfestival Woerden. Realisatie straattheaterfestival in Woerden zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Stichting Toermalijn. Realisatie poppenfestival in Amersfoort zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Stichting Utrecht Internationaal Comedy Festival. Realisatie comdehyfestival zoals 15 juli 2020 opgenomen in het statenvoorstel steunpakket cultuur en erfgoed covid 19.
- Gemeente Houten. Het Nieuwe Bos Wulven (aanvullende subsidieaanvraag) voor de meerkosten aanleg riolering, openbreken betonweg etc.
- Landgoed Zuylenstein. Duurzaam bos aan te leggen, dat positief bijdraagt aan de biodiversiteit.
- Vereniging Utrechts Particulier Grondbezit (UPG). Erfgoeddeal Klimaatbestendige KBL (sKBL), Het UPG wil onder de noemer 'Samen effectief droogte bestrijden'.
- Gemeente IJsselstein. Actualisatie archeologische waarden- en beleidsadvieskaart IJsselstein, huidige archeologische beleidskaart uit 2011 te actualiseren met gegevens van recente onderzoeken.

8. Economie

- Science Park Utrecht. Bijdrage aan exploitatie gericht op versterking van het ecosysteem van het USP en de partners in het gebied, onder meer door inzet op marketing en communicatie van het USP, lobby, organiseren community events, nieuwe business development en inzet op meer huisvesting voor r&d bedrijven.
- Utrecht Talent Alliantie. Bureau Zorginnovatie, opleiden van 150 innovators op het gebied van zorg.

9. Bestuur

- Stichting Mediafonds Provincie Utrecht. Versterken van de lokale journalistiek in de provincie Utrecht, met aandacht voor de regionale journalistiek, jaarlijks € 300.000 in 2022, 2023, 2024 en 2025.

Bijlage 2. Gewijzigde winstnemingsystematiek HvdH/VBS

Ter inleiding

In het Statenvoorstel bij deze Slotwijziging 2022 is in een beslispunt opgenomen dat de winstnemingsystematiek van het gebiedsontwikkelingsprogramma Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg in het jaar 2022 is gewijzigd. Het financiële effect daarvan is verwerkt via beleidsdoel 1.2. In deze bijlage bij de Slotwijziging wordt hier een nadere toelichting op gegeven.

Terugblik

Sinds de jaarrekening 2018 worden de projecten van het gebiedsontwikkelingsprogramma Hart van de Heuvelrug / Vliegbasis Soesterberg op verschillende plekken op de provinciale balans verantwoord. Het criterium daarvoor is de aard van het project in combinatie met het eigendom van de grond. Zo zijn:

- de saldi van afgesloten projecten, o.a. Beheerfonds, opgenomen in de Immateriële vaste activa;
- de nog niet afgesloten natuurontwikkelingsprojecten, waarvan de grond niet in eigendom is van de PU, opgenomen in de Immateriële vaste activa;
- de nog niet afgesloten natuurontwikkelingsprojecten, waarvan de grond in eigendom is van de PU, opgenomen in de Materiële vaste activa;
- de grondexploitatie-projecten Richelleweg, Sortie 16 en Woonwijk Vliegbasis Soesterberg (VBS) onderdeel van de Voorraden.

Volgens de regels van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijven we af op de afgesloten natuurontwikkelingsprojecten en is er sprake van tussentijdse winstneming op de grondexploitatie-projecten op basis van de POC-berekening (Percentage of Completion). Deze lasten en baten worden verantwoord op programma 1 en het saldo wordt verrekend met de bestemmingsreserve (egalisatie) Hart van de Heuvelrug.

Wijziging in 2022

Op basis van voortschrijdend inzicht hebben we in 2022 besloten om de huidige grondexploitaties als drie afzonderlijke grondexploitaties te behandelen. De argumenten om de drie grondexploitaties als afzonderlijke projecten te zien zijn als volgt:

1. De balanspositie van de lopende grondexploitatie-projecten geeft, bij verwerking als drie afzonderlijke projecten, in de jaarrekeningen een realistischer beeld;
2. De projecten zijn niet fysiek met elkaar verbonden; ze liggen zelfs in verschillende gemeenten;
3. Elk project heeft een eigen besluitvormings- en vergunningentraject;
4. De projecten hebben een verschillende looptijd: Richelleweg is afgerond, Sortie 16 en Woonwijk zitten nog in de planningsfase;
5. De projecten hebben een eigen grondexploitatie(grex)-berekening:
 - i. De twee projecten Richelleweg (inmiddels afgerond) en Sortie 16, zijn onderdeel van de Mastergrex Hart van de Heuvelrug. Naast deze projecten bestaat de Mastergrex Hart van de Heuvelrug uit een aantal groene projecten én uit grondexploitaties die door de gemeente Soest en Zeist worden uitgevoerd.
 - ii. De grex van de Woonwijk VBS vormt samen met die van Park VBS de Grondexploitatie Vliegbasis Soesterberg.

Financieel-administratief gevolg

De wijziging in 2022 heeft tot gevolg dat de verwachte boekwaarden en winstneming, zoals dat gepresenteerd zal worden in de jaarrekening 2022, beter aansluiten bij de werkelijkheid.

- Het saldo van de Voorraden zal circa € 13 miljoen bedragen en bestaat uit het project Woonwijk VBS (€ 6,6 miljoen) en Sortie 16 (€ 6,4 miljoen).
- Het project Richelleweg, dat in de jaarrekening 2021 nog was opgenomen onder de Voorraden, wordt afgesloten. Het in de Voorraden opgenomen resterende voordelige saldo van € 5,823 miljoen wordt ten gunste gebracht van de exploitatie van 2022 en gestort in de bestemmingsreserve (egalisatie) Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg.

De gewijzigde systematiek heeft dus tot gevolg dat de POC-berekening voortaan wordt toegepast op elk van drie grondexploitaties afzonderlijk in plaats van de drie projecten als één geheel. Daardoor worden eventuele resultaten per project via een eigen POC-berekening in het betreffende boekjaar verwerkt via de exploitatie in plaats van dat deze (gedeeltelijk) verantwoord worden onder de Voorraden op de balans.

Fiscale gevolgen

Fiscaal gezien zal de wijziging naar verwachting geen gevolgen hebben. Jaarlijks beoordelen we zelf of er sprake is van een belastingplicht voor de vennootschapsbelasting (VPB) inzake de gebiedsontwikkeling Hart van de Heuvelrug/Vliegbasis Soesterberg. Daarvoor zetten we de balanswaarde van alle door de provincie gerealiseerde en onderhanden projecten af tegen de gerealiseerde opbrengsten. Deze werkwijze is afgestemd met Ernst & Young Belastingadviseurs. Eind 2021 volgde uit de opstelling dat het bedrag aan kosten hoger is dan de opbrengsten: het totaal aan investeringen bedraagt ruim € 66 miljoen over de jaren t/m 2021, het positieve resultaat op de Richelleweg bedraagt € 12,4 miljoen (waarvan reeds € 6,6 miljoen in de jaren tot en met 2021 als opbrengst is verantwoord). Bij verrekening van de gemaakte kosten t/m 2021 met de gerealiseerde winst t/m 2021 blijft er nog een aanzienlijk negatief resultaat over. Gegeven deze ruime marge is de verwachting dat er de komende jaren nog geen sprake zal zijn van een belastingplicht voor de provincie Utrecht. De prognose in de GREX-en 2022 laat zien dat het omslagpunt naar een positief saldo in 2027 ligt.